הארץ

VOL. 68/20756 AUGUST 9 1987 — 9 באוגוסט ,ש"ח יום א' י"ד באב תשמ"ז 0.85

הליכוד: 13—14 שרים בעד הלביא, 10 בלבד מתנגדים

ועדות הכספים, החוץ והבטחון יצביעו היום בענין הלביא ● הצבעתם היא המלצה בלבד לממשלה, האמורה להכריע בשבוע הבא לאחר ששמיר ופרס ישמיעו עמדתם ● גובר המתח במטכ"ל לקראת ההכרעה בממשלה, העשויה ליפול ברוב של קול אחד ● אם יהיה תיקו יימשך הפרוייקט

מאת ראובן פדהצור

מליאות ועדות הכספים והחוץ והבטחון של הכנסת אמורות להצביע היום בהתכנסן במשותף בנושא הלביא. ההצבעה תתקיים אחר הצהריים, ותבוא בתום סדרה של דיונים ממצים, במהלכם הופיעו לפני חברי הוועדות נציגי צה"ל, התעשיה האווירית, מערכת הבטחון, ושני שרי בטחון לשעבר, משה ארנס ואריאל שרון. שתי הוועדות מונות 51 ח"כים, אך יתכן כי לא הכל ישתתפו בהצבעה.

הצבעת חברי הוועדות אינה מחייבת את הממשלה, אשר אמורה להחליט בנושא הלביא ביום ראשון הבא. תוצאות הצבעתם של חברי הכנסת תהיינה בבחינת המלצה בלבד.

דיוניהן של שתי הוועדות התקיימו במשרד הבטחון בתל אביב, ובמהלכם התגלעו מדי פעם ויכוחים נוקבים בין מצדדי הלביא למתנגדיו. ההצבעה היום תיערך לאחר של המלצות ועדת המשנה לנושא תפיסת הבטחון, אשר כל חבריה משתייכים לוועדת החוץ והבטחון. שבעה מתוך תשעת חברי ועדת המשנה הביעו עמדה המתנגדת להמשך הלביא.

(סוף בעמוד 4)

3 כלכלנים קובעים: יצור 75 מטוסי לביא לא כדאי; סף הכדאיות: 100 מטוסים

פרופ' אסף רזין, פרופ' אפרים צדקה וד"ר שיינין בדקו לפי נתוני התעשיה האווירית את כדאיות הפרוייקט למשק

מאת אביהם טל

"על פי מערכת ההנחות והעקרונות המוצגים להלן, נראה שהמשך פרוייקט הלביא כדאי היום למשק הלאומי" — כך קובע סיכום ראשוני של מחקר, שנערך בידי צוות בראשות ד"ר יעקב שיינין מחברת מודלים כלכליים, המשמשת לקבוצת כלל. על פי חישובי הצוות, התרומה נטו של הפרוייקט למשק הלאומי מסתכמת בכ־480 מיליון דולר במחירי 1986.

אחת מהנחות היסוד של החישוב היא, שייוצרו עד 1998 150 מטוסים בקצב של 24 מטוסים לשנה. צוות המחקר הגיע למסקנה כי הפרוייקט אינו כדאי למשק בייצור של 75 מטוסים; סף הכדאיות הוא ייצור 100 מטוסים בקצב של 18 יחידות בשנה.

בדו"ח נמסר, כי המודל, שבמסגרתו נעשו החישובים, נערך בידי שלושה כלכלנים: הפרופ' אסף רזין, הפרופ' אפרים צדקה והד"ר שיינין. כל הנתונים הספציפיים לפרוייקט נתקבלו מהתעשיה האווירית ומייצגים את האומדנים שלה. צוות המחקר מציין: "לא בדקנו נכונות נתונים ואומדנים אלה. להערכתנו ישנו מרכיב משמעותי של אי ודאות לגבי האומדנים, המחייב בדיקת מיגוון רחב של

(סוף בעמוד 4)

"סאנדיי טיימס" מפרסם "פרטים מלאים על חטיפת ואנונו" כפי שמסרו אחיו והחוקר האיטלקי

סוכנים ישראליים התנפלו על ואנונו בדירה ברומא, הרדימו אותו, והוא התעורר באניה בים

סוכנת מישראל שהתחזתה לתיירת בשם סינדי משכה תשומת לבו בפארק בלונדון והיא הזמינה לבית־קפה; בין השניים התפתח קשר והיא הזמינה אותו לדירת אחותה ברומא ● סינדי שילמה עבור הטיסה לאיטליה ורק במהלך הנסיעה מנמל התעופה חש ואנונו שלא הכל כשורה

השבועון הלונדוני "סאנדיי טיימס" מפרסם בגיליונו היום "פרטים מלאים על חטיפתו של מרדכי ואנונו לישראל", כהגדרתו.

העיתון, שפירסם את "גילוייו" של ואנונו על סודות האטום של ישראל, מפרסם מידע, שנמסר — לדברי העתון — מפי אחיו של מרדכי ואנונו, מאיר, והשופט האיטלקי החוקר את נסיבות חטיפתו של ואנונו מאיטליה.

על־פי "סאנדיי טיימס", בעת שוואנונו שהה בלונדון, לאחר שהעיתון כבר החל בפירסומיו על סודות הגרעין בישראל, הוא פגש בפארק במרכז העיר סוכנת ישראלית שהתחזתה לתיירת בשם סינדי, המבקרת בבריטניה. היא משכה את תשומת־לבו, הוא ניגש אליה, והזמין אותה לבית־קפה.

בין השניים התפתח קשר, ו"סינדי" הזמינה את ואנונו לדירת אחותה ברומא. "סינדי" שילמה עבור כרטיסי הטיסה. השניים טסו לאיטליה, ונסעו מנמל התעופה לאונרדו דה־וינצ'י במונית לדירת אחותה של "סינדי". במהלך הנסיעה המהירה חש ואנונו שלא הכל כשורה, ואכן, כשנכנסו השניים לדירה, התנפלו על ואנונו סוכנים ישראליים, כפתו אותו, והזריקו לגופו חומר מרדים. מרדכי ואנונו התעורר באניה בלב־ים, כשהוא כבול למיטה בתא הסוהר — על־פי פירסומי "סאנדיי טיימס" בגיליונו החדש.

ואת, מאיר ואנונו, השוהה בחו"ל, ציין כי מסר לעיתון הלונדוני את כל הפרטים הנוספים, על־מנת להודיע לעולם על העוול שנעשה לאחיו. הוא ציין כי כעת, לאחר שפירסם את האודות הנ"ל, ספק אם ישוב לישראל.

שמיר עשוי לצאת בנובמבר לפגישה עם רייגן

צ'רלי היל יציע לשמיר לחתום מיזכר הבנה עם ארה"ב לגבי פתיחת ועידה

יכלול את הביטחונות שארה"ב תיתן לקיום תנאי ישראל להשתתפות בוועידה בינלאומית ● שליח־שולץ הגיע אמש לישראל ● מסר: "שולץ אינו שמח אך אין דרך אחרת זולת ועידה"

מאת גדעון אלון

אפשרות לחתימת מיזכר־הבנה בין ארה"ב וישראל, שיכלול את אופיה של הפתיחה הבינלאומית ואת הביטחונות שוואשינגטון תיתן לקיום תנאיה של ישראל להשתתפות בוועידה בינלאומית, תעמוד במרכז השיחות שיקיים השבוע בארץ יועצו של מזכיר המדינה האמריקאי, צ'רלי היל, עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, ושר החוץ, שמעון פרס.

(סוף בעמוד 2)

במקום ממנו נזרק בקבוק התבערה ליד אלפי מנשה החל צה"ל להקים מאחז

ישמש נקודת תצפית לאבטחת הנוסעים במרחב ומקום יציאה לסיורים על הצירים ● יוקמו עוד נקודות תצפית לפי תכנית שהוכנה זה מכבר אך טרם יושמה ● שיפור במצב פצועי התקרית

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

פיקוד של צה"ל החל להכשיר ביום שישי את השטח להקמת מאחז באיזור קלקיליה, שישמש את חיילי צה"ל למניעת פיגועים ואבטחת הנוסעים במרחב. המאחז יוקם במקום בו הוצב המארב של החוליה, שהטילה את בקבוק התבערה ביום חמישי לעבר מכוניתם של תושבי אלפי מנשה.

בנוסף למאחז, שישמש גם במקום יציאה של סיורים על הצירים, יוקמו כמה נקודות תצפית באיזור. בנקודות התצפית, שיוקמו על גבעות באיזור, יהיו אמצעי תאורה שיאפשרו לחיילים לצפות על צירי התנועה גם בלילה.

הרעיון של הקמת נקודות תצפית באיזור שבין קלקיליה ואלפי מנשה גובש כבר בעבר, בעקבות אירועים קודמים, בהם התנכלו לתנועה. לאחר האירוע האחרון הורה אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, לזרז את יישום הרעיון הזה. הרמטכ"ל נתן את הסכמתו, כשהעניין הובא בפניו.

עבודות התשתית ופריצת הדרכים לנקודות התצפית יבוצעו על אדמות נטושות לא מעובדות. עבודות אלו יימשכו הבוקר.

התושבים חשים יתר־בטחון

(ע.) בישוב אלפי מנשה תוגברו מיום ו' בבוקר סיורים של צה"ל וכוחות מוגברים מפטרלים בכביש הגישה לישוב ובאיזור הכפר חבלה והעיר קלקיליה. קצין הבטחון של הישוב ניסן מור מסר, כי התושבים באלפי מנשה חשים בטחון בעקבות הגברת נוכחותו של צה"ל וסומכים על צה"ל כמי שמבצע את עבודתו בדרך הטובה ביותר.

ראש מועצת אלפי מנשה שלמה קטן אמר, כי הצבא מטפל באיזור, אך הוא תובע משר הבטחון לנקוט בפעולות־מנע מתוגברות כדי למנוע מעשי פיגוע בעתיד.

עדנה רגב מאושפזת עדיין בבית חולים ע"ש שיבא בתל השומר, במחלקת הכוויות, ומצבה טוב. גם במצב של בעלה, מנשה, חל שיפור.

שני זוגות ישראלים נשרפו חיים במכוניתם בתאונת דרכים ביוון

4 הישראלים נלכדו במכונית שהתהפכה ועלתה באש לאחר שהתנגשה עם אוטובוס תיירים כ־8 ק"מ ממערב לאתונה, באוטוסטרדה אתונה־קורינתיה

(ע.) נציגות ישראל באתונה עומדת בקשר עם משטרת יוון בכל מה שנוגע לסידורי קבלת הגופות של ארבעה ישראלים שנספו בשבת אחר הצהריים בתאונת דרכים מרא־בית ביוון, בעת טיול במדינה זו — מסר אמש דובר משרד החוץ, אהוד גול.

הדובר הוסיף, כי המחלקה הקונסולרית במשרד החוץ עושה עתה מאמצים לגלות את קרוביהם של הנספים, לקראת החזרת הגופות ארצה.

סוכנות הידיעות הצרפתית מסרה, כי ארבעת הישראלים נשרפו חיים בשבת אחה"צ באיזור, כ־8 ק"מ ממערב לאתונה, באוטוסטרדה אתונה־קורינתיה.

התאונה הקטלנית אירעה כאשר המכונית הפרטית בה נסעו שני הזוגות הישראלים התנגשה עם אוטובוס של תיירים, והתהפכה ועלתה באש, לפי דיווח המשטרה היוונית.

סא"ל אריק רגב — אחיו של אל"מ טאיץ ז"ל — מת בבלגיה

סא"ל רגב, 52, נשלח להשתלת־לב ומת על שולחן הניתוחים ● אחיו, אל"מ אורי טאיץ, שהיה מפקד הקומנדו הימי, נפטר לפני כשבוע מדום־לב

מאת ראובן פדהצור

סגן־אלוף (מיל') אריק רגב, אחיו של מפקד הקומנדו הימי, אלוף משנה אורי טאיץ ז"ל, נפטר ביום ששי בבלגיה, לשם נשלח לניתוח השתלת לב. לפני כשבוע נפטר אל"מ טאיץ מדום לב, בעת שחיה.

סא"ל (מיל') רגב נשלח לניתוח בבלגיה על־ידי אגף השיקום במשרד הביטחון, שהחליט לממן את הניתוח בחו"ל. ההחלטה התקבלה במערכת הביטחון משום שרגב היה נכה צה"ל, משנת 1973, לאחר שנפגע במלחמת יום הכיפורים. הוא הוטס לבלגיה במצב קשה. כאמור, ביום ששי נפטר על שולחן הניתוחים. היה בן 52.

רגב שימש בעת שירותו הצבאי כמפקד גדוד של נח"ל מוצנח.

לשניים אח נוסף, דני רגב, המשמש כקברניט בארקיע.

המפגינים החרדים אתמול בירושלים. (צילום: רחמים ישראלי)

בהוראת בד"צ הפגינו אלפי חרדים בירושלים במחאה על סרטים בשבת

החרדים התפרעו, ידו אבנים בעוברים ושבים ובשוטרים ופוזרו בגז מדמיע בכיכר השבת

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

כארבעת אלפים חרדים הפגינו אתמול אחר הצהריים את מרכז ירושלים, התפרעו, ידו אבנים בעוברים ושבים ובשוטרים ולבסוף פוזרו בגז מדמיע בכיכר השבת. ששה מהם נעצרו.

הפגנת החרדים אשר נענו לקריאת בד"צ, בית דין צדק של העדה החרדית, החלה מול בית אגרון בירושלים, במחאה על הקרנת סרטים שם בשבתות. בשעה 16.30 הגיעו אלפי חרדים אל מול בית אגרון ושהו במקום עשר דקות בלבד. בפרק הזמן הקצר הזה שמע הקהל נאום של הרב אורי בליר, מנהיג נטורי קרתא, נגד חילול שבת.

המהומה החלה בדרך חזרה. גוש המפגינים הגדול נע דרך רחוב שלומציון המלכה עד לרחוב יפו. שם, ברחוב ההומה עוברים ושבים, לרבות תיירים, החלו המפגינים בקריאות "שבת, שבת" לעבר מי שנראו בעיניהם כמחללי שבת ברחוב — מ־

(סוף בעמוד 4)

פרשנות / גדעון סאמט

שחורים הולמים שוב

אי־אי־אי, הקרינו סרט בערב־שבת בירושלים. אלפי חרדים ניסו בסוף השבוע להקיא מתבירה המשחירה את מעט מעילות הקולנוע שהתחילה שם. לא — הם הזילה — בקרבת מקום מגוריהם: הם הרחיקו עד בית אגרון, מותירים אחריהם בדרך לאותו הפיגול חזרה

(סוף בעמוד 2)

גל החום לפחות עד אמצע השבוע

הלחות — עד 80%

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"

החום הכבד יימשך לפחות עוד יומיים שלושה. פה ושם תהיה הקלה לא משמעותית בשיעור מעלה או שתיים — אמר אמש אורי בץ החזאי התורן מהשירות המטאורולוגי בבית דגן.

מעל אזור המזה"ת נבנה רכס ברומטרי. בדרך כלל זורם אוויר קריר יותר מהים ומביא להתקררות, אבל כיום אין זרימה קרה כזו של אוויר ואין רוח חזקה, שתסיע את האוויר הימי והדבר מכביד עוד יותר את עומס החום.

(סוף בעמוד 4)

ישראל וארה"ב חתמו הסכם לפתח מערכות זיהוי מטרות

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). נציגי ישראל וארה"ב חתמו בסוף השבוע על הסכם לפיתוח ורכישת מערכות לזיהוי מטרות עבור מטוסים. מערכות אלה פותחו על ידי התעשיה האווירית בישראל והצי האמריקאי גילה בהם התעניינות רבה, אך ביקש להוסיף עליהם עוד פיתוחים, שיענו על הדרישות המבצעיות.

לדברי מקורות אמריקאיים זהות הדרישות האמריקאיות לאלה של חיל האוויר הישראלי ולפיכך הוחלט לשתף פעולה על פיתוח נוסף של מערכות אלה. ההסכם שנחתם מגדיר את דרך שיתוף הפעולה ואת תנאי הפיתוח והמימון, אך אינו קובע את מסגרת העסקה. לדברי מקורות ישראלים עשויה העסקה להיות בסדר גודל שבין 40 ל־75 מליון דולר.

אלי זיסו (שניהל בנק פרטי בבי"ח השרון) חזר מקנדה ונעצר

משקיעים ביסו לפרוץ בכוח לביתו

מאת נורית אמיתי

אלי זיסו, מנהל החשבונות מבית חולים "השרון", שנעלם לפני חודשיים, כשהוא מותיר אחריו חובות כספים רבים, שב ביום שישי מקנדה לביתו ונעצר על ידי המשטרה

(סוף בעמוד 2)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: פרופ' אריה הראל, נשיא מ.ד.א.
על: בהלת האיידס שפשטה בקרב עובדי מ.ד.א
(עמ' 2)

★

מרשיק גהל תובע פיצויים מ"דובק" על העברתו מראשות החברה
(עמ' 2)

★

מת כמיל שמעון — זקן המנהיגים שהניחו היסודות לעצמאות לבנון
(עמ' 2)

★

"הביון האמריקאי חילק תעודות זהות מזוייפות לפושעי מלחמה"
(עמ' 5)

★

מורה בחינוך הדתי שפוטרה לאחר שנישאה ללא־דתי — תוחזר לעבודה
(עמ' 6)

★

בן 14 מרפיח התייצב במשטרה והודה: דקרתי ישראלי בעזה
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

הטמפרטורות:
● ירושלים: 24—32.
● תל־אביב: 25—31.
● חיפה: 25—34.
● באר־שבע: 25—38.
הגולן 22—38, טבריה 26—30, השומרון 23—34, נתב"ג 24—34, יריחו 30—44, אילת 31—44.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6178	−0.0005
נוסעים	1.9229	−0.0006
שחור	1.6800	+0.0100

שער הסל

יציג	1.6701	−0.0005

בגליון זה 12 עמודים

עורך את העמוד: בועז שפירא

אני מעביר עסקים לבינלאומי

החשבון העסקי היחידי המחזיר לך עמלות

הבינלאומי מחזיר לך 50% מהעמלות על עסקים נוספים

הבנק הבינלאומי הראשון עושה זאת שוב, והפעם חידוש מהפכני בחשבונות העסקיים.
"חשבון עסקי משופר" המחזיר לך 50% עמלות על הגידול בסכום הפעולות שלך בבנק.
עד היום כאשר הגדלת את היקף עסקיך גדל במקביל גם סכום העמלות ששלמת... לבנק שלך. מעכשיו ב"חשבון העסקי המשופר" של הבינלאומי תוכל לקבל החזר עמלות.
החזר העמלות ילך ויגדל ככל שפעילותך העסקית תגבר.
מעתה, כאשר תעביר עסקים לבינלאומי הראשון תוכל לשלם פחות עמלה על קניה ומכירה של ניירות ערך, הפקדת שיקים דחויים, עסקות יבוא ויצוא, עמלת חליפין בקניה ומכירת מטבע חוץ וכן פחות דמי ניהול חשבון ודמי פקדון משמרת.

איך פועלת השיטה החדשה?

בבינלאומי קובעים לך "בסיס ראשוני" בהתחשב בעמלות ששילמת בשלושת החודשים האחרונים. אם הגדלת את היקף עסקיך בבנק ברבעון הנוכחי וסכום העמלות עולה על ה"בסיס" יוחזרו לך 50% מסכום העמלות העודף. סכום הבסיס החדש שיקבע יהיה סכום העמלות ששילמת בפועל. סכום הבסיס החדש שיקבע לך מידי רבעון, לא יהיה נמוך מסכום הבסיס המירבי שנקבע לך ברבעון כלשהוא בעבר.

הטבה מיוחדת ללקוחות חדשים

אם עדיין אין לך "חשבון עסקי משופר" בבינלאומי צפוי לך רווח נאה.
הבנק מעניק ללקוחות חדשים הטבה מיוחדת, ה"בסיס" ההתחלתי למצטרפים חדשים יהיה 75 ש"ח לרבעון בלבד. כלומר, אם תגיע בבינלאומי להיקף עמלות של לדוגמא 500 ש"ח לרבעון יחזיר לך הבנק 212.50 ש"ח!

עד 10,000 ש"ח החזר עמלות!

כן, בבינלאומי אתה יכול להגיע להחזר עמלות עד 10,000 ש"ח לכל רבעון! האם אתה מכיר עוד בנק שמחזיר לך עמלות? ועוד בסכומים כאלה!
לכן, אם יש לך "חשבון עסקי משופר" בבינלאומי כדאי לך להעביר אליו יותר עסקים. ואם אין לך עדיין "חשבון עסקי משופר" חבל על כל יום שאתה משלם עמלות מיותרות! פתח "חשבון עסקי משופר" בבינלאומי כבר היום!

פרטים נוספים בסניפים.

הבנק הבינלאומי הראשון

مكتبة الأصل

שיחת היום / ירח טל

עם: פרופ' אריה הראל, נשיא מגן־דוד־אדום
על: בהלת האיידס שפשטה בקרב עובדי מד"א ודרישתם ל"תוספת איידס"

מי שנכנס למקצוע הזה צריך להיות מוכן ומודע לסכנות

יש הבדיקה לפאניקה האיידס שאחזה בעובדי מד"א?

ההנחה היסודית שלך אינה נכונה. באופן כללי אין כל פאניקה בין עובדי מד"א. שני צוותים של מד"א, אחד בחיפה ואחר בת"א, שטיפלו באחרונה באנשים, שמאוחר יותר התברר כי הם נושאים בגופם נגיפי איידס, נתקפו בשל כך בדאגה. לפי מיטב ידיעתי לא נשקפת להם כל סכנה. עוד ב־1985, כשמחלת האיידס רק החלה להפוך לבעיה עולמית, הוציאה מד"א הנחיות לעובדים כיצד להתגונן מהידבקות במחלה בעת טיפול בחולים לא מוכרים. מי שמבצע את ההוראות אלה בקפידה — אין לו כל סיבה להיות מודאג.

האם בהיסטוריה הרפואית קרה שעובדי עזרה ראשונה נדבקו במחלת האיידס עקב עבודתם?

ידוע לי שהיו מקרים בודדים כאלה בעולם, אבל הסבירות שזה יקרה קטנה ביותר, אולי אחד לעשרות־אלפים. זה יכול לקרות למשל כשמטפל נשרט או נפצע, ודם המטופל, חולה באיידס, מתערבב בדמו. אם המטפל יקרא את ההוראות וימלא אחריהן בקפידה — לא יאונה לו כל רע.

דומה שוועד עובדי מד"א בת"א גילה את אמצעי ההתגוננה היעיל מפני האיידס — "תוספת (שכר) איידס".

על התגלית הזו עדיין לא שמעתי. אם משרד הבריאות יאשר "תרופה" זו, נפעל על־פי הוראות תשלום. אלינו ועד העובדים לא פנה עדיין בדרישה זו. אני לא חושב שיעשה צחוק מעצמו.

איך חושש שהחשש מפני איידס יביא למצבים שבהם צוותים של מד"א יסרבו להגיש עזרה ראשונה לחולים מחשש שהם נגועים באיידס?

למעטים מבין עובדי מד"א, המצויים אולי בזרות איידס, נסביר שוב מה הם האמצעים שעליהם לנקוט כדי שיהיו במינימום של סכנה. עובדי מד"א לא יהיו שונים משאר צוותי הרפואה — רופאים, אחים ואחיות — הנדרשים להגיש עזרה, כמו למשל בחדרי מיון, שם עוברים תחת ידיהם מאות חולים ביום. אני לא מעלה על דעתי שבמדינת ישראל צוותים יסרבו לטפל בחולה איידס בשל מחלתו. זה מנוגד לכל עקרונות המקצוע ולשבועת הרופאים. לפי מיטב ידיעתי זה גם לא קרה במדינות אחרות, שבהן שיעור האיידס גבוה בהרבה מאשר בישראל.

דרישות ועד עובדי מד"א לבגדי איידס מיוחדים ולכביסת הבגדים הללו במכבסה מרכזית מיוחדת — איננה הגיונית?

ועד עובדי מד"א, שיחסינו עימו טובים, יודע את ההליכים ואל מי לפנות. המוסדות המתאימים במד"א ידונו בתביעות. לא נעשה זאת מעל גבי העיתון. חלק מדרישות העובדים הן מצחיקות, ותובענות מבודות. אחרות אולי רציניות יותר. יש לבדוק.

נאמר לי מפי כמה עובדים שיש מקרים שעובדי מד"א נאלצים להביא מבתיהם כפפות ואמצעי־מיגון אחרים כדי להגן על עצמם. בעיות תקציב גרמו לכך?

אני שומע על כך בפעם הראשונה. אני בטוח שאין זה נכון. לעובדי מד"א יש כל האמצעים הנדרשים. אבל חרף כל האמצעים הללו העובדים חשופים להידבקות לא רק באיידס אלא גם במחלות אחרות כמו דלקת כבד. בשעתו היו חשופים להידבקות במחלת הפוליו (שיתוק ילדים). מי שנכנס למקצוע הזה צריך להיות מוכן ומודע לסכנות אלו. עם זאת יש להדגיש שהסבירות להידבק מאיידס איננה גדולה יותר מאשר הסבירות של אותם עובדים להידבק ממחלות זיהומיות אחרות. אבל גם אם הסבירות היתה גדולה יותר — אני לא מאמין שמישהו היה מפר את השבועה ומסרב לטפל בחולים. המלחמה באיידס דומה למלחמה בטרור — אפשר לצמצם, אי־אפשר למנוע לחלוטין.

כרופא בעל ותק של 50 שנה ונשיא שירותי העזרה הראשונה של מדינת ישראל, אינך חש תיסכול לנוכח חוסר האונים שהאנושות מגלה כלפי המגיפה?

אם כי אני מודע לחריפות, אני לא חש תיסכול, ואני יודע על המאמץ האדיר שמושקע בעולם כדי לפתור את הבעיה, שתהפוך אולי לבעיה הרפואית מס' אחת של האנושות בעשור הבא. אולם יש גם לזכור שהיום מתים יותר אנשים ממחלות לב וסרטן. וגם בעיות אלו טרם נפתרו כליל. נכון שלנוכח קריאת הנתונים על ממדי האיידס נתקפים בפחד, אבל יש סיכוי שנגיע לפתרון. מתי — קשה לדעת.

מת כמיל שמעון — זקן המנהיגים שהניחו היסודות לעצמאות לבנון

המנהיג הנוצרי שמת ביום שישי בגיל 87 האמין בחיוניותם של יחסי ידידות ושכנות טובים עם ישראל ואת זאת הנחיל לממשיכי דרכו בהם בנו, דני, שיהיה מועמד לנשיאות בשנה הבאה

מאת עודד זראי
סופר "הארץ" לענייני ערבים

מותו של כמיל שמעון ביום שישי, בגיל 87, חותם את רשימת המנהיגים הנוצריים, שהניחו את יסודות עצמאות לבנון ואמנתה הלאומית.

שמעון קשור קשר הדוק עם ההסטוריה של לבנון החדשה והאזור למן היותו עלם צעיר בשנות העשרים ועד לשבועות האחרונים, כשבריאותו הידרדרה והוא מותיר אחריו עתה ממשיכי דרך בתנועתו הפוליטית "הלאומיים החופשיים", כשבראשם ניצב בנו דני, המועמד לכהונת הנשיאות בשנה הבאה.

קמיל שמעון

כמיל שמעון הוא מרינאי, דיפלומט מומחה למשפט בין לאומי ואיש עסקים מהקו הראשון. בצעירותו הוא נמנה על האישים הנוצריים שעוררו את רגשות הלאומנות הערבית לא רק בלבנון אלא בכל העולם הערבי והיה בין הראשונים שהשתמש בבעיה הפלשתינית כדי להלהיב את ההמונים, שכינו אותו "עלם הערביות". אולם כעשור מאוחר יותר הפך ללוחם מן השורה הראשונה באותו גל לאומי ערבי שסימל נאצר. ולא היסס להזעיק לראשונה בתולדות האזור את המארינס האמריקאים ללבנון בהיותו נשיא בשנת 1958.

כמיל שמעון האמין בכל מעודו ובעיקר בעשור האחרון, בחיוניות קיום יחסי ידידות ושכנות טובים עם ישראל. הוא הצליח להנחיל זאת לממשיכי דרכו.

סוכנויות הידיעות דיווחו כי עתוני לבנון הביעו בשבת דאגה בקשר עם ההשלכות של מותו של מי ששימש באוזנה שר אוצר וציינו כי הוא משאיר אחריו "חלל ריק", מאחר שהוא פעיל בזירה המדינית הלבנונית במשך 50 שנה.

העתון "לאוריין לה ז'ור" בשפה הצרפתית מציין כי מותו של שמעון "מדאיג את היתומים הנוצרים".

העתון "אליספיר" המקורב לחוגים מוסלמים ולחוגי השמאל קובע כי הנשיא לשעבר היה באותה שעה "האיש הראשון של המערב בלבנון ושימש יסוד של איזון שבלעדיו לא יתכנו החיים המדיניים בלבנון". לדעת עתון זה מותו של שמעון עלול להעריך את המשבר הדורס את לבנון זה למעלה מתריסר שנים.

העתון הבלתי תלוי "אל־נהאר" התייחס למותו של שמעון בציינו ש"מתה ההיסטוריה של לבנון". מותו זה "משאיר אחריו חלל ריק גדול בחיי האנשים, המדינה והמולדת" כותב העתון.

ארונו של קמיל שמעון מוצב אתמול בביירות, כשסביבו משמר־כבוד. (תצלום אי־פי)

מרטין גהל הגיש לדובק תביעה לקבלת פיצויים על העברתו מראשות החברה

התביעה הועברה לחוות־דעת לעו"ד גולדנברג שייצג את בנו של גהל, זורח, בעת מעצרו

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

מרטין גהל, היו"ר לשעבר של מועצת המנהלים של חברת דובק, דורש פיצויים מחברת דובק על העברתו מתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של החברה. מרטין גהל העביר לחברת דובק את תביעתו זו לפני מספר שבועות והיא המעלתה בין השאר בפני יו"ר מועצת המנהלים של דובק, יצחק ברמן.

[illegible] המנהלים של דובק עד חודש פברואר '87, שבה הוחלפה מועצת המנהלים של החברה בעקבות הסכם בין נציגי עזבונות פוליקנסקי ושנור וחברת לאומי פיא.

גהל קיבל משכורת מחברת דובק גם בתקופה שבין ספטמבר '86 לפברואר '87 — תקופה בה התנהלה חקירה של אגף המכס נגד ראשי חברת דובק ובין השאר נדרש גם מרטין גהל לחקירה זו. גהל שהה כל אותה עת בלונדון וסירב לשוב לארץ וגם לא שימש באופן פעיל כיו"ר מועצת המנהלים.

השכר שהועבר לגהל במהלך שנת '86 הסתכם בסכום של כ־150 אלף שקל נטו וכלל שכר חודשי [illegible]

הועבר לעיון עורך דין

יצחק ברמן אישר בשיחה עם "הארץ" אתמול, כי דרישת הפיצויים של גהל אכן התקבלה בדובק והוא מסר כי היא הועברה למשרדו של עו"ד החברה, אמנון גולדנברג, לשם קבלת חוות דעת משפטית לגבי מחוייבות דובק לגהל.

משרדו של גולדנברג ייצג את בנו של מרטין גהל, זורח, בדיונים בפני בית המשפט על הארכת מעצרו של גהל וקביעת תנאי שחרור בערבות וחשבון ייצוג זה בסכום של 304 אלף שקל הוגש לחברת דובק לפרעון.

בתשובה לשאלה אם אין כאן ניגוד אינטרסים השיב ברמן, כי עו"ד גולדנברג משמש כעו"ד של החברה והוא הפסיק לייצג את זורח גהל כאשר התברר, כי החקירה המתמקדת בגהל אינה חופפת לחקירה המתנהלת נגד חברת דובק.

כזכור מדובר על חשד של אגף המכס, כי ראשי חברת דובק העלימו הכנסות בעשרות מיליוני דולרים על ידי רכישת טבק בחו"ל במחירים מנופחים והפקדת התקבולים העודפים בבנקים בחו"ל.

ברמן הוסיף ואמר גם, כי אין לראות במקרה של דרישת הפיצויים של מרטין גהל מקרה דומה לפרשת [illegible] בגלל האופי העיסקי של החברה [illegible] לאומי.

תביעת הפיצויים של גהל הינה תביעה עקרונית המבוססת על שנות עבודתו בחברה ותפקידו בה ואין גהל נוקב בסכום כלשהו.

ארה"ב תגרש לברה"מ שומר ממחנה ההשמדה טרבלינקה

ואשינגטון (ע"צ). שופט פדראלי בשיקאגו הורה לגרש לברה"מ שומר לשעבר במחנה ההשמדה הנאצי טרבלינקה.

מליודאס קאירייס, 66, שמוצאו מליטא, נשללה בדצמבר 1984 [illegible] 30 שנה קודם לכן, משום שהסתיר מפני שלטונות ההגירה האמריקאיים את שירותו בשורות הס"ס.

נגד צו הגירוש, שניתן ב־2 ביולי, עדיין אפשר לערער אצל שלטונות ההגירה האמריקאיים. אולם קאירייס לא עשה זאת ביום שישי, מועד [illegible] קאירייס זוהה על ידי עדים ומסמכים רשמיים כמפקד מחלקה לשעבר ב־1943 ו־1944 במחנה ההשמדה טרבלינקה שבפולין, שם נרצחו כ־800,000 איש.

קאירייס הגיע לארה"ב ב־1949, התחתן והוליד שתי בנות. הוא עבד במשך 30 שנה במפעל למוצרי מתכת בשיקאגו.

רייגן מסכים להודיע לקונגרס על כל פעילות חשאית תוך יומיים

מאת צבי בריאל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הנשיא רייגן מסכים עתה למסור לקונגרס על כל פעילות חשאית של הממשל בתוך יומיים ולהעלות כל אישור לפעולה חשאית בכתב ולא בעל פה. אלה הם הלקחים האופרטיביים הראשונים מפרשת איראן וההחלטה עליה, שנמסרה במכתב מן הנשיא רייגן להנהגת ועדת המודיעין של הסנאט, נועדה לפתוח פרק חדש ביחסים בין הממשל לקונגרס. העדויות בפרשת איראן הצביעו על כך שהקונגרס ידע על הפרשה האיראנית רק כ־11 חודשים לאחר שהנשיא נתן לה את אישורו, בנגוד לחוק הקובע שעל הנשיא למסור לקונגרס "תוך זמן סביר" על פעילות חשאית.

הסתבר עוד, כי הצו הנשיאותי, עליו חתם הנשיא ובו אישר את מכירות הנשק, היה צו רטרואקטיווי ונועד לאשר פעילות שכבר החלה להתבצע. הנשיא הבטיח אתמול, כי לא יהיו עוד צווים רטרואקטיוויים וכי כל אישור לפעולה חשאית יכתב ויחתם על ידו טרם התחלת ביצועה של הפעולה. אישור זה יעבור לדיונים של כל חברי הקבינט ולא כפי שהיה בפרשה האיראנית בה רק נוטרלו שר ההגנה ושר החוץ מכל ידיעה על ההחלטה.

מחר יום ב' ט"ו באב (10.8.87)

5 שנים לנפילתו של אהובנו האציל שבבעירים

סמל ירון ליריא

בקרב בבורג' אל ברג'נה ביירות
נעלה לקברו בשעה 9.30 בבוקר
בהר הרצל בירושלים

אבא אמא סיגלית
יריב ויהונתן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ליאון לוי

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ד באב תשמ"ז
9.8.87 בשעה 14.00
בבית העלמין בכפר־סמיר, חיפה

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

מרים קטוני — אביטוב

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ד באב תשמ"ז 9.8.87 בשעה 1.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים בכניסה לבית־העלמין
יושבים שבעה בבית המנוחה רח' ארלוזורוב 144 תל־אביב

המתאבלים: בנה ורעייתו: אבי ודבורה קטוני
ונכדה: חיים קטוני
אחיה: פנחס ריקליס
ומשפחות: אביטוב, אורין, אקרמן, ברק, דימקובסקי, הדר, הרשפלד, וייסמן, לרנר, נעמן, קולמן, רחל־ריקליס, וריקליס

שחורים הולמים שוב

(המשך מעמוד 1)

שוכל של אבנים, אלימות, אקסטאזה פונדמנטאליסטית.

המאבק הזה על זכותם של אזרחים לבלות את זמנם הפנוי באין מפריע פרוס על־פני הערים הגדולות. בתל־אביב, עמידה עיקשת — בניצוחו של ראש העיריה להט — נשאה פירות ושום נזק לא נגרם, כמובן, לאוכלוסיה הדתית החרדית וממלאת בהדרגה את שכונות לב־העיר. בירושלים, למרות היסטוריה ארוכה ומגמה של כפיה דתית שחורה, המערכה על חופש־תרבות רק בראשיתה.

גם אם נדמה לחרדי העיר שהקרנת סרט באולם סגור היא הפרה של חוק־עזר, יש להם היכן להתלונן. במשטרה. אבל הם מכירים במשטרה רק מצדה השני של המחסום, בקצה מסלול אבני־הסקילה שלהם. שהרי הם, הבזים למדינה ואינם מכירים בה ברובם, הפגינו, השתוללו, לא רק נגד העיריה. אלא גם נגד "הציונות". המשטרה, הכתובת היחידה לטרוניותיהם, צריכה לחסל את המפגע הזה, המפגע האמיתי, מיד כשהוא מתחיל להתעורר בימים אלה מחדש.

סדי קולק, קרוע בין חלקי האוכלוסיה הססועה שלו, חייב לדאוג להמשך הקרנת הסרטים ולא אף כסמל לזכות תושביו לקיים אורח חיים מודרני מתקבל על הדעת.

הירושלמים עוזבים את העיר המעיקה, הלהוצבית הזאת, והם יעשו אותה בקצב מוגבר אם לשכונות החרדיות יינתן להפעיל את המורא שלהם על שאר חלקי הבירה. סרט בבית אגרון או בסינמאטק הוא פעולת־תרבות כמו אלה המותרות — תורה רבה — אפילו בירושלים במועדונים כגון "צוותא". האם יש על כך ספק, שקולק יבהיר אותו בבקשה.

לתל־אביב, לשאר הארץ, יש גם עניין מקומי במאבק הירושלמי. אם כוחות השחור הקלריקאלי של מאה שערים יצליחו להשליט שם את אימתם, יתעודדו הבריקאדות הדתיות בתל־אביב, חיפה, פתח תקוה, מול כל ניצן חדש של תרבות־פנאי בשבתות. לכן נעקוב אחרי ההיסטוריה בירושלים, ונעקוב באותה מידה אחרי מעצרם ואישומם של ששה המתפרעים שבידי המשטרה. יש, משפטנית. לסוג מסויים של פורע־סדר אצלנו תכונת־טפלון המנקה אותם מעונשם הראוי.

אלי זיסו

(המשך מעמוד 1)

לפני כחודשים נודע כי זיסו, שניהל בנק פרטי והעניק ריבית חודשית גבוהה עבור כספים שהושקעו אצלו. נעלם כשהוא מותיר חובות רבים. זיסו נהג לקבל, במשך קרוב לעשר שנים, סכומי כסף שונים מעובדים בבית החולים ומאנשים אחרים והיה מעניק להם ריבית של עשרה אחוזים לחודש ויותר. ליכים נקלע לקשיים כספיים ולפני כחודשים נעלם. הסברות להעלמותו היו רבות והיה אף חשש שנרצח בידי נושים שהשקיעו "בבנק הפרטי". כמה עובדים מבית החולים פנו ליועץ חקירות ידוע בירושלים וזה אמר להם, כי לפי הנתונים שבידיו זיסו נעלם ולא נרצח.

מכונית ליד נמל תעופה

כעבור שבועיים ביום העדרותו נמצאה מכוניתו, כסוג וולוו, ליד נמל התעופה בן גוריון, דבר שהגביר את ההערכה שהאיש נמלט מישראל. במקביל הלוהן בעל עסק, תושב פתח תקוה, על צ'ק ללא כיסוי שקיבל מאלי זיסו כהלוואה "קצרת מועד".

המשטרה התקשתה לחקור בפרשה בשל ביעוט התלונות הנוגות וסרובם של אנשים שהשקיעו כספים לשתף פעולה מחשש להיפתם.

לפני כחודש הוכרז זיסו, על ידי בית המשפט, כעבריין נמלט וכנכסיו הוצאה מרשותו לכסוי ההחזרת חובות. ביום שישי לפנות בוקר הוא שב לישראל, בדרכונו שלו, ולאחר שהגיע לביתו הסגיר עצמו ונעצר על ידי המשטרה.

נגע לנוח בקבורה

השמועה על שובו של זיסו עשתה לה כנפיים ולביתו הגיעו כמה "משקיעים" גבתונים, שאיימו לפרוץ את דלת בית המשפחה. לאחר דברים קשים, שהושמעו משני עברי הדלת והאיומים לפרוץ לבית בכח, הוזעקה המשטרה וזיסו נעצר. שני גבתונים, שהיו במקום, נחקרו אף הם על ידי המשטרה, וחקירתם תימשך הבוקר.

אמו של זיסו, סיסיליה, מסרה, כי בעלה נגע לקברה כדי לנוח. "הוא הרגיש לא טוב, היו עליו לחצים והוא נגע לנוח. כל מה שאמרו עליו היה לא נכון, הנה הוא חזר". כן ציינה כי גם לעבודה הוא ישוב "יש לו חברים שידאגו לו".

זיסו יובא הבוקר או מחר לבית משפט להארכת מעצר.

רועה ערבי בן 7 נהרג ליד שכם

מאת אנרי ציר

ילד ערבי בן 7 נהרג כלילום האחרון בפצע קשה מהתפוצצות באדמה ליד כפרם עקיבה, מזרחית לשכם.

בדיקה ראשונית של גורמי ביטחון העלתה כי הפצעים רעו את באנם בבריכת הכפר. נהקלו כנראה מנגד נפל, וניהקו בו.

יתכן מיזכור הבנה

(המשך מעמוד 1)

גורמים בלישכת ראש הממשלה אמרו אמש כי ארה"ב מכירה היטב את עמדתו של שמיר בנושא הוועידה הבינ"ל, וכי אין שום סיכוי שרה"מ יזוז בו מהתנגדותו לוועידה. עם זאת ציינו אותם גורמים כי יתכן שהיל יביא עימו רעיונות חדשים לקידום תהליך השלום במזרח התיכון. מסר אישי ממזכיר המדינה, שהיל מביא עמו, מבהיר כי גם שולץ אינו "שמח במיוחד מרעיון הוועידה. אך לפי שעה אין כל דרך אחרת". גורמים מדיניים אמרו אמש כי תכלית ביקורו של היל בישראל היא לשמוע ממקור ראשון את עמדתו של שמיר בנושא הוועידה הבינ"ל.

שמעון פרס אמר בסוף השבוע כי הוא מייחס חשיבות רבה לביקורו של היל בארץ.

שמיר לארה"ב בנובמבר

שמיר עשוי לצאת בחודש נובמבר לוואשינגטון לפגישות מדיניות עם הנשיא רייגן ועם ראשי הממשל האמריקאי.

פרטי הביקור בארה"ב עדיין לא סוכמו סופית, אולם המגמה היא שראש הממשלה יקדיש חלק מזמנו בארה"ב לפגישות עם מנהיגים יהודיים בניו־יורק ובמיאמי.

ראיתי שמעתי

בגין בן 74

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ערך שלשום ביקור אצל ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, בביתו, וכיבד אותו לרגל יום הולדתו ה־74 שחל אתמול, בשבת "נחמו". במהלך הפגישה, שנמשכה כשעה, דיווח שמיר לבגין על המצב המדיני באיזור ועידכן אותו בכל הנושאים העומדים על סדר היום. אנשים שנכחו בפגישה סיפרו כי התרשמו שבגין נראה טוב, היה ערני מאוד וגילה עניין בכל הנושאים האקטואליים. אמש איחלו בגין בביתו את ותיקי המשפחה הלוחמת של תנועת החרות ואת בני משפחתו במפגש המסורתי המתקיים מדי שנה ביום הולדתו. הנוכחים הרימו כוסית וברכו אותו באריכות ימים.

ג. אדם

שמיר: שמעון אחרון הנפילים

ראש הממשלה שיבח אתמול את אישיותו של נשיא לבנון לשעבר, כמיל שמעון, שנפטר בסוף השבוע. יצחק שמיר, שאינו מרבה לחלוק מחמאות לאישים ערביים, אמר ששמעון היה אחרון הנפילים של לבנון. לדבריו, הוא היה פטריוט לבנוני שחשב ברצינות על שיתוף פעולה עם ישראל.

ג. אדם

מסיבה לנתניהו

חברי ארגון "תגר" של תנועת החרות וחברי האצ"ל לשעבר ערכו אמש במסעדה "אביבית" מסיבת פרידה לשגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, ששהה בחופשת מולדת וחוזר היום לניו יורק, טרם יסיים את כהונתו שם בעוד חודשים אחדים. בערב זה צוין גם יום הולדתו ה־74 של מנחם בגין, ואחדים מהאורחים הגיעו למסיבה ישירות מן הבית שברחוב צמח. בנוכחים היו דן לוי ויוסקה נחמיאס, מבוגרי כלא עכו, צבי בריל, המכונה "קקטוס", לשעבר סגן קצין תותחנים ראשי, ומנכ"ל רשת הגנים הלאומיים, ח"כ לשעבר, אברהם אפל, וכן שולה סולק, לבית סלונים, הידועה כבבת עינו של בגין.

"מאה הילדים" התייתמו מאמם

לנה קיכלר־זילברמן (77), מחברת הספר "מאה ילדים שלי", הלכה לעולמה בשבוע שעבר. מאה הילדים שלה היו ילדים ונערים, יתומים עזובים ותינוקות שנשבו במנזרים בפולין בתקופת השואה. בספר היא מגוללת את פרשת שיקומם הגופני והנפשי ואת השבת רשותם היהודית. רבים מילדים אלה הגיעו ארצה ובנו כאן בית. הצעירים יותר רוכזו ברובם בקבוצת שילר, שם הקימה לנה מוסד ובית ל"ילדיה". ספרה זכה לתהודה עולמית ותורגם לשפות רבות, בהן יפאנית, והבי.בי.סי אף שידר תסכית על פי הספר.

בשנת 1969 פרסמה ספר נוסף, "המאה לגבולם", על דרכם לישראל של ילדי השואה שהצילה וקורותיהם בשנים 1946–1949. בסך הכל פרסמה ארבעה ספרים, כולם אוטוביוגרפיים.

חובב הבולים מווינה

לא מכבר זכה הגרפיקאי הישראלי אליעזר וייסהוף, לצייר בול דואר חדש של האו"ם, לאחר שבעשר השנים האחרונות כבר צייר 12 סדרות כאלה. עם כל הנפקה של בול חדש נהג קורט ולדהיים, מזכיר האו"ם לשעבר, לכתוב לוייסהוף ולברך אותו על זכייתו. הבול, בערך 17 שילינג אוסטריים, מתאר יונים במעופן וענף עץ זית המשתלבים זה בזה ומקיפים את כדור הארץ. הבולים הודפסו בבית הדפוס הממשלתי בווינה. עתה מחכה וייסהוף למכתב של נשיא אוסטריה לרגל הנפקת הבול החדש.

ברשותו של וייסהוף מצויים כל בולי האו"ם שצייר ועליהם חתימתו של ולדהיים, שבשעתו אף בחר בהצעתו של וייסהוף למדליית הזהב שחולקה לאישים נכבדים לרגל יובל ארבעים שנה לאו"ם.

חיים גלאון

הסיפור המוזר של אניטה והכלב הבלגי

השחקן דליק ווליניץ מוכר בציבור כבעליו של הכלב מרליס, אך מתברר שהוא מחלק מאהבתו גם לאניטה, כלבת רועים בלגית המתגוררת אף היא בביתו. כבעלים מסור, חיפש ווליניץ שידוך לכלבתו המיוחסת וזו נמצאה בדמותו של כלב בלגי טוב מראה שהגיע לכאן במסגרת תערוכת הכלבים הבינלאומית. אלא שאליה וקוץ בה. הכלב האירופי אינו רגיל בחום התל אביבי, עובדה שהקשתה עליו לקיים את המטלה שלשמה הפגש עם אניטה. בעליו של הכלב התאכסנו במלון אימפריאל בתל אביב, וכך הוחלט לשכור למען הזוג הצעיר חדר עם מיזוג אוויר ללילה. בעל המלון, הרגיל בכל מיני תעריפים כמו תעריפי "מנוחת צהריים" ואחרים, התקשה למצוא תעריף מתאים לזוג כלבים ללילה.

סופו של הסיפור אינו ידוע. אם אכן קרה משהו בין בני הזוג, הם לא גילו זאת לאיש.

צעירים, יפים, עשירים וללא כבלי נישואים מכבידים. מוקירים הנסיך אלברט ואותה הצעירה ממסאני ממונקו בנשף ה"צלב האדום" המסורתי הנערך שם מדי שנה. אחותו הבכירה, קרולין, מצאה כנראה את אושרה בנישואיה והיא עומדת ללדת את ילדה השלישי בחודש הבא. (תצלום אי.פי)

בעריכת עירית רוזנבלום

המעלות של אל על

	ממוצ' מינימום	ממוצ' מקס'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	13	17	גשם	13	17
אתונה	26	31	בהיר	24	38
בוקרשט	16	30	מ"ח	—	—
בזיל	11	19	מ"ח	10	20
וינה	10	14	גשום	—	—
ז'נבה	10	22	מ"ח	12	20
לונדון	12	16	מ"ח	13	19
ליסבון	17	25	מ"ח	19	25
מדריד	13	27	מ"ח	14	30
ניו־יורק	20	26	גשום	19	27
פאריס	11	20	גשום	—	—
פרנקפורט	11	2"	גשום	11	20
ציריך	10	16	מ"ח	—	—
קהיר	25	35	בהיר	23	36
קופנהאגן	10	15	גשם	12	16
רומא	21	29	מ"ח	18	31
שטוקהולם	11	13	גשם	11	16

ELAL אל על

רכז כל־סיעוד
עברת התקף לב?
סובל מכאבים חריפים ממושכים?
סובל מסכרת?
קח את הבריאות שלך בידים צוות מעולה של רופאים ואחיות מוסמכות במרפאת "כל־סיעוד" ידריך אותך איך להתנהג, מה לאכול וזמן מנוחה רצוי. הבריאות שלך חשובה לך. היא חשובה גם לנו.
מרפאות כל־סיעוד ה' באייר 30 ככר המדינה ת"א טל' 216578, 256963

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
והמרכז לחנוך לבריאות עורכים:
קו פתוח לבריאות הציבור
תרופות
נטילה ואספקה
מתי לקחת, לפני או אחרי האוכל, מתי אסור להשתמש יותר, הסכנה שבמינון יתר או הפסקת טיפול, כיצד מאחסנים תרופות ועוד.
צוות רוקחים מומחים ישיב טלפונית לפניות השואלים במבצע מיוחד, שיערך, ביום שלישי, 11.8.87, בין השעות 16.00-19.00.
מגיסטר נמט שבתאי - מרכז קופיח
מגיסטר נקש פרנציס - מרכז קופיח
מגיסטר מגל אורי - מרכז קופיח
מגיסטר אייזנברג נורמן - מנהל אספקה
מגיסטר גרינולד ציפורה - בי"ח בילינסון
טלפון 03-433500 (5 שלוחות)
לשכת הדובר / ק"ח
לכל יותר בריאות!
קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

פ.ס.י. סופט בע"מ
חשבשבת
ה־IBM של התוכנות העיסקיות
דרך פ"ת 65, ת"א טל: 261146 (03)

מו"מ השכר מתחדש מחר

קיסר: אין דרך חזרה מקיצור שבוע העבודה

ההסתדרות תבצע בחברת העובדים ובמוסדות הארגוניים שלה את המעבר לחמישה ימים, ללא קשר לתוצאות המו"מ

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

יו"ר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות עם עוזריהם הבכירים ישובו ויפגשו מחר לסיבוב נוסף של דיונים כדי לקדם את המשא ומתן על הסכם שכר במיגזר הציבורי.

ההסתדרות עומדת על דעתה ליישם בהסכם הקרוב את קיצור שבוע העבודה, למרות התנגדותם של המעסיקים הפרטיים. ההסתדרות תבצע בחברת העובדים ובמוסדות הארגוניים שלה את המעבר לחמישה ימים, ללא קשר עם תוצאות המשא ומתן הארצי במיגזר הציבורי ובמיגזר העסקי.

סיעת המערך בהסתדרות שמעה ביום שישי דיווח מפי קיסר והברפלד על המשא ומתן. קיסר קבע, שאין דרך חזרה מקיצור שבוע העבודה אחרי המאבקים שנוהלו על ידי ההסתדרות על הנושא וכינה את הצעת המעסיקים הפרטיים להעביר את סוגיית קיצור שבוע העבודה לוועדת מומחים כניסיון "לקבור את ההצעה". קיסר גם דחה את הצעת המעסיקים הפרטיים להוריד את שיעור הפיצוי על עליית מדד לכדי 50% לעומת 70% כקבוע בהסכם התקף ותבע תמורת הסכמת ההסתדרות לחתום על הסכם לשנתיים להאריך את הזמן ליציבות המשקל, לרבות הפיקוח על המחירים, מניעת הטלת תשלומים על חולים והורים לתלמידים, שמירה על הריבית של השקעות קרנות הפנסיה.

כמה ממשתתפי הפגנת החרדים ביום שישי בירושלים מועברים מהמקום בחוצות משטרה. (צילום: רחמים ישראלי)

הופסקו עיצומי הרופאים בבתיה"ח של קופת חולים

היום יימשך המו"מ בין הרופאים להנהלת קופ"ח

מאת ערנה אייזיר
סופרת "הארץ"

רופאי בתי החולים של קופת חולים החליטו על הפסקת העיצומים, שנמשכו יותר משבועיים, לאחר התקדמות במו"מ עם הנהלת הקופה שהביא לצמצום הפער בין דרישות הרופאים ועמדת הקופה. המשך המו"מ בין הרופאים להנהלה יימשך היום בבית רבקה בפתח־תקווה.

לדברי יו"ר ועד רופאי קופ"ח, ד"ר חיים סלן, יש התקדמות במו"מ על הגדלת שעות המעלה של תורני ניתוח על ידי הרופאים. יש הסכמה על כללים עקרוניים. הדיונים מתמקדים בנוסחת התמורה שלפיהם יקבע גם שכר הרופאים. לבריר מסתמן פתרון גם למשבר בהנהלה בבית חולים "בית לוינשטיין". כמו הרופאים מתנגדים למנוי מנהל לבית החולים שאין לו התמחות בשיקום. הם מתנגדים גם להצעת המוסד להלק את המוסד להסיבות ולהעמיד בראש הסיבה רופא מומחה.

זה למעלה משנה מנהלים רופאי הקופה עם ההנהלה מו"מ על שורה של תביעות, כולל הסכם עבודה משנים קודמות והסדרים שמולאו על ידי הקופה. בין שאר התביעות, איוש משרות בכירות בהנהלות בתי החולים, תוספת תקנים, תוספת ציוד, העסקת רופאים במכונים פרטיים, ותוספת תקנים. לדברי ד"ר סלן בנושאים אלו טרם הגיעו לדיון.

לראשונה הזדהה אחד מחוטפי 2 הסמלים הבריטיים ב־1947

אחד מאלה שתלו את הסמלים גולל את הסיפור, אך סירב להזדהות ● הסרג'נטים הבריטיים נרצחו בתגובה לרצח שלושה אנשי אצ"ל שנתפסו בפריצה לכלא עכו ● בתחילה נחטפו שלושה סרג'נטים, אך אחד שוחרר לאחר שהסתבר שהוא יהודי

(ע). לראשונה מזה 40 שנה מובאים בגוף ראשון סיפוריהם של שני אנשי אצ"ל, שהיו מעורבים בפרשת חטיפתם ותלייתם של שני הסמלים הבריטיים בעיצומו של המאבק נגד המנדט.

אחד החוטפים אף הזדהה בשמו המלא: דוד דהרי, תושב נתניה. אחד התליינים הסכים לגולל את הסיפור, אך לא גילה את זהותו.

קשר השתיקה בפרשה הופר במסגרת תוכנית גלי־צה"ל "עד שים מדינה", המביאה את אירועי השבוע לפני 40 שנה.

לאחר שהבריטים דנו למוות שלושה אנשי אצ"ל שנתפסו בפריצה לכלא עכו — חביב, וייס ונקר — חטפו אנשי הארגון הצבאי הלאומי את שני הסרג'נטים הבריטיים, ומפקדת אצ"ל הודיעה שאם יתלו אנשיה, יוצאו שני הבריטים החטופים להורג. אם יומתק דינם — ישוחררו החטופים.

דוד דהרי יצא בליל שבת, ביולי 47', עם ארבעה אנשים נוספים, חמושים, שפניהם כוסו במטפחות, לקפה־גן "ורד" בנתניה, שם ישבו שלושה דוברי אנגלית. הם דרשו מהם להתלוות אליהם. השלושה צייתו, ואיש מבין היושבים לא התערב במעשה. השלושה הובלו אל מלטשת יהלומים בדרום העיר, שם הוכן מרתף־כלא מיוחד ומוסווה. בדרך הספיק אחד מהשלושה להוכיח שהוא יהודי, לפני שהחטופים הורדמו. השניים האחרים הורדו אל המרתף, והשלישי הועבר לפרדס בצפון העיר, שם נכבל לאחד העצים, נתגלה למחרת היום ושוחרר. בתוכנית התגלה לראשונה שבעקבות החטיפה הוא היגר לאוסטריה.

"איננו מתביישים"

דוד דהרי, ששמר על החטופים במשך שלושת השבועות, סיפר שהאצ"ל עשה כל מאמץ כדי לשמור על בריאותם ושלומם של החטופים. "האמנו שהאיום ישפיע, וכך נציל את שלושת חברינו", אמר. ב־29 ביולי 1947 הוצאו להורג שלושת חברי האצ"ל. מפקדת הארגון הוציאה נגד החטופים גזר־דין מוות.

אחד המוציאים לפועל, שסרב להזדהות בשמו בתוכנית, סיפר שהם הגיעו למקום המיועד, כרכו חבל על קורת עץ גבוהה, העלו את אחד הסמלים על כסא, עקבו את העניבה, משכו את הכסא — וכך עשו גם לשני, שגילה התנגדות.

לשאלת המראיין אמר האלמוני "לא, איני מתבייש במה שעשינו. היתה חובה לגמול על תליית אנשינו. עובדה — מאז לא ניתלו עוד יהודים". את סיבת אלמוניותו נימק בסיבות אישיות. "ולא מחמת הבושה. אם כי היה מאוד קשה ומכאיב לעשות זאת".

שרי המערך יצאו לישובים ערביים לברכם לכבוד חגם

הביקורים התפרשו על ידי המוסלמים כאות פתיחה למערכת הבחירות ● רבין הבטיח לבדואים להקים צוות מיוחד שיקל על גיוסם לצה"ל ושחל — לפעול לשחרור נכסי הוואקף המוסלמי

מאת עטאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

שרי המערך ביקרו בסוף השבוע בישובים הערביים בגליל, כדי לברך את המוסלמים לרגל החג שלהם, עיד אל־אדחה.

שר הביטחון, יצחק רבין, ערך ביקור אצל ראשי הבדואים בכפר אל מכמור, ליד נצרת. הודרודים בכפר מגאר. שר האנרגיה, משה שחל, היה אורח המוסלמים בעכו. שר הקליטה, אריה נחמקין, היה אורח בכפר ממרה. שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, היה אורח בשפרעם. השר עזר ויצמן היה אורח בסכנין וכוכב.

רבין, שאליו נלווה הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, הבטיח לבדואים כי יקים צוות מיוחד בפיקודו של קצין בכיר כדי לטפל בנוער הבדואי, להקל על גיוסו ושירותו ועל הטיפול בו לאחר שירותו. שחל הבטיח כי הוא עושה לשחרור נכסי הוואקף המוסלמי כדי לחזק את ידי המנהיגות המוסלמית, ולהרחיב את מוסדות העדה הדתיים והציבוריים.

ביקוריהם של שרי המערך התפרשה בישובים הערביים כפתיחת מערכת הבחירות וכסימן לכך שראשי המערך מייחסים חשיבות רבה לקול הערבי.

איש הליכוד, השר משה ארנס, ביקר לרגל החג בכפר קאסם. הוא הבהיר כי הוא מתנגד לרעיונות הטרנספר של סגן שר הביטחון, מיכאל דקל.

עריכת העמוד: עדה אושפיז

היסטוריון בריטי יופיע בקרוב כעד הסניגוריה

ניקולאי טולסטוי: ההגנה על דמיאניוק היתה עד כה בריחה

"בטיעוני התביעה היו אי דיוקים רבים, שעל חלק מהם ניתן לקרוא תגר על ידי הורדת ספר מהמדף ● תעודת טרווינקי יכולה להיות מזוייפת, הרוסים נהגו לעשות זאת, לכן יש לבדוק מאיזה ארכיון הוצאה ואם נלוו אליה מסמכים נוספים"

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). "ההגנה על איוואן־ג'ון דמיאניוק היתה עד כה בריחה. לעורך־דינו מארק או'קונור לא היה מושג על טבעה של האשמה, והוא נעדר כל ידע על הרקע ההיסטורי של המלחמה, והוא התאים יותר לשחק ב'דאלאס' או ב'שושלת'".

דברים אלה אמר לסופר "הארץ" הרוזן ניקולאי טולסטוי, ההיסטוריון הבריטי העתיד להגיע לישראל בשבועות הקרובים, כדי להעיד מטעם ההגנה.

לדברי טולסטוי, בטיעוני התביעה היו אי־דיוקים רבים, שעל חלק גדול מהם הוא יכול "לקרוא תגר על־ידי פעולה פשוטה של הורדת ספר מן המדף". טולסטוי טוען כי אין להוציא מכלל אפשרות ש"תעודת טרווינקי" מזוייפת, משום שהרוסים נהגו לעשות זאת בעבר. יש לטענתו לשאול מה היה מקורה של התעודה, מאיזה ארכיון היא הוצאה, והאם נלוו אליה מסמכים נוספים. לשאלות אלו אין עדיין, לדבריו, כל תשובה.

יחד עם זאת אומר הרוזן כי "אם דמיאניוק יימצא אשם, עליו ליהענש, משום שחוק ההתיישנות אינו חל על מעשיהם של פושעי מלחמה, אבל האיש זכאי למשפט הוגן". לטולסטוי אין כל השגות על התנהגותה של ההגנה, משום שהיא עושה את מלאכתה, אך סבור כי לטיעוניה לא היה כל מענה עד כה.

מזבלות לאורך מישור החוף מאיצות את זיהום מי התהום

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

המזבלות הפזורות לאורך מישור החוף עלולות להביא להאצת תהליך של זיהום והרס מי התהום.

הפרופסורים ישראלה רבינא ודן זסלבסקי מהפקולטה להנדסה חקלאית בטכניון, המתריעים על כך, מזהירים כי מתכות רעילות הדולפות מהאשפה במזבלות לתוך הקרקע ומי התהום וכן משתחררים מהמזבלות גזים רעילים לאוויר.

המדענים מציינים כי במזבלה העירונית של חיפה, הממוקמת סמוך לנשר פז והצ'קפוסט שבמפרץ, עודמים אשפה ללא נקיטת כל אמצעי־זהירות הנהוגים בעולם — בניגוד להנחיות של עיריית־חיפה כי היא מקפידה להימנע מזיהום אוויר.

רבינא וזסלבסקי עוסקים בפיתוח שיטות חדישות לתכנון ותפעול אתרים לסילוק אשפה. שיטות אלו מונעות דליפת מי־ניקוז למי התהום, תוך הכוונתם של מים אלה למקום איסוף מרכזי. עוד פיתחו החוקרים שיטה זולה לכיסוי אשפה, שתחסוך את הצורך בחומרי איטום סינתטיים.

נושא נוסף שנבדק על ידי החוקרים הוא האפשרות ליצור מהאשפה קומפוסט — חומר המנוצל לטיוב קרקעות הגבעות יבולים.

נשיא ארצות־הברית, רונלד רייגן, הופיע שלשום במסיבת עיתונאים בבית הלבן, לאחר שהוסרו מאפו התפרים והתחבושת. (תצלום: איי־פי)

פזגל

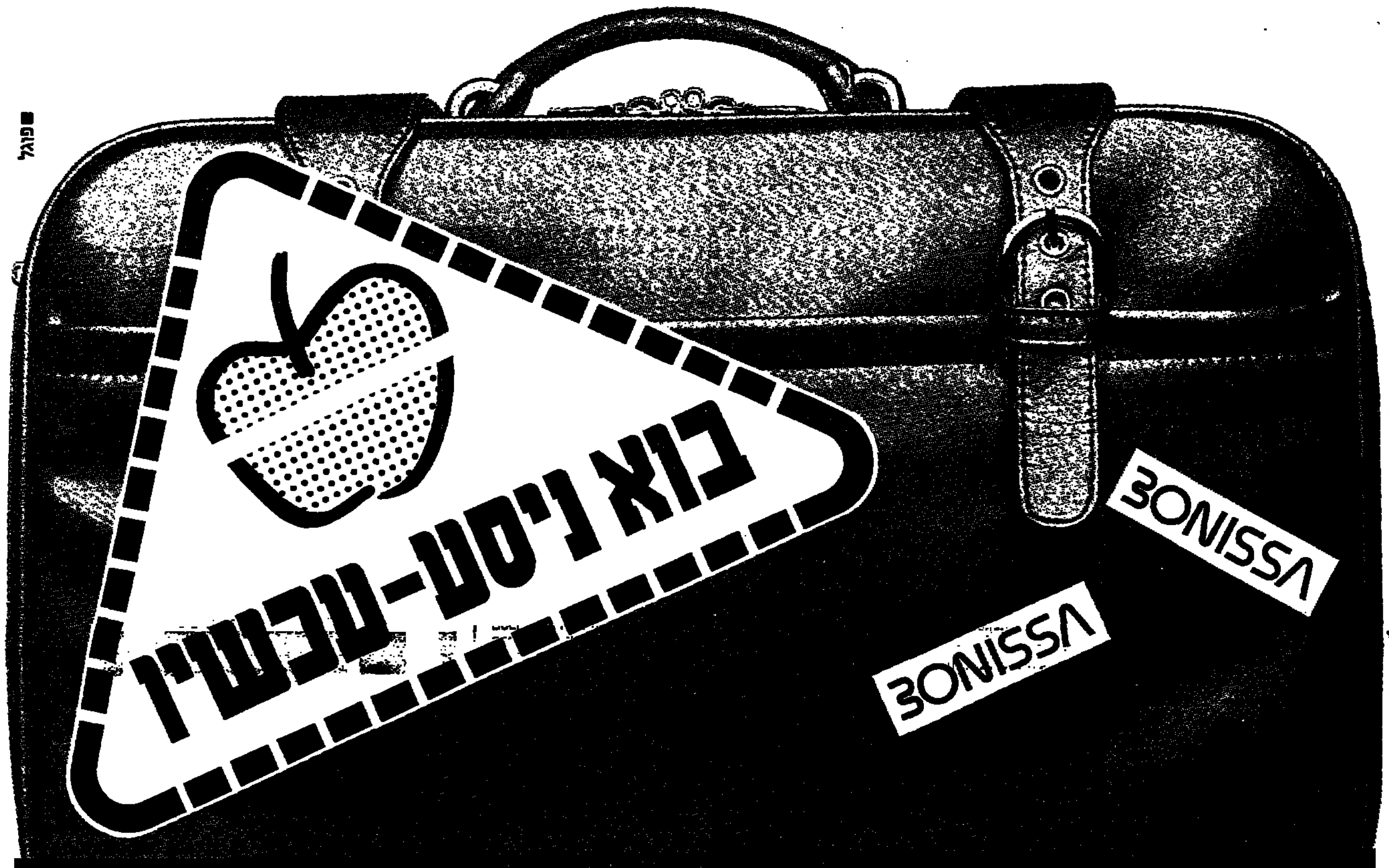

טיולים מיוחדים לחגים ולסתיו

אמריקה אמריקה 29
ארה"ב מחוף לחוף
29 יום: 26/8, 2/9, 16/9, 30/9
הטיול שכל אחד חייב לעצמו לפחות פעם אחת בחיים.
מסלול מקיף לכל אתרי התיירות והאטרקציות החשובות בארה"ב: ניו־יורק, וושינגטון, דרך מפלי הניאגרה, הפארקים רחבי הידיים, טורונטו והקניונים המרהיבים, ללאס וגאס עיר ההימורים, דיסנילנד וקליפורניה. הטיסות ברחבי ארה"ב בביצוע קונטיננטל אירליינס, חברת התעופה הגדולה והאמינה בארה"ב.
המחיר החל מ־2,932 $

אמריקה פסים וכוכבים 23
ארה"ב מחוף לחוף
23 יום: 20/8, 20/9, 11/10
טיול עשיר חוויות לאתרי התיירות הידועים בארה"ב.
ביקורים וסיורים בערים הגדולות, במפלי הניאגרה האדירים, בפארקים ובקניונים, הימורים בלאס וגאס ושהייה בקליפורניה שטופת השמש. הטיסות יבוצעו ע"י קונטיננטל אירליינס.
המחיר: החל מ־2,647 $

איזו טרופית יפה 31
ארגנטינה, ברזיל, בוליביה, פרו
31 יום: 13/9, 4/10 (21 יום מקוצר)
טיול מרתק לארגנטינה, ברזיל, בוליביה ופרו.
מחופי קופקבנה ליערות האמזונאס, מבואנוס איירס העליזה למורשת האינקאס בפרו.
שילוב של ביקורים באתרים מרתקים וערים גדולות והתוססות כמו ריו וסלבדור. חוויה!
המחיר: 21 יום - 2,836 $
31 יום - 4,474 $

טורקיה מסע באנטוליה 15
טורקיה — 15 יום: 16/9, 5/10
טיול מעניין מסוגו לארץ מסעירה ובלתי מוכרת.
מסע מרתק בנתיבי תרבויות עתיקות, נופים דרמטיים ומגוונים ואתרים ארכיאולוגיים, תוך הצצות לגבבי ההסטוריה העשירה של טורקיה.
המחיר - 1,173 $

אירופה גרנדטור 23
איטליה, אוסטריה, גרמניה, שוויץ, פריס, לונדון
23 יום: 31/8, 14/9, 21/9, 5/10
הטיול המקיף והממצה הכולל את האתרים החשובים והערים הגדולות באירופה. מאיטליה התוססת דרך האלפים לאוסטריה, ביקור בארמונות הבוואריים בגרמניה, אגם לוצרן המרהיב בשוויץ עם סיורים מודרכים בערים, וכיף של קניות ובילויים בפריס ובלונדון.
המחיר - 2,025 $

בונפריקה דרום אפריקה 25
25 יום: 1/10, 5/11
טיול מסוג אחר, המקיף ארץ של נופים דרמטיים, מנהגים ופסיפס אנושי מרתק. מסלולים בין נופים מרהיבים, ביקורים בשמורות טבע ובגן הגדולה בעולם, לצד ערים מודרניות גדולות.
המחיר - 2,627 $
(+ טיסות פנימיות בדרא"פ)

פניני אירופה 17
איטליה, שוויץ, פריס, לונדון
17 יום: 25/8, 6/9, 20/9
הטיול הקלאסי לאירופה הקלאסית. מאוצרות התרבות והאמנות של איטליה, דרך נופי שוויץ הנפלאים, ולקינוח — בילוי, סיורים וקניות בפריס ובלונדון.
המחיר - 1,715 $

יוצא דופן 17
ספרד, אנדורה, צרפת, לונדון
17 יום: 31/8, 14/9, 5/10
טיול מקורי ומרתק המשלב בין ספרד היפה ועמק הלואר שבצרפת לבין בירות אירופה הגדולות.
ממדריד, לאנדורה שעל רכסי הפירנאים, ודרך עמק הלואר לעיר האורות פריס לסיור בילויים וקניות. לסיום, קינוח אידיאלי בלונדון התוססת.
המחיר - 1,778 $

קלסיקצר 17
איטליה, שוויץ, פריס, לונדון
17 יום: 1/9, 15/9, 28/9
מסלול אידיאלי לאירופה הקלאסית. מאיטליה היפה, דרך נופי שוויץ הפסטורליים, אל תענוג קניות ובילויים בפריס ולונדון.
המחיר - 1,715 $

בוניסימה 10
איטליה, 10 ימים: 1/9, 22/9, 6/10
10 ימים מרתקים באיטליה, מהאי קפרי בדרום עד פרמה בצפון.
מסלול רב־גוני בין נופים מרהיבים, עיירות עתיקות, אתרי תרבות, אוצרות אמנות ושווקי רחוב תוססים.
המחיר - 1,114 $

מהטיבר ועד לריין 14
איטליה, אוסטריה, גרמניה, שוויץ
14 יום: 31/8, 14/9, 21/9, 5/10
טיול קלאסי מאיטליה על עריה היפות, דרך האלפים לטירול. לסיום — מינכן ושוויץ היפהפיה.
מסלול מעניין באתרי התיירות המרכזיים של אירופה.
המחיר - 1,373 $

המסלול הגדול 23
(לצעירים בגילאי 20-36)
איטליה, אוסטריה, גרמניה, שוויץ, פריס, לונדון
23 יום: 24/8, 7/9
המסלול המקיף והגדול הכולל את האתרים והערים החשובות באירופה. מרומא התוססת דרך פירנצה ונציה, אל האלפים הדולומיטים, ותבל טירול באוסטריה.
ביקור בארמונות הבוואריים בגרמניה, טיול בין נופים מרהיבים בשוויץ, סיורים, קניות ובילויים בפריס ובלונדון.
המחיר - 2,030 $

ואלס עם פפריקה 17
יוגוסלביה, הונגריה, וינה
17 יום: 30/8, 13/9, 27/9
השילוב המושלם בין נופיה הפראיים של יוגוסלביה, אתריה הנפלאים של הונגריה וסיום בוינה עיר הוולסים היפהפיה. סיורים, ביקורים, נופש ומרגוע, במקומות הציוריים ביותר של אירופה.
המחיר - 1,588 $

הטיול הפיקנטי 15
יוגוסלביה, איטליה, ונציה
15 יום: 20/8, 10/9, 24/9, 1/10
חוויה מיוחדת המתחילה ביוגוסלביה ומסתיימת בונציה.
מסלול של נופי טבע מרהיבים, מפלים עוצרי נשימה ואתרים מרתקים ונדירים ביופיים, ביקורים בערים המפורסמות של יוגוסלביה, ומשם אל פסגות האלפים האיטלקיים. לסיום — ונציה, עיר התעלות הרומנטית.
המחיר - 1,404 $

קצר ומיוחד 12
וינה, הונגריה, אוסטריה, מינכן
12 יום: 2/9, 16/9
טיול תמציתי ומרוכז מוינה הקלאסית והאלגנטית, אל בודפסט היפה על גדות הדנובה ומשם למנוחה בחבל האגמים הפסטורלי של אוסטריה. המשך לזלצבורג עיר הפסטיבלים, ולסיום — מינכן. שילוב מעניין ומקורי.
המחיר - 1,230 $

השילוב המושלם 19
וינה, הונגריה, יוגוסלביה, איטליה, מינכן
19 יום: 6/9
טיול מיוחד במינו המשלב את נופי הונגריה המרהיבים, נופי יוגוסלביה על עריהן היפות ואתרי הנופש הירוקים שבהן. ביקור בצפון איטליה דרך האלפים הדולומיטים ומשם לארמונות הבווריים ולמינכן — לסיום מושלם של טיול מיוחד.
המחיר - 1,719 $

המחירים נכונים למועד פרסום המודעה וכוללים טיסות.

פרטים אצל סוכני הנסיעות.
מרכז: בן־יהודה 41, תל־אביב,
ירושלים: הדר רומן, יפו 210, 02-383567-9
צפון: סנורמה, שד' העצמאות 84, חיפה, 04-643371

בוא ניסע
שאל את מי שכבר נסע

مطابق للأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

גולינסקי

מאת יהושע שגיא

אם לא יחול שינוי בלוח הזמנים יחליט מרכז הפועל בתוך השעות הקרובות על שליחיו להנהלת ההתאחדות לכדורגל שתיבחר החודש. המאבק בין כתלי הפועל על איוש התפקידים נושא הפעם אופי אגרסיווי במיוחד, כיוון שלא מעטים חפצים להיטבות על הקערה הטובה מהבאות הזוית בין כתלי ההתאחדות לכדורגל.

לצד עסקנים המתמודדים על תפקידים, יש גם כאלה בהפועל שאינם צריכים להתמודד, שמקומם מוכנות: הצליחו או לא הצליחו, נכשלו או לא נכשלו, יש להם מה לתרום או אין להם מה לתרום: להם, כמו באחוזות הפיאודלים של ימי הביניים, המקום בטוח.

על קבוצת הבטוחים מראש, ובכל מקרה, נמנים הפונקציונרים, פקידי המנגנון, עובדי מרכז הפועל. הצלחת לקבל פעם משרה — מקומך בטוח, אפילו התרומה שלך גובלת באפס.

הדוגמה הבולטת למציאות מעוותת עגומה זו היא ברמתו של רכז הכדורגל בהפועל גד גולינסקי. איש קשיש, מנומס, על סף הפנסיה, תרומתו לכדורגל הישראלי פחות ממינימלית. איש מנגנון אפור, אומר תמיד יפה הן לבוס, חסר כאריזמה, בלי מנהיגות, הכדורגל בהפועל נראה כמוהו והוא נראה כמו הכדורגל. כבר שנים חושבים בהפועל שהאיש אינו תורם דבר, אבל תמיד מוסיפים: רחמנות, קצת התחשבות, עוד מעט יפרוש לגמלאות, אל תפגעו בו.

הוא מנהל את הכדורגל בערך כפי שניהל את מסע נבחרת הנוער לקובלנץ, מסע אותו סיים עם השעיה צורבת בגלל הפרשיה העצובה של גניבת קופת צדקה. לא ידעתי, לא יכולתי לדעת, אמר גולינסקי אחרי קובלנץ. צורת הניהול של הכדורגל בהפועל מוכיחה, כי גם עכשיו אינו יודע.

כאשר משווים את גולינסקי לקודמו בתפקיד רכז הכדורגל בהפועל, יהודה ליליק ז"ל, מבינים מדוע נסוג הענף המוביל בהפועל לעמדה כה נחותה. ליליק לא היה רק רכז כדורגל, הוא היה מנהיג. יכולת להסכים עימו, יכולת להתנגד לדעתו, אבל היתה לו עוצמה, היה לו כוח, הוא ידע מה הוא רוצה ופעל בהתאם. לליליק לא היה תפקידון אפור שמתייחסים אליו ברחמים. בתקופתו של ליליק לכדורגל בהפועל היה מעמד, היה חותך.

הכדורגל בישראל מצוי כיום על פרשת דרכים. בירידת כדורים לאירופה, בירידת קהל מן האיצטדיונים, איכות ירודה, שירותי־אפס לצופים. התמודדות עם בעיות קשות אלה מחייבת העמדת דמויות בעלות כושר הנהגה, חזון, כאריזמה. למרכז הפועל תפקיד מרכזי בהצלת הכדורגל. למרכז הספורטיבי הגדול כוחות מעולים, והוא יכול להוציא את העגלה מן הבוץ רק אם יצליח להרכיב רשימת שליחים אטרקטיווית להתאחדות, ולא אם יוותר על מישורי העבר ויבטיח מקום לפונקציונרים חיוורים שתרומתם המוגבלת תורמת לדעיכת הכדורגל.

אומרים שגולינסקי ישנה את תפקידו בהתאחדות כאשר יפרוש לגמלאות בעוד כמה חודשים. יתכן שכן, יתכן שלא. כבר שמענו על לא מעט עסקנים שהבטיחו לפרוש והבטחתם נשארה באוויר. גולינסקי הוא בהחלט לא האיש שההתאחדות לכדורגל חייבת את טובתו עד פרישתו כדי להינצל מחידלון. ההיפך נכון. נוכחותו במשרדי ההתאחדות מיותרת. תנו לו ללכת בכבוד. עכשיו.

אתלטיקה

שיא עולמי בדיסקוס באליפות אירופה לנוער

ברמינגהאם (שרות "ספורט הארץ"). שיא עולמי לנערות הציגה כאן המזרח־גרמניה אילקה וילודה שזרקה דיסקוס ל־70.58 מ'. וילודה עשתה זאת באליפות אירופה לנוער באתלטיקה. קודם לכן זכתה במדליית הזהב בהדיפת כדור־ברזל עם הישג של 19.45 מ'.

הצלחה גדולה היתה לאתלטים בריטיים. ג'ימי הנדרסון בן ה־18 מאדינבורו, הציב שיא אירופי לנוער בריצת 100 מ' — 10.20 שנ'. טוני ג'ארט הגן על תוארו האירופי ב־100 מ' משוכות ב־13.72 שנ' ופיונה מיי בת ה־17 ניצחה לרוחק 6.64 מ'.

מנצחים אחרים: 1,500 מ' — די־באפלי (איטליה) 3:53.10 ד', דיסקוס — פאצ'ין (בריה"מ) 59.56 מ', פטיש — הנכר (מזרח־גרמניה) 72.10 מ'. נערות: 100 מ' — פריץ (מזרח־גרמניה) 11.39 שנ', 100 מ' משוכות — וולף (מערב־גרמניה) 13.34 שנ'.

● הפועל רמת־גן, כדורסל, גבר בליל שבת על קבוצת מאסט, מהליגה השניה בשוויץ 19–20 (11–10). במישחק הראשון שהיה בתל־אביב ניצחו שחקני עיר הגנים 16–17. שערים לרמת־גן: פרוכטר 6, וליגנר 4, לרמונסקי 3, גרא 2, גוז 2, מירוביץ' 2, דגן 1.

יוסף חכם

הניחוש הנכון בטוטו

1.	בולין — רינגווד סיטי	2
2.	נוקס־סיטי — דונקאסטר	1
3.	דנדנונג צ' — אספרון	1
4.	סאנבורי — נוסאודינג	x
5.	אלטונה ס' — ווסטגייט	—
6.	דנדנונג ס' — אלתהאם	2
7.	המלין — מורלבארק	2
8.	רינגווד י' — הובסון	1
9.	סאנדרינגהאם — גילונג	x
10.	ווינדלי — קליפטון	2
11.	באלגה — ספירווד	2
12.	בייווטר — אוסבורן	1
13.	קוקבורן — אינגלווד	2
14.	קינגסלי — אתנה	x

משחק מס' 5 הופסק ולא יחושב.

האיש שלנו בגלאזגו

אבי כהן עשה אתמול את הופעת הבכורה שלו בליגה הסקוטית כששיחק במרכז ההגנה בתיקו הביתי 1–1 של גלאזגו ריינג'רס עם דאנדי יונייטד. לעיני קהל רב באיצטדיון "אייברוקס" פיגרה האלופה בדקה ה־13 משער של היוד בומונט. ריינג'רס שיחקה ללא המנהל־שחקן גרהאם סונס ושחקני ההגנה טרי בוצ'ר וגרהאם רוברטס המושעים. בדקה ה־70 השווה אלי מקויסט בבעיטת 11 מ' ובדקות הבאות היה קרוב להבקיע שער ניצחון כאשר כדור אחד שלו נהדף בעמוד השער והכדור השני נבלם בצורה מהודרת ע"י השוער בילי תומסון. היריבה העירונית סלטיק זכתה בניצחון חוץ 4–0 במורטון. יתר התוצאות: דאנדי — אברדין 1–1, דנפרמלין — היברניאן 3–3, הארטס — פאלקירק 4–2, מאת'רוול — סנט מירן 1–2 (צילום איפי)

כדי להחזיר ההגמוניה בכדורגל להפועל:

הצעה להקים אגף מיוחד לכדורגל

יכלול מומחים בתחום ניהול ואימון ומאמן בכיר שיפעל בתחום המקצועי ● המלצות נוספות: להאריך את תקופת הקדנציות, לבטל את תקנון התשלומים

מאת משה הרינגעש
סופר "ספורט הארץ"

ועדת המשנה של ועדת הסקר והמינויים בהפועל עומדת להמליץ היום על כמה הצעות מהפכניות בתחום הכדורגל. יו"ר הועדה מיכאל אלמוג אמר, כי ועדת המשנה החליטה בין היתר על ביטול תקנון התשלומים, הארכת תקופת הקדנציה של חברי הפועל בהתאחדות לכדורגל והקמת אגף מיוחד לכדורגל במרכז הפועל. אלמוג הדגיש, כי המלצות ועדת המשנה טעונות אישור של ועדת הסקר והמינויים שתדון בהן היום. אם יאושרו בועדה יוגשו לאישור המזכירות שתתכנס בצהרים.

בנושא התשלומים אמר אלמוג, כי ועדת המשנה הגיעה למסקנה שהקבוצות אינן עומדות בתקנון התשלומים. יש חריגות ועקיפות, על כן מוצע לבטל את התקנון ואת הגבלת התשלומים למאמנים ולשחקנים. כתחליף מציעה הועדה שהקבוצות יחויבו להגיש תקציב שנתי לאישור המרכזים, או ההתאחדות, ובמסגרת התקציב שיאושר להן ישלמו האגודות כהבנתן ולפי סדר העדיפויות שלהן. התקציבים יהיו תחת פיקוח של מבקרים ורואי חשבון.

על הארכת תקופת הקדנציות אמר אלמוג, כי לפי ההצעה החדשה תוארך תקופת הכהונה משנתיים לשלוש שנים. אלמוג הוסיף, כי ההצעה מתייחסת לחברות בהתאחדות לכדורגל אך אין מניעה שיאמצו זאת גם במוסדות ספורט אחרים, כמו איגוד הכדורסל וההתאחדות לספורט. צריך שתקופת כהונה תהיה כמו המועד האולימפי היא בת ארבע שנים.

המלצה אחרת מציעה הקמת אגף מיוחד לכדורגל במרכז הפועל, גוף שימנה שניים או שלושה חברים. אחד מהם יהיה ממונה על התחום הארגוני והאחר מאמן בכיר, בעל מוניטין, ניסיון ועבר עשיר, שיפקח על התחום המקצועי בקבוצות הפועל. המלצה זו נועדה להחזיר להפועל את ההגמוניה בכדורגל ולהחזיר למקום הראוי לו בספורט הייצוגי של הפועל.

תחום אחר בו עסקה ועדת המשנה, העלאת רמת הדרג המינהלי בקבוצות. המגמה להגיע בתוך שנתיים למצב שכל בעל תפקיד ניהולי באגודות הפועל יהיה בעל הכשרים וההסמכה המתאימים, כפי שנעשה הדבר לגבי מאמני הכדורגל.

עוד מציעה ועדת המשנה לאשר את המלצת הועדה שהוקמה לפני שנים אחדות, שמונה הליגות ל־12 וישתתפו שני זרים בכל קבוצה לאומית.

סוף סוף: הפועל קובע מועמדו ליו"ר ההתאחדות

הברפלד אינו מסיר את מועמדותו ● סיכויי סוירי להמשיך עדיפים

מאת סופר "ספורט הארץ"

במרכז הפועל צפוי היום הערב השני והקובע בהתמודדות על תפקיד יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. על התפקיד מתמודדים היו"ר הנוכחי שאול סוירי וקודמו בתפקיד חיים הברפלד.

בשעות לפני הצהריים עומדת להתכנס ועדת הסקר והמינויים המונה עשרה חברים, כדי להחליט מי יהיה מועמדה לתפקיד. אם תגיע להסכמה תגיש את שם המועמד לאישור מזכירות הפועל שתתכנס שעות מעטות לאחר מכן.

עד לכתיבת הידיעה לא נסוג חיים הברפלד מעמדתו להמשיך בהתמודדות עד הסוף. הברפלד אינו מוכן לוותר, למרות בקשות בכירים בהפועל שיסיר מועמדותו.

למרות שברור שלשאול סוירי צפוי רוב בועדת המינויים, הברפלד מצפה כי התמונה תהיה שונה לחלוטין כשהנושא יובא להכרעת המזכירות המונה קרוב ל־50 חברים.

הגוף הגדול במזכירות הוא סיעת מפלגת העבודה, המונה קרוב ל־40 חברים. הוא יהיה כנראה הגוף שיכריע בשאלה החשובה וההצבעה חשאית, וכשהנושא יובא לאישור המזכירות ההחלטה תהיה רק פורמאלית.

אם לא יהיו שינויים של הרגע האחרון, צפוי התסריט הבא: ב־11.30 תתכנס ועדת המינויים ותחליט ככל הנראה לאשר את המשך כהונתו של סוירי לכהונה נוספת בת שנתיים. ההכרעה האמיתית תהיה בסיעת העבודה של מזכירות הפועל, אשר בהצבעה חשאית תקבע אם לאשר את ההמלצה של ועדת המינויים, או להחליט שדווקא הברפלד יהיה המועמד לתפקיד החשוב ביותר בכדורגל הישראלי. בישיבת המזכירות שתתכנס ככל הנראה בשעות אחר הצהרים תסתיים פרשת ההתמודדות.

ועדת המינויים אמורה היתה להחליט על המועמד שלה כבר ביום רביעי האחרון, אך ההכרעה נדחתה להיום, בעיקר בגלל תקווה שאפשר יהיה למנוע התמודדות. בועדה קיוו שהברפלד ישתכנע להסיר את מועמדותו למרות הצהרותיו, כי אינו מתכוון לעשות זאת.

● יוסי אודרי, הלוץ בית"ר נתניה שנשר לליגה הארצית, הועבר לבית"ר תל־אביב תמורת 20,000 דולר. אודרי שיחק במחצית השניה של העונה שעברה לאחר שהושאל מבית"ר נתניה. השבוע עומד בית"ר תל־אביב לצאת למחנה אימונים בהולנד.

שחקני מנצ'סטר יונייטד גנבו את ההצגה ממאראדונה ופלאטיני

רובסון (2) ווייטסייד הבקיעו בניצחון 3–0 של הליגה האנגלית על שאר העולם בוומבלי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). דייגו מאראדונה שיחק 90 דקות באיצטדיון וומבלי תחת מטר של שריקות בוז, אבל לא הצליח למנוע מנבחרת הליגה האנגלית לנצח 3–0 (1–0) במישחק שבא לחגוג 100 שנים להולדת הליגה האנגלית.

רק 61 אלף צופים באו לאיצטדיון במישחק שהוקרן ל־61 מדינות, כולל סין וברית המועצות. ההערכה היא שבשידור הזה חזו כמיליארד צופים. מסתבר שהאנגלים לא שכחו עדיין את שער היד המפורסם שהבקיע מאראדונה במכסיקו לשער נבחרת אנגליה בניצחון 2–1 של אלופי העולם. כל נגיעה שלו בכדור כאן התקבלה בשריקות בוז וכל איבוד כדור שלו התקבל במחיאות כפיים. מאראדונה היה רחוק משיאו וסבל מכושר גופני לקוי. אבל למרות זאת הציג כמה מהלכים מבריקים והגיש כמה מסירות מרגל לחבריו, שלא נוצלו.

המישחק בכללו היה שוטף עם הרבה מהלכי כדורגל מבריקים. נבחרת הליגה האנגלית היתה מגובשת יותר כאשר הבולטים בשורותיה הם הקפטן בריאן רובסון, שגם הבקיע שני שערים ושחקן קישור אחר, האירי ליאם בריידי.

השחקן הבולט בנבחרת שאר העולם היה הצרפתי בן ה־32 מישל פלאטיני שהציג יכולת מהודרת. לפלאטיני היתה זו למעשה הופעת פרידה ממגרשי הכדורגל אחרי שהודיע לפני כמה חודשים על פרישתו. בהופעתו היחידה באיצטדיון וומבלי הוכיח שפרישתו היתה אכן מוקדמת. כאשר הוחלף בעבור שעה קיבלו אותו הצופים במחיאות כפיים סוערות. בסיום המישחק חזר לכר הדשא לקבל גביע כסף, אחרי שנבחר לשחקן המצטיין.

"לא חשבתי שאוכל לשחק כל כך טוב", הודה פלאטיני, "באתי למישחק רק משום שהוא נערך בוומבלי ואף פעם לא שיחקתי כאן. אין שום סיכוי שאחזור בי מפרישתי".

המישחק דעך ב־20 הדקות האחרונות כאשר שני המאמנים בובי רובסון (ליגה אנגלית) וטרי ונאבלס (שאר העולם), ביצעו סדרה ארוכה של חילופים שקטעו את שטף המישחק.

לפני הפתיחה הוצגו השחקנים בפני הצופים ולאחר מכן ירד אל כר הדשא אורח הכבוד פלה שלחץ את ידי השחקנים ואף התחבק עם כמה מהם. לנבחרת שאר העולם היו הרבה הזדמנויות להבקעה בעיקר על ידי גארי ליניקר, החלוץ האנגלי של ברצלונה, שחמש פעמים היה קרוב להכניע את פיטר שילטון. גם הדני פרבן אלקיאר היה מסוכן ואף בעט לקורה סמוך לסיום. פעמיים הצילה ההגנה האנגלית מקו השער אחרי ניסיונות של הסובייטי איגור בלאנוב והספרדי חוליו אלברטו.

אבל את ההצגה גנבו שחקני מנצ'סטר יונייטד שהבקיעו את השערים. רובסון נגח שער ראשון בדקה ה־23 מהגבהת כדור של קני סאנסום. נורמן וייטסייד, שנכנס בפתיחת המחצית השניה, בעט בעצמה פנימה בדקה ה־58 אחרי מיבצע מבריק של ברידי. שתי דקות לסיום שלח וייטסייד מסירת רוחב ורובסון דחק מקרוב פנימה.

● הליגה האנגלית: שילטון; גוף, מקללאנד, מקגראת, סאנסום; הודל, ווב, רובסון, ברידי, בירדסלי, אלן. כן שותפו: אוגריזוביץ', וייטסייד, אודילס, נווין, סמית.

● שאר העולם: דאסאייב; ריג'סימאר, סלסו, היגן, חוליו אלברטו; ברתהולד, מאראדונה, פלאטיני, באניי; ליניקר, פוטרה. כן שותפו: זוביזארטה, בלאנוב, רסארי, לארסן, אלקיאר, האוארה, סטויקוביץ'.

דייגו מאראדונה, קפטן נבחרת שאר העולם, לוחץ את ידו של קפטן נבחרת אנגליה בריאן רובסון לפני שריקת הפתיחה למישחק התצוגה באיצטדיון וומבלי. רובסון הבקיע שניים מהשערים בניצחון הליגה האנגלית 3–0 (צילום איפי)

בעיטה חופשית

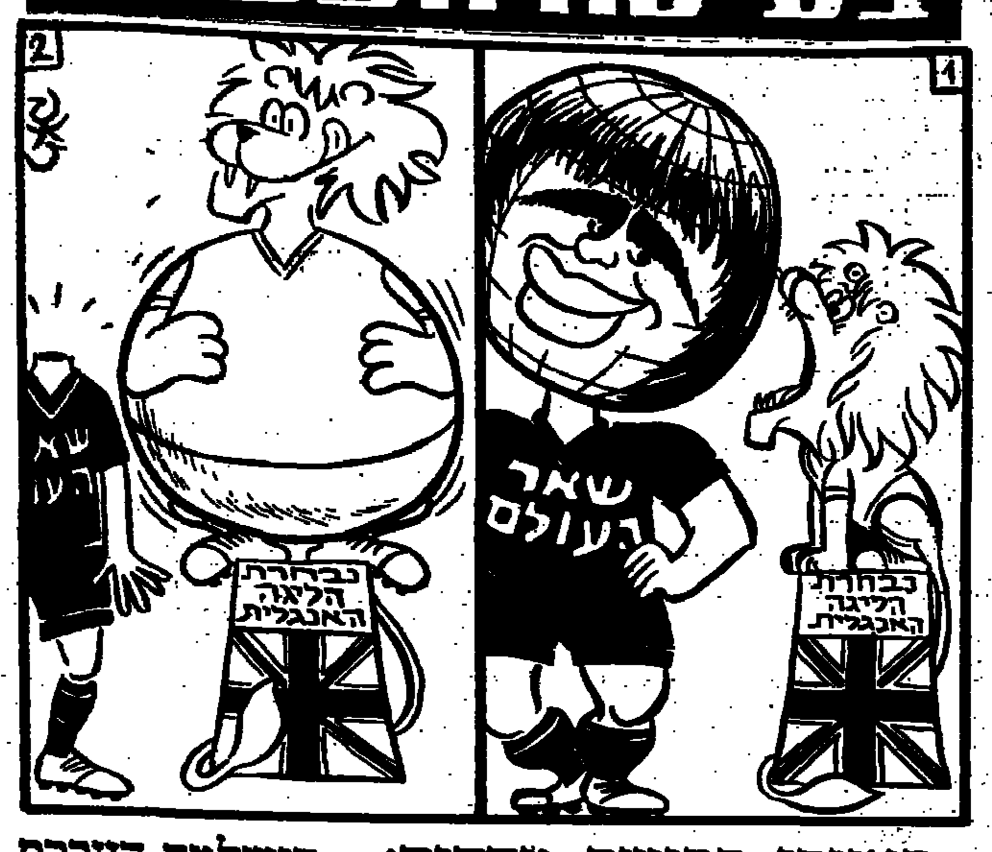

באיירן בכושר מדהים: הביסה את האמבורג 6–0

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

מנשנגלאדבך (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בורוסיה מנשנגלאדבך זכתה כאן אתמול בניצחונה ה־12 ברציפות בבונדסליגה (2–1 על איידינגן). אבל את ההצגה גנבה גם במחזור השני האלופה באיירן מינכן, שהביסה את סגניתה האמבורג 6–0.

לעיני 65 אלף צופים באיצטדיון האולימפי הובילה באיירן בהפסקה 2–0 משעריהם של מאתאוס ווגמאן. במחצית השניה הבקיעו מיכאל רומניגה ולפאורת בעוד שווגמאן ומאתאוס הוסיפו שער כל אחד. בשער האמבורג הוליך היוגוסלבי ולאדימיר פראליה, שנרכש באמצע השבוע מהיידוק ספליט, את אולי שטיין. הוא היה חלש מאוד ואשם בכל השערים.

לפני המישחק במנשנגלאדבך הוענק גביע כדורגלן השנה לאווה ראהן ע"י עיתון "קיקר". איידינגן הובילה בדקה ה־31 משער של מאתי אבל קרינס (52) ופרונצק (80) הבטיחו את הניצחון.

העולה החדשה, הומבורג, הפתיעה בניצחון חוץ על שאלקה 2–0. מאנפרד קלין נכנס למישחק בדקה ה־73 וכעבור 42 שניות הבקיע את השער בניצחון 1–0 של מאנהיים על דורטמונד. שער בבעיטת 11 מ' של יאנסן בדקה ה־88 הבטיח את ניצחון קלן על קייזרסלאוטרן 2–1. בוכום ניצחה בפרנקפורט את אינטראכט 1–0, משער של לייפלד.

תוצאות נוספות: המבורג — לוורקוזן 1–1, ברמן — קארלסרוהה 2–0, נירנברג — שטוטגארט 0–0.

רק שלוש קבוצות צברו את 4 הנקודות: באיירן, מנשנגלאדבך וברמן.

הושלמה העברת פיזנטי מקלן לק.פ. ריינג'רס

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). דוד פיזנטי הועבר ביום שישי רשמית ממועדון פ.צ. קלן לקווינס פארק ריינג'רס האנגלית. זאת אישר בפני הנס גריקירש, סגן נשיא המועדון הגרמני. הוא סיפר שנציג מיוחד של המועדון האנגלי הגיע לקלן להשלים את העיסקה. הוא סירב לנקוב בסכום שישלמו האנגלים עבור המגן הישראלי, אבל מקורבים למועדון אומרים שמדובר בכ־150 אלף דולר.

פיזנטי הצטרף בשבוע שעבר לקבוצה האנגלית, המקיימת מחנה אימונים בהולנד.

ארה"ב — יוגוסלוויה בגמר אליפות העולם לנוער בכדורסל

בורמיו, איטליה (שרות "ספורט הארץ"). נבחרות יוגוסלוויה וארצות הברית יתמודדו כאן במישחק הגמר על אליפות העולם לנוער בכדורסל. בחצי הגמר ניצחה יוגוסלוויה את מערב־גרמניה 89–64 (43–36) וארצות הברית גברה על איטליה 89–84 (46–44). איטליה סיימה במקום השלישי בניצחון 77–66 על גרמניה.

● הפועל פתח־תקוה, בכדורגל, מעוניין לצרף אליו את שוער מכבי נתניה אריה חביב. אמר אמש המנהל המקצועי של הקבוצה נחום סטלמך. עוד מקווים לסכם השבוע העסקה...

בית המשפט פסק: סלקטר רשאי להתאמן בכל קבוצה

משה סלקטר, הלוץ מכבי חיפה, הוצב על ידי קבוצתו ברשימת העברות. חיפה מבקשת תמורתו 320 אלף ש"ח — זאת נודע שלשום בבית המשפט המחוזי בחיפה, שדן בבקשת מכבי לבטל החלטה קודמת שניתנה בבית המשפט, לפיה רשאי סלקטר להתאמן ולשחק בכל קבוצה.

בחיפה, שהתבררה בפני השופט נתן קלינגברג, טענה מכבי, כי היא מעוניינת בהמשך שירותיו של סלקטר, אולם בהיעדר חוזה כספית ברורה ומוגדרת, אין היא חייבת, על פי תקנון ההתאחדות לכדורגל, לשחק עם השחקן. עם זאת הגיע בא כוח הקבוצה, כי היא מוכנה לאפשר לו להתאמן בה, עד להתגבשות הסכם איתו, או עד להעברתו לקבוצה אחרת.

בנוסף לבית המשפט המחוזי...

שלומית גורדשטיין מאוזר זכתה במקום הראשון באליפות ישראל בהתעמלות אמנותית.

לנדל ומקנרו לקראת עימות בגמר הטורניר בוורמונט

טניס

סטראטון מאונטיין, ורמונט (א"פ). איוון לנדל וג'ון מקנרו עשו צעד נוסף לקראת העימות הצפוי ביניהם בגמר טורניר ורמונט על פרסים כספיים בסך כולל של 315 אלף דולר. לנדל (מדורג ראשון) גבר בסוף השבוע על רוברט סגוסו (ארה"ב) 6–3, 6–7, 6–3 ולאחר מכן על אמריקאי אחר, קלי ג'ונס, 6–3, 6–1 ומקנרו (מדורג רביעי) הביס שני אמריקאים: בן טסטרמן 7–6, 6–0, 1–6 והמדורג שישי בראד גילברט 6–3, 6–2.

בשלב שמינית הגמר ניצח גילברט את עמוס מנסדורף 6–4.

לנדל ישחק בחצי הגמר נגד הנער האמריקאי בן ה־17 אנדרי אגאסי. אחרי שהדיח בסיבוב השני את אלוף ווימבלדון פאט קאש, גבר אגאסי על שניים מבני ארצו: צ'יפ הופר 6–4, 6–7, 6–3 וג'ואי ריוה 6–4, 6–2. מקנרו יפגוש בחצי הגמר את הדרום־אפריקאי כריסטו ון רנסבורג (מדורג 15). זה האחרון גבר על ג'ג הולמס (ארה"ב) 6–1, 6–4 ועל דני ויסר (דרא"פ) 6–2, 6–3.

מישחק הגמר באליפות אוסטריה בקיצביל יפגיש היום את שני המדורגים הראשונים. בחצי הגמר ניצח מילוסלאב מצ'יר (צ'כיה) את דארן קהיל (אוסטרליה) 6–2, 6–2 ואמיליו סאנצ'ס (ספרד) גבר על טור מיינקה (גרמניה) 6–2, 6–2.

יעקב סגל מתאמן עם הפועל ת"א בגרמניה

הפועל ת"א ניצח בגרמניה 3–0, 2–0 באימון

כדורגל

מאת אילן פרש
סופר "ספורט הארץ"

הבלם יעקב סגל מתאמן בקבוצת הפועל תל־אביב השוהה במחנה אימונים בבאד־קרוזנאך, ליד פראנקפורט, מערב־גרמניה. סגל יצא את הארץ ביום שישי בבוקר.

ביום חמישי בערב הוסדרה העברתו של סגל להפועל תל־אביב, בפגישה שנערכה בין יו"ר מחלקת הכדורגל של הקבוצה, חיים צימר, לבין נר סולמי מראשי בני־יהודה.

הפועל תל־אביב הספיק לקיים שני מישחקי אימון עם קבוצות מליגת החובבים בגרמניה. בראשון, שהיה ביום רביעי, ניצחו התל־אביבים 3–0 ולמחרת גברו חניכיו של המאמן יצחק שניאור על יריבתם 2–0.

מחנה האימונים מתנהל על פי התכנית, אם כי מזג האויר הגרוע, גשם וקור עז, מפריע מעט. לאתמול הוזמנה הקבוצה הישראלית לחזות במישחק הבונדסליגה בין אינטראכט פראנקפורט לבוכום.

הפועל תל־אביב יחזור לישראל במוצאי שבת הקרובה.

עדי גורדון חוזר לסגל

גלי צה"ל יתנו חסות למשחק הגיגי לכבוד לארצי

כדורסל

מאת יעקב זינגר
סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת ישראל בכדורסל ימשיך השבוע באימוניו לטורניר דרג ב' בתחילת החודש הבא בבולגריה. הסגל יקיים אימונים היום ובימי שלישי, רביעי ושישי. לסגל יצטרף כנראה הרכז החיפאי עדי גורדון שהיה חולה.

● אליצור נתניה. השחקנים האמריקאים הנבחנים כעת בקבוצה, גרג היינס ופיל לוקואט, יתאמנו עם הקבוצה החל מהיום עד יום רביעי, ואז יוחלט מי משניהם יוחתם בקבוצה כזר שני בנוסף לגווח וייטמן.

● הפועל חולון. הקבוצה תחל באימוניה ביום ראשון של השבוע הבא בהדרכתו של עוזר המאמן אילן קובלסקי, זאת עד לבואו של המאמן החדש מארה"ב מרווין קסלר. כל שחקני הקבוצה השוהים בחו"ל יגיעו עד יום הגיוס לארץ.

● הפועל תל אביב. הקבוצה תחל היום אחר הצהרים באופן רשמי את אימוניה לעונה הבאה. בסוף החודש תערוך הקבוצה משחק לכבוד מייק לארצי, שחקנה לשעבר. הקבוצה תתמודד כנראה נגד נבחרת ישראל הזקוקה גם היא ליריבי אימון. אפשרות נוספת היא שלארץ תגיע קבוצת לוורקוזן מגרמניה והיא שתתמודד מול הפועל. אפשרות שגלי צה"ל יתנו חסותם למשחק.

● הפועל חיפה. הקבוצה תזכה קרוב לוודאי לחיזוק רציני בדמותו של כדורסלן המריבה קיס בנס. איתן חפר, רכז הכדורסל של הפועל, הודיע ולאחר פסיקת בית המשפט, כי הכדורסלן ישחק רק בקבוצות הפועל, כי בנס יופיע העונה במדי הפועל חיפה.

המשכים מעמ' 1

השרים וההצבעה על הלביא

(המשך מעמוד 1)

למרות הצהרותיו בעד הפרויקט במערכת הבטחון נשמעה בסוף השבוע ביקורת על ראש הממשלה שדחה את ישיבת הממשלה בנושא הלביא, למרות שלא היו צפויים כל נתונים חדשים. "ראש הממשלה נקט בשיטת התשה. הדחיה בהחלטה יוצרת את הרושם כי ניתן להגיע לפתרון בעיותיו הכספיות של פרויקט הלביא. הדבר כמובן אינו נכון, ועל הממשלה היה להחליט כבר לפני שבועות. כל יום שחולף גורם לבזבוז כספים עצום".

לפי גרסתם של גורמים פוליטיים מסויימים, הצהרותיו הנחרצות של ראש הממשלה בזכות הלביא נועדו לשמש לו אליבי פוליטי, למקרה בו תחליט הממשלה על ביטול הפרויקט. במקרה כזה יוכל שמיר לטעון, כי עשה הכל כדי להגיע להחלטה על המשך הלביא, אך הדברים היו מעבר ליכולתו.

"הלביא יביא שלום"

צבי זרחיה, כתב "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר כי ח"כ כבי שליטא (ליכוד) אמר אמש, כי הוא מאמין, שבהצבעה, שתערך היום בוועדה, יהיה רוב בעד המשך הפרויקט. לדעתו, תוצאות ההצבעה יאלצו את הממשלה לקבל החלטה דומה. שליטא אמר כי "יש כסף לייצור הלביא ויש להפסיק לגרות חול בעניין ולומר שאין כסף ללביא".

הוא טען שדווקא הלביא הוא שיביא את השלום היות ושום מדינה לא תתקוף מדינה המצויידת במטוס כזה.

רוב בממשלה ללביא

גדעון אלון, כתב "הארץ", מוסר כי גורמים בכירים בליכוד מציינים, כי על פי בדיקות שערכו ישנו רוב בממשלה להמשך פיתוחו של מטוס הלביא. לדברי אותם גורמים 13–14 שרים הבטיחו את תמיכתם בהמשך פיתוח הלביא לעומת 10 שרים בלבד המתנגדים להמשך הפרויקט.

לדברי הגורמים בליכוד תומכים בהמשך פיתוח הלביא ראש הממשלה שמיר, והשרים ארנס, לוי, שרון, קצב, קורפו מהליכוד, השרים פרס, צור, ארבלי־אלמוזלינו ויעקבי מהמערך ובן השרים הדתיים, שפירא וחזרים פרץ. לדברי גורמים בליכוד עדיין אין ודאות שהשר יעקבי יתמוך בהמשך הפרויקט, אולם גם ללא תמיכתו מובטח רוב להמשך פיתוח הלביא.

העשרה המתנגדים להמשך הפיתוח הם רבין, שחל, גחמקין, נבון, בר־לב, ויצמן מהמערך, נסים, מודעי ושריר מהליכוד, וכן הורביץ.

ללא חזית אחידה

רבים מחברי הכנסת של הליכוד מציגים עמדה המצדדת בלביא, אך אין זו חזית אחידה, וחברי כנסת כדוגמת מאיר שיטרית הודיעו שהם מתנגדים ללביא. גם בקרב חברי הכנסת של המערך אין עמדה אחידה.

לקראת הכרעת הממשלה, הצפויה בשבוע הבא, גובר המתח בקרב אלופי המטה הכללי, הרואים בסוגיה זו הכרעה גורלית, שתשפיע על דמותו של צה"ל לשנים רבות.

חוששים שנים שעשים בפורום המטה הכללי ובמערכת הבטחון מודים כי ההכרעה עשויה ליפול ברוב של קול אחד, או להיות שקולה. במקרה של תיקו בהצבעה, יימשך הפרויקט. גורמים צבאיים בכירים אמרו כי אין זה מצב בריא שהכרעה כה חשובה תתקבל בהצבעה שתוכרע בקול אחד או שניים.

חמישה שרים טרם דיברו

חמישה שרים עדיין לא דיברו בישיבות הממשלה בנושא הלביא, ולדבריהם של שרים אלה עשויה להיות השפעה על הצבעתם של חלק מהשרים. בין השרים שידברו בשבוע הבא, שמעון פרס וראש הממשלה, יצחק שמיר. במשרד הבטחון מקווים כי שמעון פרס יצביע, בסופו של דבר, נגד הלביא.

3 כלכלנים קובעים

(המשך מעמוד 1)

ניתוחי רגישות". המחקר נעשה על פי הזמנת התעשיה האווירית ובמימונה המלא.

נתונים מאקרו־כלכליים

מאחר שמטרת המחקר היתה לקבוע את כדאיות הפרויקט למשק הלאומי — להבדיל מכדאיותו לתעשיה האווירית — נמדדו העלויות והתרומות על בסיס נתונים מאקרו־כלכליים. העלויות נמדדו באמצעות תרומתן החלופית בשימוש אחר במשק. כך לדוגמה, עלות העבודה בפרויקט לא מבוססת על תעריפי שעות עבודה בתעשיה האווירית, אלא על עלות העבודה בענפי תעשיה אחרים, שבהם עשויים העובדים להיקלט אם יופסק הפרויקט. אי מציאת תעסוקה חילופית בטווח הקצר פירושה שעלות התעסוקה בפרויקט הלביא היא אפס לתקופת האבטלה. בסיכום הראשוני של המחקר לא פורטו ההנחות בדבר סיכויי התעסוקה של המפוטרים בתעסוקה חילופית במקרה של הפסקת הפרוייקט. אך נמסר, שעלות שעת עבודה בפרוייקט הלביא למשק לפי גישת עורכי המחקר היא 9.5 דולר לשעה, לעומת תעריף שעה של 15.6 דולר בתעשיה האווירית.

כתוצאה מהנחות אלה גם יורדת עלות הפיתוח הנותר של הלביא מ־920 מיליון דולר לתחילת 1988, לפי התקציב של התע"א, לכ־500 מיליון דולר בלבד, לפי חישוב עורכי המחקר.

גבול הכדאיות

התרומה העיקרית של הפרוייקט מתבטאת בחיסכון בקניית מטוסי אף־16סי. עורכי המחקר מניחים ש־75 המטוסים הראשונים יעלו (על בסיס "מטוס להטסה") 18.5 מיליון דולר האחד (לעומת 15 מיליון דולר עלות הלביא לפי הערכות עורכי המחקר), ואילו 75 המטוסים הבאים יהיו מדגם משופר ויעלו ב־23% יותר, בהתאם לשיעור ההתייקרות של דגמים קודמים לצבא ארה"ב. לגבי שני המטוסים הניחו עורכי המחקר תוספת הצטיידות ראשונית (חלפים וכו') בשיעור של 51% מהעלויות המחושבות כאמור. אחד מניתוחי הרגישות מראה עם זאת, שהוזלת האף־16 ב־12%, מביאה את פרויקט הלביא לגבול הכדאיות, כמו גם התייקרות של 25% במחיר חלקי הלביא המיובאים.

ללא תרומה עקיפה

הנחת המחקר היא שאם יימשך הפרויקט, ייחסכו הוצאות רק על חזיות, שהפירוט מהווה תוצאה למשק, כלומר חודים בחו"ל, בסך כ־200 מיליון דולר. לא הובאה בחשבון תרומה עקיפה של הפרויקט בייצור מוצרים נגזרים ממנו. לפי אומדן עורכי המחקר, המבוסס על אומדן התרומה העקיפה של פרויקט הכפיר בתחום האוויוניקה, עשויה להיווצר מהאוויוניקה של פרוייקט הלביא תרומה נוספת בסך 600 מיליון דולר למשק.

עורכי המחקר קובעים עוד, שהמשך פיתוח וייצור הלביא במקביל לביצוע תכנית ההצטיידות של צה"ל, תחייב הגדלת תקציב הבטחון המקומי ב־230 מיליון דולר לשנה.

מאידך גיסא, להערכתם, צפוי גרעון מזומנים במטבע מקומי בסך 200 מיליון דולר בשלוש השנים הקרובות אם יופסק הפרוייקט, גרעון שימומן במישרין או בעקיפין על ידי הממשלה.

הפגנת השבת בירושלים

(המשך מעמוד 1)

עשנים, נוסעים במכוניות או נשים בעלות לבוש שאינו צנוע לטעמם. בין סיסמאות גולות שבעה התפתחה הגנת ידיים בין חילונים לקבוצה קטנה של חרדים.

בהדרגה התרוקן רחוב יפו גם מעוברים ושבים ובמקום נותרו רק החרדים והמשטרה. עתה הפנה זעם המפגינים אל המשטרה ומטר אבנים ניתך על השוטרים. החרדים נסוגו לכיכר השבת ושם הופעל נגדם גז מדמיע, ואז נסו לכל עבר. שישה מהם נעצרו.

בדרך לכיכר השבת ניפצו המפגינים את שמשות קולנוע מיטשל, ברחוב שטראוס.

התכתשות עם רצ

גם בליל שבת התנגשו חרדים וחילונים בירושלים. כשלוש מאות מאנשי תנועת הנוער של רצ ואוהדים התעמתו עם כ־60 חרדים, שהגיעו לבית אגרון כדי למחות על הקרנת הסרטים במקום. אנשי רצ החילונים האחרים הרחיקו את החרדים מן המקום תוך שיבוש במקלות. ההתכתשות בין אנשי רצ לעשרות חרדים נמשכה גם בכיכר ציון, עם הפעילה המשטרה גז מדמיע כדי להפריד בין הניצים.

הקרנת סרטים בירושלים בשבתות הוחלה רק לפני חודשים מעטים. תחילה, היה זה הסינמטק ואחר כך האולם בבית אגרון. עמדת העיריה היא כי אין להקרין סרטים בירושלים בשבתות. בסינמטק לא הוקרנו השבת סרטים, לעומת זאת דרג מפעיל האולם בבית אגרון, כי הקרנת הסרטים בשבת תימשך.

בחוגים האורתודוקסים הגיעו מידי שבת כמה עשרות חרדים מול בית אגרון, אולם לא נרשמו תקריות אלימות. ביום ד' האחרון קרא בד"צ העדה החרדית בירושלים להעניק למאבק נגד רשמי ועל פי צו הבד"צ הגיעו אתמול אלפי חרדים להפגנה מול בית אגרון.

מזג אויר

(המשך מעמוד 1)

לדברי בן משך הזמן של החום הכבד, טיפוס הטמפרטורות לגובה כזה בתחילת החודש אינם אופייניים לעונה זו של השנה. לדבריו רק באוגוסט 1985 היו בירושלים 7 ימי שרב כבדים במיוחד בין 10 ל־17 באוגוסט, ואז נרשמה טמפרטורה של 38 מעלות צלזיוס. אתמול היה לדבריו עומס חום כבד בכל אזורי הארץ, ברוב שעות היממה. הלחות אף היא היתה גבוהה ברוב אזורי הארץ והגיעה ל־70 עד 80 אחוז.

מאות אלפים נמלטו כאמור אתמול מאתונה ועד"ר ים, למעלה מ־

300 אלף איש נמלטו משמונת לאתרי נופש באיים הציבוריים, כדי שלא להיתקל בגל חום חדש האמור לפקוד את יוון ביומיים הקרובים. בגל החום הקודם, ביולי, מצאו את מותם למעלה מאלף איש.

השירות המטאורולוגי התנבא שהיום יגיעו הטמפרטורות ביוון עד 42 מעלות צלזיוס. עיריית אתונה הקימה מרכזים מיוחדים המצוידים במזגני אוויר, שבהם יוכל הציבור למצוא מקלט 24 שעות ביממה. בוננים וכוננות הוכרזו גם בבתי החולים והאמבולנסים.

ראש עיריית אתונה הורה להביא את כל עובדי העיריה לתאונות...

הערכה: האווירה בשוק המניות תמשיך להשתפר

כלכלני בנק: השיפור — בזכות הרגיעה הפוליטית והתוצאות העסקיות החיוביות • בנק ישראל מגייס היום 35 מיליון ש"ח

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רגיעה במתח הפוליטי, ותוצאות עסקיות חיוביות המתפרסמות בימים אלה, עשויים להביא לידי המשך שיפור האווירה בשוק המניות. כך נמסר בסוף השבוע בסקירה של אחד הבנקים הגדולים.

בשבוע שעבר פורסמו התוצאות העסקיות התצי־שנתיות של המפעלים הפטרוכימיים, הבנק למימון וסחר, ארגמן ואלקו, וכולם הצביעו על שיפור ברווחיות.

בנק ישראל מגייס 35 מיליון שקל

כלכלני הבנק מזכירים כי מדד המניות הכללי, בלא בנקים, עלה בשבוע שעבר ב־5.96 אחוזים.

בנק ישראל יגייס היום 35 מיליון שקל בשתי סדרות של אגרות חוב, לאחר שבסוף השבוע גייס בהצלחה 50 מיליון שקל, במחירים הגבוהים ממחירי המינימום. אי יציבות שוק המניות, וציפיה שמדד יולי יעלה בשיעור גבוה יחסית, הגבירו את התעניינות המשקיעים בימים שחלפו בשוק האג"ח.

המלונאים מציעים: לקבוע מחירי מינימום לתיירים

כדי למנוע תחרות "פרועה" • יגישו מחר הצעתם לשר התיירות תמורת שיתוף הפעולה שלהם בדירוגם המחודש של בתי המלון

מאת זוהר בלומנקרנץ

הצעה לקבוע את הסכום 62 דולר כמחיר מינימום לאיכסון בבתי־מלון ברמה של חמישה כוכבים, גובשה בהתאחדות המלונות. מחירי המינימום יחולו אך ורק על תיירים מחו"ל, והם אמורים למנוע תחרות המוגדרת כ"פרועה" בין בתי המלון.

ההיבטים החוקיים של תקנות אפשריות לקביעת מחירי מינימום בבתי־מלון יעמדו במרכז הפגישה שתקיים מחר בין שר התיירות, אברהם שריר, לנשיאות התאחדות המלונאים. על־פי המסמך, יכלול מחיר האיכסון המינימלי לינה וארוחת־בוקר בלבד ליחיד בחדר זוגי, ללא מע"מ ודמי־שירות.

לגבי מלונות ברמה של ארבעה כוכבים יהיה המחיר המינימלי 40 דולר, ועבור בתי־מלון ברמה של שלושה כוכבים יהיה מחיר האיכסון המינימלי 26 דולר. באירוח בחצי־פנסיון תהיה תוספת המחיר 12 דולר למלונות ברמה של חמישה כוכבים, 8 דולר לבתי־מלון ברמה של ארבעה כוכבים, ו־6 דולר למלונות ברמה של שלושה כוכבים.

הצעה אחרת שנדונה בהנהלת התאחדות המלונות היתה לקבוע מחירי מינימום שיהיו נמוכים ב־35% ממחירי האיכסון המירביים שמתיר משרד התיירות. בפגישתם עם שריר יציעו המלונאים לשר שיתמוך בנושא, תמורת הסכמתם ושיתוף הפעולה שלהם בדירוגם מחודש של בתי המלון.

נסיעה מדרך חיפה לרחוב אבן־גבירול — 40 דקות

פקקי תנועה נוצרים מדי בוקר בצפון תל־אביב לאחר שנסגר כיוון נסיעה אחד בגשר בן־יהודה, לצורך שיפוצים • מנכ"ל "נתיבי איילון": הנסיעה תקוצר תוך כמה ימים — ל־15 דקות

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל־אביב

פקקי תנועה קשים נוצרים מדי בוקר בצפון תל־אביב, לאחר שנסגר כיוון נסיעה אחד בגשר בן־יהודה, המחבר את שדרות רוקח ורחוב הירקון, לצורך שיפוצים.

ביום הראשון לסגירת הגשר נאלצו הנהגים שנסעו בשעות העומס בבוקר מדרך חיפה–צומת איינשטיין, להמתין כ־40 דקות עד הגיעם לרחוב אבן־גבירול. בימים שלאחר מכן היה צורך בכ־20 דקות כדי לעבור את הפקק.

מנכ"ל חברת "נתיבי איילון", דן הולצמן, מעריך כי בימים הקרובים, לאחר שהמערכת תעכל את השינויים, יצטרך נהג להמתין כ־15 דקות עד שייכנס לאבן־גבירול.

גשר בן־יהודה הוא אחד מארבעה גשרים המעבירים את תנועת כלי הרכב לצפון העיר. בסך הכל מעבירים הגשרים, לדברי הולצמן, כ־12 אלף כלי־רכב, ודרך גשר בן־יהודה עוברים כאלפיים כלי־רכב.

סגירת כיוון הנסיעה על הגשר לכיוון העיר יצרה, איפוא, מחנק במערכת, בעיקר בבוקר.

לדברי מנכ"ל נתיבי איילון, עבודות שיפוץ הגשר, שהן הכרחיות, מבוצעות במלוא התנופה, גם בלילה, והוא מקווה כי הן יסתיימו בתוך פחות מחודש, עד 1 בספטמבר.

עבודות השיפוץ נקבעו לתקופה זו של השנה, משום שרבים נמצאים עתה בחופשה, ולכן אינם באים לעבודה בתל־אביב.

עלייה תלולה ברווחים של "אפריקה־ישראל להשקעות"

— 5.3 מיליון ש"ח בינואר — יוני השנה לעומת 1.1 מיליון במארס — ספטמבר '86 • רוב הרווח מבנייה והשאר מביטוח

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

שיפור ניכר נרשם ברווחיות חברת אפריקה־ישראל להשקעות במחצית הראשונה של 1987.

הרווח הנקי גדל ל־5.3 מיליון שקל לעומת קרוב ל־1.1 מיליון שקל במחצית השנה שהסתיימה בספטמבר 1986.

מרבית הרווח, 3.2 מיליון שקל, נבעה מפעילות בענף הבניה, והשאר — מרווחיות חברת הביטוח מגדל שבשליטת אפריקה־ישראל.

יו"ר מועצת המנהלים של אפריקה־ישראל שלמה גרוסמן ציין שנרשם גידול ניכר במספר הדירות שבנייתן נסתיימה ובמספר הדירות שנמכרו.

דניה־סיבוס, חברת הבניה של הקבוצה שיפרה את רווחיותה. הגדילה את היקף העבודות שלה ב־20 מיליון שקל.

במקביל, גדלה כמות הנכסים שהחברה משכירה בכ־20 אלף מטר, עקב סיום הקמת מרכז המחשבים של בנק לאומי בלוד.

חברת "לאומי אחזקות ביטוח", המחזיקה במניות "מגדל", רשמה רווח נקי של 5.6 מיליון שקל, לעומת 2.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

גרוסמן מסר כי עד סוף 1987 תכפיל אפריקה־ישראל את מספר הדירות שבנייתן תסתיים. כמו כן תשלים הקמת מרכז מסחרי בגבעת סביון, ובניית ארבעת אלפים מטר מבנין דה־שליט בקרית־וייצמן למדע.

סיכום: 40 אגורות תשלום על תידלוק בלילה, בשבתות וחגים

חברת "דלק": שחל לא מוסמך למנות ועדת הבדיקה ל"משבר התחנות" • 2 עובדי משרד האנרגיה פעילים בוועדת הבדיקה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התקדמות של ממש הושגה בסוף השבוע במשא־ומתן בין נציגי בעלי תחנות הדלק למינהל הדלק במשרד האנרגיה.

אחד הסעיפים שבהם הוסכם לפצות את בעלי התחנות הוא שיהיו זכאים לקבל תשלום נוסף של 40 אג' על כל פעולת תידלוק בלילה בשבת ובחג.

העמלות של בעלי התחנות יעודכנו ב־10 אחוזים, וועדת בדיקה מיוחדת תקבע בתוך 30 יום אם יש צורך בעידכון של ההוצאות של בעלי התחנות.

בתגובה השוללת את מינוי הוועדה לבדיקת "משבר התחנות", טענה חברת "דלק" במכתב לשר האנרגיה משה שחל, כי הגוף היחיד המוסמך למנות ועדות על פי החוק הוא הממשלה, ואין סמכות לכל שר שהוא למנות ועדה או בודק.

החברה מעלה תמיהה נוספת, ולפיה עו"ד יעקב לירן, שהוא יועץ שר האנרגיה, מונה ליועץ המשפטי של ועדת הבדיקה, ודן שילה, שהוא עובד משרד האנרגיה, מונה למזכיר הוועדה.

במשרד האנרגיה סבורים כי אין במינוי הבודק כל חשש של ניגוד אינטרסים, והבדיקה חייבת להיעשות בידי מי שמתמצא בדרכי הנושא.

לאומי־השקעות חוסלה למעשה: "מנוף" נמכרה לקבוצת תבורי

המניות נמסרו תמורת התחייבות למסור רווחים עתידיים לבל"ל

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

בנק לאומי בא ביום ו' לידי הסכם על מכירת חברת המחשבים "מנוף" שהיתה בבעלות החברה להשקעות שלו.

בכך מתחסלת, למעשה, פעילותה של החברה להשקעות של בנק לאומי, שכן בבעלות חברה זו נותרת רק חברה קטנה, "סופלקס", הפועלת בתחום האופטיקה.

חברת מנוף נמכרה לקבוצתו של איש העסקים, יגאל תבורי, בעלת תשלובת "תבורי קריסטל", שהחזיקה לפני כן ב־25 אחוז מהמניות. "מנוף" עוסקת בתוכנה בנקאית, ובתקשורת בין הבנקים בישראל לבין הבנקים בחו"ל.

בדומה לעסקות אחרות בעבר שבהן מימש בנק לאומי השקעות שאינן פיננסיות, מכר גם הפעם את מניותיו בחברת מנוף בלא תמורה. על פי ההסכם עם קבוצת תבורי, יקבל בל"ל חלק מרווחי "מנוף" בעתיד, אם יהיו כאלה.

ייאסר לעשן במטוס ישראלי בטיסות הנמשכות עד שעתיים

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

העישון בכלי־טיס ישראליים ייאסר בכל הטיסות המסחריות הנמשכות עד שעתיים.

שלשום החליט על כך שר התחבורה, חיים קורפו, על פי המלצות של צוות מקצועי שמינה ראש מנהל התעופה האזרחית, שי שוהמי. בתוך זמן קצר יגובשו תקנות מתאימות.

איסור העישון יחול על טיסות פנים־ארציות, על טיסות "אל על" לקהיר ואיסטנבול, וכן על טיסות השכר של "ארקיע" ו"מאן דור" לאיי יוון ולקפריסין.

האיסור מסתמך על מחקרים שהוכיחו שיש נזק לבריאותם של בני־אדם החשופים לעישון של אחרים, במקומות סגורים. לדברי ההודעה, האיוורור בכלי הטייס אינו מספיק למנוע את חשיפת הלא־מעשנים לעשן.

כמו כן הוכחה השפעתו המצטברת של העשן על הדיילים, ועל כלי־הטיס שבו הוא נפלט. בהודעת משרד התחבורה נאמר כי העישון גורם סיכונים בטיחותיים, "וצמצומו יתרום לשיפור בטיחות הטיסה".

באחרונה החליט בית הנבחרים של ארה"ב לאסור לעשן בטיסות סדירות של חברות תעופה אמריקאיות הנמשכות עד שעתיים.

מדינות אחרות שוקלות חקיקה שתאסור עישון בטיסות. "ישראל נמנית מבחינה זו עם המדינות החלוצות בתחום החקיקה בנושא זה", מסר דובר משרד התחבורה.

למרות הגידול ביבוא:

ירדה כמות מטעני היבוא דרך נתב"ג

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תעופה

למרות העליה בשיעור 53% ביבוא לישראל של מוצרים בני קיימא בשבעת החודשים הראשונים של השנה, מסתמנת מגמת ירידה בתנועת המטענים בדרך האוויר ארצה.

מסיכום נתונים סטטיסטיים שנערך בסוף השבוע בממ"ן — מסוף מטענים ושינוע בנמל התעופה בן־גוריון בלוד — מתברר שבחודש שחלף נרשמה ירידה של 5.4% ביבוא המטענים ארצה מהמסוף בנתב"ג, לעומת יולי '86. ירידה דומה נרשמה גם ביוני, לאחר שבאפריל היתה עליה קלה, 1.1%, לעומת החודש המקביל אשתקד.

בסך הכל הגיעו ביולי 6,273 טונות בדרך האוויר. כמות המטען מתחילת אפריל, בדרך האוויר, היתה 26,431 טונות — כמעט כמו בתקופה המקבילה אשתקד, 26,449 טונות.

תחזית: תפוסת המלונות באילת החודש: 95%

— לאחר שפל ביולי

מאת זוהר בלומנקרנץ

לאחר שפל בתפוסה במלונות אילת ביולי, צופים בהתאחדות המלונאים שהתפוסה במלונות העיר החודש תהיה 95%. בכך תחזור התפוסה לרמתה מהקיץ שעבר. מהתאחדות המלונות נמסר עוד, כי על פי נתונים מוקדמים נראה שבסיכומה של שנת '86 תגדל התפוסה הממוצעת של בתי המלון באילת בכ־8.6 אחוזים. בעונת החורף הקרובה צפויה עליה של 20 אחוז בתנועת תיירות השכר בעקבות הסכמי תיירות חדשים שחתמו מלונאי אילת עם משווקי התיירות מחו"ל.

הוסדר החוב של קופ"ח "מכבי" לבתי־החולים

משרד הבריאות ישקול צעדים נגד הקופות הפרטיות האחרות על אי־תשלום חובות בסך 22 מיליון דולר

מאת עדנה אלידור
סופרת "הארץ"

משרד הבריאות לא ינקוט צעדים נגד מבוטחי קופת־חולים "מכבי" הבאים לקבל שירותים בבתי החולים הממשלתיים, עקב הסכם בין הקופה למשרד, על הסדרי תשלומים ואשראי. אין הקופה חייבת עוד כספים לבתי החולים.

במשרד הבריאות יישקלו היום צעדים נגד קופות החולים הפרטיות האחרות, על אי־תשלום חובות בסך 22 מיליון דולר לבתי החולים. תשלום החוב מתעכב בשל דרישה לסיוע מהאוצר.

מערכת היחסים בין קופות החולים הפרטיות לבתי החולים הממשלתיים והציבוריים תידון בכנסת, הכוונה היא להסדיר את כל הנושא בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, שהדיונים בו יחלו במושב החורף.

בעלי מלון "רמדה" רכשו חברה משיף

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

חברת מלונות כהן שבבעלות המלונאי חיים שיף תימכר לבעלי מלון רמדה בירושלים, משפחות הלפרין ווייס.

חברת מלונות כהן החלה בבניית מלון "איילה" בירושלים, אך הבניה לא הושלמה. תחילה היתה הבעלות על "מלונות כהן" בידי משקיעים מאירופה, ואחר כך היא נמכרה לשיף.

לשיף היו בשעתו טענות כלפי החברה לפיתוח מפעלי תיירות בקשר לרכישה, אך טענותיו נדחו בידי החברה.

בעבור המלון ישלמו בעלי "רמדה" 5.6 מיליון דולר. העיסקה טעונה אישור של בית המשפט, שכן מלון זה מנוהל בידי כונס נכסים בשל חובותיו של חיים שיף לבנק לאומי.

זהו הנכס השני של חיים שיף שנמכר עקב חובות לבנק. הראשון היה בית לייף שמעל השקם ברחוב אבן גבירול בת"א. הוא נמכר ב־11.5 מיליון דולר לחברה זרה.

התאבד לאחר שלא נתקבל כחבר קיבוץ

מאת נורית כהנא

ברני לוזה (28) מקיבוץ שניר, נמצא ביום ה' כשהוא הרוג במיטתו שבחדרו. תת־מקלע עוזי נמצא לצד גופו. הכדורים פגעו בפניו.

הצעיר לא יצא יומיים מחדרו. המשטרה משערת כי האיש התאבד משום שלא נתקבל כחבר משק, והוכרח לעזוב את הקיבוץ עקב החלטת החברים.

הוא לא השאיר מכתב או הודעה.

ערך את המהדורה: משה ריינפלד

ה"גלוב אנד מייל" מפרסם נספח סודי של דו"ח דשן:

הביון האמריקאי חילק תעודות זהות מזוייפות לפושעי מלחמה

ריגלו למען ארה"ב נגד בריה"מ • במסמך סודי עליו חתמו קנדה, בריטניה וארה"ב התחייבו לא לפרסם פרטים על "יישובם מחדש" של משתפי פעולה נאציים

מאת גלעד דוהן
סופר "הארץ" בקנדה

אוטאווה (מיוחד ל"הארץ"). סוכנות הביון המרכזית השתמשה בקנדה כ"מובלה" לפושעי מלחמה נאציים, שריגלו למען ארה"ב נגד בריה"מ, מסר אתמול ה"גלוב אנד מייל" של טורונטו. כתבי העיתון באוטאווה קראו נספח סודי שצורף לדו"ח ועדת דשן, שחקרה במשך שנתיים אם חיים פושעי מלחמה בקנדה, איך חדרו למדינה ומה ניתן לעשות כדי להעמידם לדין. הנספח בן 600 העמודים חובר על ידי אלטי רודאל. ההבנה התירה לעתונאים גישה רק לחלקים ממנו.

כדי לסנן פושעי מלחמה בין המהגרים שביקשו להגר, סיפקו שירותי הביון של ארה"ב ובריטניה מידע למשטרה הפדרלית על השרדים. הסוכנות האמריקאית הפנתה ביודעין ובמזידה פושעי מלחמה ומשתפי פעולה לקנדה, תמורת מידע שמסרו לה על מדינות מסך הברזל הארגונים קומוניסטיים. הסוכנות אף סיפקה לחלק מהם מסמכי זהות מזוייפים.

החוקרת קובעת, כי בין 620 אלף המהגרים מאירופה בשנת 1946 עד 1967, היו "מספרים משמעותיים" של משתפי פעולה. עוד ב־1983 הרשה קצין משטרה בכיר את כניסתם של שני חשודים, בטענה שהנושא מטופל על ידי השטרה הפדרלית. לאחר שהתגלתה הפרשה הועבר הקצין מתפקידו.

רודאל גילתה מסמך סודי עליו חתמו קנדה, בריטניה וארה"ב, לפיו לא תפרסם שום מדינה מידע על "ישובם מחדש" של נאצים לשעבר בקנדה, ללא הסכמת שתי המדינות האחרות.

החוקרת כותבת כי עורכי הדין של ועדת דשן ניסו להניאה מלחקור בנושא ומסמכים אמריקאים רבים נשארו חסויים בקנדה. ממשלת מלרוני החליטה לא לפרסם את הנספח הסודי, אולם בלחץ השופט דשן התירה לעתונאים גישה לנוסח מצונזר.

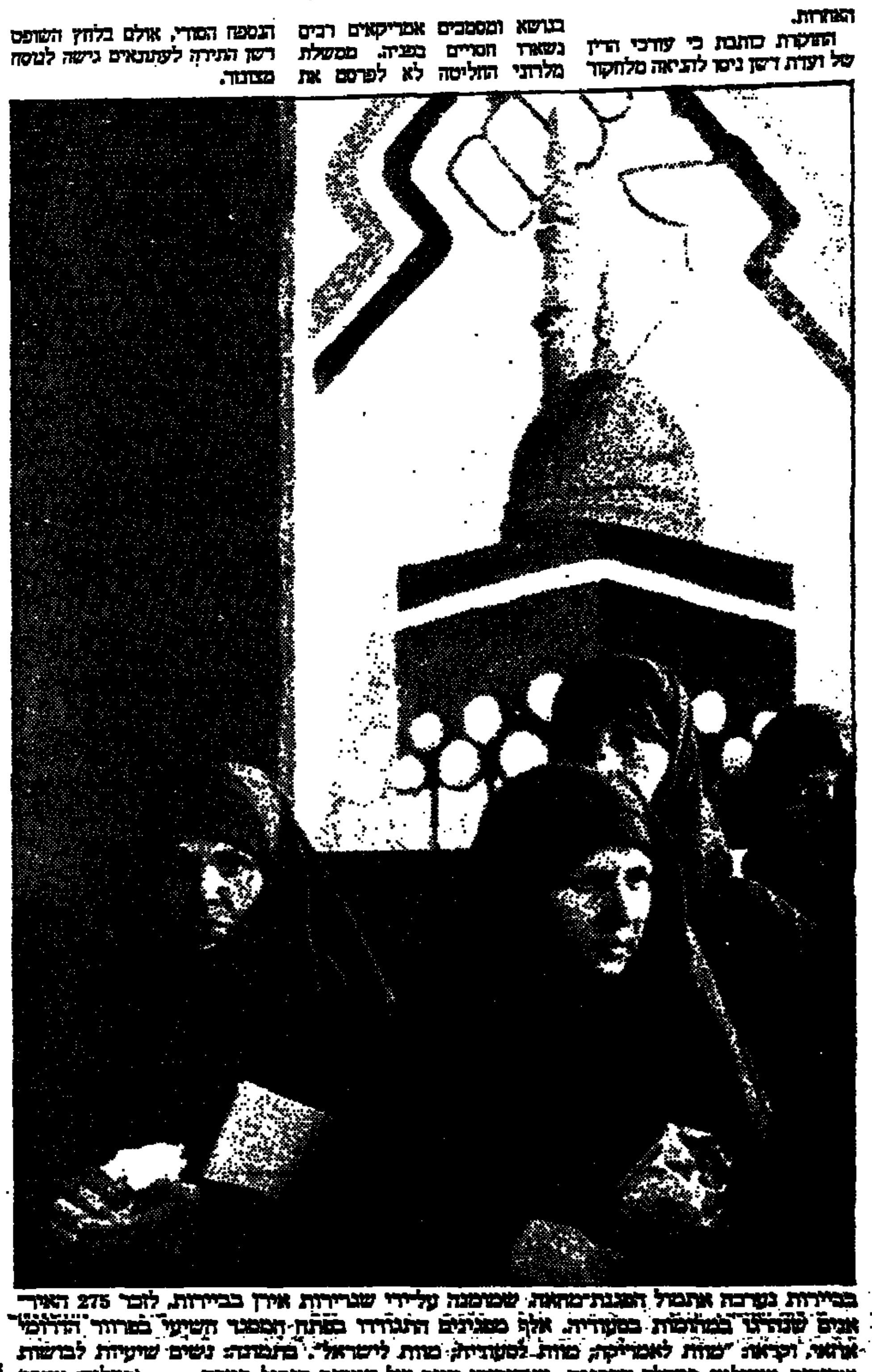

בביירות נערכה אתמול הפגנת־מחאה, שאורגנה על־ידי שגרירות איראן בביירות, לזכר 275 האיראנים שנהרגו במהומות במכה. אלף מפגינים התגודדו בפתח המסגד השיעי בפרוור הדרומי, וקראו: "מוות לאמריקה, מוות לסעודיה, מוות לישראל". בתמונה: נשים שיעיות לבושות שחורים, שצולמו במהלך ההפגנה. מאחוריהן ציור של המסגד הגדול במכה. (תצלום: איפי)

האפיפיור ייפגש החודש עם מנהיגי יהדות ארה"ב

קרית הוואתיקן (ע"ר). האפיפיור יוחנן פאולוס השני ייפגש עם מנהיגים של יהדות ארה"ב ברומא במהלך חודש זה, לפני שיבקר בארה"ב בספטמבר — על כך נמסר בהודעה שפורסמה ביום ו' בוואתיקן.

מנהיגי יהדות ארה"ב, שהודיעו על הפגישה ביום ו', הביעו את התקווה שהשיחות שיקיימו עם ראש הכנסיה הקאתולית יתרמו לתקן את הנזק שנגרם ליחסי היהודים עם הכנסיה הקאתולית על ידי הפגישה שקיים האפיפיור עם נשיא אוסטריה, קורט ואלדהיים, החשוד במעורבות בפשעי מלחמה נאציים.

ארה"ב דחתה הצעה להנציח רצח העם הארמני שבוצע באזור השייך לטורקיה

— בנימוק שהדבר עלול להזיק ליחסים עם אנקרה • טורקיה הביעה שביעות רצון

וואשינגטון (ע"צ וע"ר). בית הנבחרים האמריקאי דחה ביום ו' הצעת החלטה, שקראה להכריז על יום זיכרון להנצחת רצח העם הארמני בשנים 1915–1923 באיזור השייך עתה לטורקיה. משרד החוץ האמריקאי התנגד בחריפות להצעה, בטענה כי היא עלולה להזיק ליחסי ארה"ב עם טורקיה, חברה בעלת חשיבות אסטרטגית בברית נאט"ו, ולעודד טרוריסטים ארמנים.

הצעת ההחלטה, שנדחתה ברוב של 201 נגד 189 קולות, קראה להכריז על ה־24 באפריל 1988 כיום זיכרון למותם של 1.5 מיליון ארמנים בתקופת הקיסרות העותומנית במהלך שמונה שנים, שהחל ב־1915.

הרפובליקה הטורקית הוקמה ב־1923 על חורבות הקיסרות, שהוכתה במלחמת העולם הראשונה.

על אף העובדה שהצעת ההחלטה קבעה שרצח העם הארמני התרחש טרם הקמת טורקיה המודרנית, מיחתה אנקרה נגד הכוונה לקבל החלטה מעין זו.

מתנגדי ההצעה אמרו שאמנם אירעו מעשי טבח של הארמנים במשך שמונה שנים, אך אין כל הצדקה לכנות את מה שהתרחש כ"רצח עם", מושג המתייחס להשמדה המתוכננת והשיטתית של קבוצה אתנית.

שביעות רצון בטורקיה

אנקרה (איפי) טורקיה הביעה אתמול שביעות רצון מהחלטת בית הנבחרים של ארה"ב שלא לקבוע יום זיכרון לרצח העם הארמני. בהודעת משרד החוץ הטורקי נאמר, כי ההצבעה מייצגת "התפתחות חיובית לעתיד היחסים בין שתי המדינות", והיא "ניצחון של השכל הישר".

לראשונה עברה אשה בשחייה את הדרך מאלאסקה לבריה"מ

במסע נמשך שתי שעות ו־12 דקות • הרופאים שנתלוו לשחיינית הביעו תקווה שמסע זה יסייע להם בחקר תנאי העמידות של גוף האדם בקור • שחיינית קנדית חצתה לראשונה את אגם אונטריו

אינאליק, אלסקה (ע"ר). אשה עשתה ביום ג' את הדרך מארה"ב לבריה"מ בשחייה. זו הפעם הראשונה שאדם חוצה את מיצרי ברינג בין אלאסקה לסיביר בשחייה.

לין קוקס, (30), שחצתה בעבר את תעלת להמאנש, שחתה מהאי ליטל דיאומד של אלאסקה לאי הסובייטי ביג דיאומד מרחק של 2.7 מיליו, כשחום המים ארבע מעלות צלזיוס.

המסע נמשך שתי שעות ו־12 דקות. עם הגיעה לטריטוריה סובייטית היא זכתה לקבלת פנים מרשימה, על כך דיווחו הכתבים שנילוו אליה.

יצויין שמאז שנות ה־40 אסרה בריה"מ את המעבר בין שני האיים, אך לקוקס נאמר שיקלו עליה במידת האפשר לעבור את המרחק בשחיה.

השלטונות הסובייטים נתנו הסכמתם לליווי השחיינית על ידי 15 אנשים, וביניהם צלמים, כתבים, רופאים וחבריה האינדיאנים, תושבי אינאליק.

השחיינית מקליפורניה התכוננה במשך למעלה משנתיים לקבלת הרשות מהשלטונות הסובייטיים לעבור את המרחק של כ־4 ק"מ בשחיה. היא עשתה אימונים במים צוננים ליד מיצרי מגלאן שבדרום אמריקה וגם בים בקרבת איסלנד, דנמרק והמפרץ הקרחונים של אלאסקה.

הרופאים שנתלוו לשחיינית הביעו את התקווה שמסע זה יאפשר להם ללמוד הרבה על יכולת גוף האדם להחזיק מעמד בתנאי קור. עוד אמרו הרופאים, שהשחיינית מסוגלת להתמודד עם הקור מסיבות שונות. אחת הסיבות היא שכ־40 אחוז ממשקלה — 90.72 ק"ג — הוא שומן. היא פיתחה במתכוון עליית משקלה, כבידוד נגד פגעי המים הצוננים.

השחיינית קוקס התפרסמה פעמים רבות בעבר בזכות מבצעיה המרשימים. ב־1973 היא חצתה את תעלת לה מאנש, היא שחתה במורד הנילוס והתגברה על הרפש, הלכלוך, הגוויות המתות ומשקעי הביוב שליוו אותה במבצע זה.

היא זכתה גם במבצע של שחיה מדנמרק לשוודיה, מרחק של 12 מיליו.

צליחת אונטריו

גלעד דוהן סופר "הארץ" בקנדה מוסר: אגם אונטריו, אחד מחמשת "האגמים הגדולים", נחצה לראשונה הלוך וחזור על ידי שחיינית קנדית, ששחתה 56 שעות ו־13 דקות ברציפות.

ויקי קית, מדריכת שחיה בת 26, חצתה את האגם ויצאה רועדת מתשישות לאחר שסיימה את משימתה בהצלחה. היא איבדה במהלכו 18 ק"ג ממשקלה.

הקונגרס יתבקש לאשר שוב מכירות נשק למדינות ערב

וינברגר הגיש למחלקת המדינה את רשימת כלי הנשק

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר ההגנה של ארה"ב, קספר וינברגר, מסר למחלקת המדינה רשימת כלי נשק אותם מבקש הממשל למכור למדינות ערב. רשימה זו כוללת טנקים אם־60 ודגם איי־3 ומגמ"שי בראדלי, מטוסי אף־15, 1600 טילי מאבריק די, מטוסי אף 15 משופרים (דגם סי/די) לערב הסעודית; 25 מטוסי אף־18 או אף־16 (על פי בחירת הקונה) לאיחוד נסיכויות ערב; טילי מאו ושאר"ג וכן מנועים לטנקי אם־60 למצריים.

רשימה זו, למעט כלי הנשק למצריים, הועברה כבר פעמיים בעבר לאישור הקונגרס, אך נפסלה. עתה מבקש הממשל שוב לאשר בקשה זו. ההודעה על כך נמסרה השבוע לקונגרס על ידי פקידי מחלקת המדינה שאחראית לקידומה על גבעת הקפיטול.

לדברי מקורות אמריקאיים מלמדת הדרישה המחודשת הזאת על כך שהממשל סבור שיש בידיו עתה יותר "חומר משכנע" שיוכל לקדם את המכירה ועל ההערכה שישראל נמצאת "במצב פחות נוח עתה להתנגד למכירות הנשק הללו".

בידי בריה"מ טילים אסטרטגיים הניתנים לשיגור מקרון רכבת

וואשינגטון, (ע"צ וע"ר). העתון "וואשינגטון פוסט" כתב ביום ו', כי במערב מאמינים שבידי בריה"מ יש עתה טילים אסטרטגיים־גרעיניים לטווח ארוך, הניתנים לשיגור מקרונות רכבת בכל מקום שאליו מגיעה רשת הרכבות של בריה"מ.

העתון מצטט פקידים אמריקאים שאמרו, כי הטילים החדשים מדגם "ססקס־24", הטילים הראשונים בעולם הניתנים להובלה ברכבת, יסבכו במידה נוספת את המאמצים שייעשו בעתיד לבדוק אם אכן מקיימת בריה"מ את ההסכמים בענין הפיקוח על החימוש.

הטיל מדגם "ססקס־24", שאותו מפתחים כבר יותר מ־10 שנים, מסוגל לשאת עד 10 ראשי חץ גרעיניים בלתי תלויים זה בזה, מגלה העתון.

עוד כתב "וואשינגטון פוסט", כי לטיל טווח של 6.200 מילין (כ־10 אלפים ק"מ).

גנרל יאזוב מותח ביקורת על תפקוד קצונת הצבא הסובייטי

"קיימת ביורוקרטיה בצמרת ולמרות המילים הרמות — תופעות שליליות בצבא לא תוקנו"

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). בצמרת הצבא הסובייטי יש ביורוקרטיה המנסה לבלום את תהליך השיקום מחדש — "פריסטרויקה". תופעות שליליות בצבא לא תוקנו למרות הבטחות ומלים רמות.

דברים אלה אמר גנרל דימיטרי יאזוב (64), שמונה בסוף מאי לאחר נחיתת מטוס גרמני קל בכיכר האדומה לשר ההגנה במקומו של מרשל סוקולוב, בנאום לקצונה הבכירה של הצבא הסובייטי. יאזוב מתח ביקורת קשה על תפקוד הקצונה. תקציר הנאום פורסם ביטאון הצבא הסובייטי "כוכב אדום".

יאזוב אומר, עוד כי כמה מבין הקצינים איבדו את חוש האחריות והחובה המוטלת על קצין סובייטי. תופעות של רשלנות הזנחה וחוזרות על עצמן משנה לשנה, ולא נעשה דבר לעקירתן.

גנרל יאזוב מודה, כי הצבא לא פתר את בעיית השכרות. בקרב הקצונה קיימות תופעות התנשאות וזלזול בחייל ללא התחשבות בגורם האנושי. יאזוב קורא לקצונה לגלות יוזמה ולא להמתין לקבלת הוראות מגבוה.

"סטאלין לא היה מסוגל לבצע בעצמו את פשעיו"

כתב אורח סובייטי בשבועון "אוגוניוק"

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). השבועון "אוגוניוק" פרסם מכתב מאת אורח סובייטי בשם ראנילוב. הכותב, כי השליט הסובייטי יוזף סטאלין לא היה מסוגל לבצע אישית את כל הפשעים המיוחסים לו כיום ללא סיוע מצד מיליון או יותר אנשי מנגנון שביצעו את הוראותיו.

ראנילוב כותב, כי אסור להתעלם מאותם אנשים שפעלו בשמו של סטאלין וביצעו פשעים — וזאת כדי למנוע מצב בעתיד בו מזכיר מפלגה יזדקק לשרותי הביטחון הפנימי לעשות מעשים שהם בגדר פשע.

בריה"מ מזמינה את נציגי המערב לבקר במפעל לנשק כימי

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ הסובייטי השמיע בג'נבה נאום בו הזמין את נציגי המדינות המשתתפות בוועידה לפירוק נשק לשגר נציגים למפעל סובייטי גדול לייצור נשק כימי "שיקהאני" לבדוק את דרכי ייצור הנשק הכימי בבריה"מ, ומפעל סמוך המסוגל להשמיד את הנשק הכימי. כל עתוני מוסקווה הבליטו אתמול את הצעתו זו.

שר החוץ הסובייטי רואה בהצעה הוכחה לרצינות כוונתה של בריה"מ לחתום לאלתר על האמנה הבין־לאומית שתאסור ייצור, אגירה והפצה למדינות שאינן חתומות על האמנה, והשמדת כל מאגרי הנשק הכימי המצוי כיום בעולם. מאז ראשית השנה השמיעו מנהיגי בריה"מ, כולל גורבאצ'וב את ההצעה לחתום על האמנה תוך הבעת נכונות סובייטית להתיר פיקוח בין־לאומי "בכל מקום ובכל עת".

משפטו של מתיאס רוסט — בתחילת ספטמבר

מוסקווה, (ע"צ וע"ר). משפטו של מתיאס רוסט, הטייס המערב גרמני הצעיר, שהנחית את מטוסו הקל בכיכר האדומה של מוסקווה לאחר שטס לבירה הסובייטית מהלסינקי ללא קבלת רשות בחודש מאי, יתחיל בתחילת ספטמבר — על כך הודיע ביום ו' דובר השגרירות המערב גרמנית.

רוסט, בן ה־19, צפוי לתקופת מאסר עד 10 שנים באשמת הפרת תקנות הטיסה. צפוי לו גם עונש מאסר של חמש שנים באשמת חוליגניות זדונית ושלוש שנות מאסר על טיסה בלתי חוקית בתחום בריה"מ.

בבריה"מ מקובל, שכאשר אדם נידון לתקופות מאסר שונות, הוא אינו חייב לרצות אלא את העונש המירבי המוטל עליו. עם זאת אומרים פרשנים שהעובדה שהשלטונות מעמידים אותו למשפט לפי שלושה סעיפי אישום מעידה על חומרת העבירה לפי דעת המנהיגים הסובייטיים.

ערכה את המהדורה: עזיזה ארגמן

هكذا في الأصل

هكذا | سند الأصل

SALE! SALE!
רהיטים
שעמדו בתצוגות
בהנחות ענק!
מחסני דירון
תחנת הרכבה, בני־ברק (מול הקניון) טל 793194

מורה בחינוך הדתי שפוטרה לאחר שנישאה ללא־דתי — תוחזר לעבודה

בית־הדין האזורי לעבודה בירושלים מתח ביקורת נוקבת על משרד החינוך ועל דרך קבלת ההחלטה לפטר את המורה ● מתברר: ששר החינוך התנגד לפיטורים, אך פקידים במשרדו השיגו מהיועץ המשפטי לממשלה, בלא שידע מה מטרתם, סמכות למנכ"ל לפטר

(ע). בית הדין האזורי לעבודה בירושלים הורה להחזיר לעבודה מורה בחינוך הממלכתי־דתי, שפוטרה לאחר שנישאה לאדם שאינו דתי.

השופט, מרדכי כליף, מתח ביקורת נוקבת על משרד החינוך, ועל דרך קבלת ההחלטה לפטור את המורה. בית הדין גם ציווה לשלם למורה את שכרה מיום פיטוריה לפני 4 שנים, בצירוף דמי הלנת שכר והוצאות משפט.

יהודית עמיחי מאשדוד עבדה מ־1974 כמורה בחינוך הממלכתי דתי. באוגוסט 1980 נישאה ומאז החלה "להתגלגל פרשה קשה ועגומה", כדברי השופט בפסק דינו.

מיד לאחר נישואיה פסלו המפקחת הישירה והמפקח המחוזי את המורה מלעבוד בחינוך הממלכתי־דתי, מאחר שבעלה והוריו אינם דתיים.

בפסק הדין נאמר כי לא היה אפשר להעביר את המורה ללמד בחינוך הממלכתי, בשל צמצומים בכוח האדם, ולכן הגיעו פקידי המשרד להחלטה שיש לפטור את המורה.

פקיד באגף כוח־אדם במשרד, חגי קולוב, פנה אל שר החינוך, וביקש שיחתום על מכתב הפיטורים. שר החינוך דאז, זבולון המר, סירב לחתום.

"יצויין, כי קולוב לא התרשם, ולא התייאש כלל מסירובו של השר שלא לאשר את פיטורי התובעת", קובע פסק הדין, ומוסיף כי קולוב, בשיתוף היועץ המשפטי של המשרד, אפרים יפהר, פעלו להאצלת סמכויות הפיטורין מטעמים מנודליים, שבידי השר, למנכ"ל.

היועץ המשפטי לממשלה דאז, יצחק זמיר, אישר את האצלת הסמכות, בלא שידע מה מטרתם של השניים. "מר יפהר לא פירט, כמובן, במכתבו ליועץ המשפטי לממשלה, מה המטרה המיידית של בקשה זו", נאמר בפסק הדין. ולאחר זמן מה נשאו מאמציהם של קולוב ושל היועץ המשפטי במשרד פרי, והסמכות האצלה למנכ"ל.

קולוב המליץ לפני המנכ"ל לפטר את התובעת, וזה חתם על מכתב הפיטורים.

השופט כליף פסק כי המורה פוטרה מטעמים דתיים, שאינם עולים בקנה אחד עם עקרון השוויון ומניעת אפליה.

השופט מותח ביקורת על הפקידים במשרד החינוך, ובמיוחד על קולוב.

הציע לילדה טרמפ — ונעצר בחשד כי ניסה לחטוף אותה

האיש נעצר עקב תלונת ההורים, והסביר כי "דאג לשלומה" משום שהלכה לבדה ברחוב אחרי חצות ● שופט קבע: "יתכן שבאמת היתה לחשוד כוונה טובה", ושיחרר אותו בערבות

(ע). בית־משפט השלום בבאר־שבע הורה שלשום לשחרר בערבות תושב אשדוד שנעצר בחשד כי ניסה לחטוף ילדה. השופט, שמואל מינצר, קבע כי המקרה נראה "קצת פחות רציני ממה שהציגה המשטרה".

האיש טען בחקירה כי ראה את הילדה ברחוב אחרי חצות, ורצה לקחתה במכוניתו משום ש"דאג לשלומה".

הורי הילדה, שהגישו את התלונה, סיפרו במשטרה כי הילדה ואביה חזרו לביתם בשעה 12.30 אחרי חצות. האב נעצר לשיחה עם ידיד, ומאחר שכבר היו בקירבת ביתם ביקש מבתו שתלך לבדה. לפתע עצרה מכונית ארומה, והנהג פנה אל הילדה בשאלה: "לאן את הולכת לבדך בשעה זו. בואי, אקח אותך במכונית".

נער בן 16 שראה זאת מרחוק, ושמע שיחה די קולנית בין השניים, התקרב בריצה, וחילץ את הילדה וזו שבה אל אמה בביתם. באותו רגע חזר גם האב, ובעבור כמה שניות נראה הרכב מסתובב ונוסע. אך האם הצליחה לרשום את מספר הזיהוי של המכונית.

השופט ציין כי ייתכן שדווקא היתה לחשוד כוונה טובה, שהרי מדובר בילדה שראה בשעה מאוחרת ברחוב.

לפיכך, הורה לשחרר את האיש בערבות של 2,000 ש"ח.

בן 65 נעצר כדי ללחוץ על בנו להודות בהחזקת סמים

שופט בבאר־שבע: המעצר — שערוריה; נועד למטרה פסולה של הפעלת לחץ ● האב שוחרר בלא ערבות והשופט המליץ לפצותו

מאת איתן רבין

שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע גינה את המשטרה על שעצרה אדם בן 65 כדי להפעיל לחץ על בנו להודות באשמה. השופט, שמואל מינצר, קבע שלשום כי "מעצרו של האב הוא שערוריה מהחמורות ביותר שהודמנו לפני".

השופט הורה לשחרר ממעצרו את מנחם בן־דוד, תושב רימונה, שנעצר כדי להפעיל לחץ על בנו שיודה בהחזקת סמים. השופט הורה למשטרה לחקור מי החליט על מעצרו של בן־דוד.

נציג המשטרה טען כי בחיפוש שנערך בבית ובמחסן של ברוך בן דוד, ואביו מנחם, נתפסו שתי אצבעות חשיש וכן חומר החשוד כחשיש. הוא ביקש לעצור את החשודים ל־10 ימים.

פרקליטת הנציגים טענה כי מדובר במחסן כלים, שאין מתגוררים בו, והוא משמש גם דיירים אחרים. לטענתה, עצרה המשטרה את הבן מאחר שיש לו עבר פלילי גם בנושא סמים. לאחר שנלקחו לתחנת המשטרה, הודיעו לו שעומדים לעצור את אביו, חולה ומבוגר, שאין לו עבר פלילי.

השופט שיחרר את האב בלא כל ערבות, באומרו: "יש יסוד איתן להאמין שהוא נעצר אך ורק למטרה הפסולה והנפסדת של הטלת לחץ על בנו. אני מקווה שאם לא יוגש כתב־אישום נגדו, וקשה לי לתאר שיוגש — תוגש בקשה לבית־משפט זה לפסוק לו פיצויים על ימי המעצר".

האב בן מנחם: נעצר כדי ללחוץ על הבן
(צילום: הרצל יוסף, "ברק" — "חדשות")

ערך את העמוד: משה ריינפלד

האלוף מצנע בביקור אצל משפחת מוזס באלפי מנשה

אלוף פיקוד המרכז, האלוף עמרם מצנע, ביקר באלפי מנשה אצל משפחת מוזס שנפגעה מבקבוק התבערה. בתמונה: עם האב, אייבי, ובתו
(צילום: אורון מאירי, "חדשות")

תושב רהט נעצר בחשד שהניח מטען בפסי הרכבת

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שופט בית־משפט השלום בבאר־שבע הורה שלשום לעצור לארבעה ימים בדואי תושב רהט, החשוד כי הטמין מטען חומר־נפץ מתחת לפסי הרכבת.

בעת שהרכבת נסעה מבאר־שבע לצומת בית־קמה, בדרכה לתל־אביב, התפוצץ מטען החבלה. לא היו נפגעים.

החשוד, יוסף אלקרנאוי, טען בבית המשפט כי לא היה כלל באזור.

רץ לבג"ץ: איצטדיון לירושלים — מייד

העותרים יבקשו לחייב את יצחק שמיר ממלא מקום שר הפנים, לנמק מדוע לא יחתום מיד על התוכנית לבנות את איצטדיון של ירושלים בשכונת מלחה

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

סיעת רץ עומדת להגיש הבוקר עתירה לבג"ץ נגד ראש הממשלה, יצחק שמיר, בפרשת האיצטדיון בירושלים.

העותרים יבקשו מבג"ץ לחייב את שמיר, הממלא את מקומו של שר הפנים, לנמק מדוע לא יחתום מיד על התוכנית לבניית האיצטדיון של ירושלים במלחה. תוכנית האיצטדיון במלחה אושרה בכל ועדות הבניה בירושלים, ולדברי העותרים, נמנע ראש הממשלה מלחתום עליה עד כה בשל לחצי ש"ס ואגודת ישראל.

שמיר עצמו יזם בימים האחרונים הצעה חדשה בפרשת האיצטדיון. על־פי הצעה זו יחתום שמיר על התוכנית להקמת האיצטדיון, אך זאת רק בתנאי שקבוצות הכדורגל בעיר יתחייבו לא לשחק באיצטדיון בשבת, אלא רק בימי שישי או במוצאי־שבתות. לדעת שמיר תפתור תאורת לילה את בעיית המשחקים במוצאי־שבתות.

קבלן הקולות חלפון תובע 70 אלף ש"ח מח"כ שפירא על הסברים למפלת אגו"י

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

קבלן הקולות, יעקב חלפון, הגיש שלשום לבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע תביעה נגד ח"כ אברהם שפירא כי ישלם לו 70 אלף ש"ח על הפרת הסכם.

התובע טוען כי שפירא היה מודאג מאוד מהמפלה שנחלה אגודת־ישראל בבחירות לכנסת ה־11. כדי ללמוד מה גרם למפלה, ומה הסיכויים להגדיל את כוחה של אגו"י בבחירות לכנסת ה־12, ביקש שפירא מגורם שלישי לזמן את חלפון לפגישה.

חלפון טוען כי ב־21.6.87 שלח בדואר־רשום הסברים וחומר אחר לכתובתו הפרטית של שפירא, על־פי הזמנתו. לדברי התובע, על אף הסיכומים בין הצדדים, ניסה שפירא להתחמק מתשלום, בטענה כי חלפון דרש סכום גבוה מדי, 43 אלף דולר, ונקבע בורר — מכר משותף.

בכתב התביעה נאמר כי לפני כשבועיים ביקש הבורר מחלפון "לא לעשות צרות לשפירא", מאחר שהח"כ הוא לקוח של משרדו, ועלול לכעוס עליו ולנתק את הקשרים עימו.

לאחר תשובה זו, טוען חלפון, החליט לבקש משפירא לבוא לדין תורה אצל הרב קוליץ מחסידי הרב שך. אך גם לכך לא הסכים שפירא, ואפילו לא ענה למברקים ששלח אליו חלפון.

לדברי חלפון, שפירא אחראי אישית לסילוק הסכום המגיע לו, שכן הזמין את העבודה בנוכחות עדים.

טרם הוגש כתב הגנה.

בן 14 מרפיח התייצב במשטרה והודה: דקרתי ישראלי בעזה

דקר את מחמוד לביב לידאוי מנצרת לפני כחודש ● הסגיר עצמו, ונימק: מצפוני מעיק עלי שדקרתי ערבי, לא יהודי

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

במשטרת נפת עזה התייצב אתמול אשראף מערי מוסבח, בן 14, תושב רפיח, והודה כי דקר ערבי ישראלי מנצרת לפני כחודש.

הנער סיפר כי ב־11.7.87 דקר בסכין מטבח את מחמוד לביב לידאוי (36), מנצרת, בכוואדה.

לידאוי בא עם אשתו ושני ילדיו לשוק פארס בכפר פלשתין, כדי למכור דברי זכוכית. הוא נדקר באחת החנויות.

לידאוי, שהדוקר חשב אותו ליהודי, הועבר לבית חולים ברזילי באשקלון ואושפז. בימים אלה שוחרר מבית החולים.

אתמול הגיע הנער הרפיחי כי הוא הדוקר. "מצפוני העיק עלי שדקרתי ערבי. רציתי לדקור יהודי, וכי־שקראתי שמדובר בערבי החלטתי לבוא ולהסגיר עצמי למשטרה", התוודה הנער.

חוקרי המשטרה העבירו את הנער לידי כוחות הביטחון, והם החלו לבדוק אם היה מעורב בדקירות אחרות, או בפעילות חבלנית שאירעה בחודשים שחלפו ברצועת עזה.

הנער סיפר כי יזם בעצמו את דקירת לידאוי, לנוכח הכיבוש המתמשך ברצועת עזה.

צעיר משכם חשוד שאמר: "צריך לעשות לכולכם מה שעשו לקצין בעזה"

(ע). תושב שכם בן 18 הובא שלשום לבית־משפט השלום בתל־אביב כחשוד באיום, לאחר שאמר: "צריך לעשות לכל היהודים מה שעשו לקצין שנהרג בעזה".

לדברי בארכוח המשטרה, רס"ר תיקי קוצר, נעצר החשוד, ג'אודת מליטאת, בעקבות דיווח של פקידה במוסך המרכזי של "פיאט" ברמת החייל, כי הצעיר לקח עיתון ידיעות אחרונות שבו היתה תמונתו של סרן רון טל שנרצח בעזה, ואמר לה: "כך צריך לעשות לכולכם".

השופט החליט לשחרר בערבות של 10 אלפים ש"ח.

נמצאה גופה של כושי עברי

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

גופה של גבר, בן 54, מכת הכושים העבריים נמצאה אתמול באזור באר־שבע.

הגופה נמצאה במצב ריקבון מתקדם, וחלקים ממנה אכלו, ככל הנראה, בעלי חיים.

האיש נעדר מביתו מאז 26 ביולי. המשטרה בודקת את נסיבות המוות.

שניים טבעו בחוף חאן־יונס

מאת איתן רבין

שני צעירים טבעו אתמול בחוף הרחצה בחאן יונס. השניים, רפיד יונס (17) וסמיר מחמיד (18), תושבי חאן יונס, נכנסו למים בחוף, שלא היה בו מציל. גופותיהם נפלטו מהים כעבור שעה.

מבצע
השיש
על מרצפות ואריחי קיר משיש זמנתים
15% הנחה
שאת רוצה והמחיר בגובה הרצפה
החל מ־$12 למ"ר
המבצע לתקופה מוגבלת

חידושיש
שיש וגרנית בעובי 1 ס"מ בלבד
עכשיו את יכולה לכסות את הרצפה בשיש ובגרניט במחיר שלא חלמת עליו. אחים בולוס, מפעלי השיש והגרניט מהגדולים בעולם, מציעים לך את כל סוגי השיש והגרניט מרצפות ואריחי קיר באיכות מעולה ובמחירים החל מ־$12 למ"ר בלבד. לבחירתך, שיש וגרניט טבעיים בשלל סוגים, צבעים ומידות. שיש וגרניט מיובאים מאיטליה, פורטוגל, ספרד, טורקיה, שבדיה, ברזיל ועוד, ומתוצרת הארץ.

אחים בולוס
מפעלי ייצור יצוא ויבוא שיש וגרניט טבעיים, מהמובילים בעולם.
מפעל ומשרד מכירות ראשי: כרמיאל אזור תעשיה טל. 985759, 988895, 04-989742
תל־אביב - אבן גבירול 8 טל. 03-253870, 259817 פתח תקוה - אזור התעשיה סגולה אלכסנדר ינאי 19 טל. 03-909476 חיפה - ירד השיש רחי הרצליה 15 (פינת גדעון 2) טל. 04-511489 נצרת - מרמרה רח' ראשי נמסאוי טל. 065-70246, 59062 שכם - רח' רפידיה ארמון השיש טל. 053-78831 באר שבע - שיש בייש 1980 אזור תעשיה זעירה טל. 057-74940 עזה - משאר רח' סלאח אלדין טל. 051-865431 בית לחם - סוהיל וסאחב דרך בית־לחם־חברון טל. 02-742407

"בוא ניסע" מצאה את שביל הזהב לדרום אמריקה

מאת: מיכל סימן טוב

אם גם אתה מאלה החולמים לעתים על טיול לדרום אמריקה, אבל מיד טוענים "זה לא בשבילי" יש לנו חדשות בשבילך. החוויות של טיולי תרמיל הגב יצרו, שלא בצדק, את המיתוס של ארץ לא נודעת, ששעריה נעולים בפני המעדיפים מלונות 5 כוכבים על פני בקתת חמר פרואנית.

מדובר בעולם זה, מסעיר ומרתק הכולל אזורים כמו יערות האמזונס לצד ערים תוססות ומודרניות כמו ריו. אין זה מומלץ לטייל בדרום אמריקה באופן עצמאי ובמיוחד לא בפעם הראשונה, אבל קיימת בהחלט אפשרות לטייל ביבשת ולהנות מחוויות והרפתקאות "נכור" בתנאים של מחלקה ראשונה.

את האפשרות האטרקטיבית ביותר למפגש מרתק עם דרום אמריקה מצאנו בחברת "בוא ניסע".

חברה המתמחה זה שנים בארגון טיולים ברמה גבוהה מהמקובל.

הטיול הנקרא "איזו טרופית יפה" "של החברה" "בוא ניסע" מציע את השילוב הטוב ביותר של תנאים המרכיבים טיול אופטימלי.

"בוא ניסע" בוחרה את האתרים המרתקים ביותר מתוך היצע הבלתי מוגבל, בדקה את פרקי הזמן הדרושים למיצוי החויה בכל אתר, בוחרה במלונות הטובים ביותר ובמסלולים המעניינים הנחוים.

"איזו טרופית יפה" הוא טיול בן 31 יום בארבע ארצות: ארגנטינה, ברזיל, בוליביה, ופרו או, מהדורה מקוצרת של ארגנטינה וברזיל ל־21 יום. קוקטייל מייצג ומלהיב המורכב בין היתר מסיור בברילוצ'ה שבשיפולי האנדים, מביקור מודרך בלתי נשכח במפלי האיגואסו אחד מפלאי הטבע, מבילויים וטיולים בריו וסביבתה.

משם לבוליביה ולאגם טיטיקקה, ובפרו — קוסקו ומאצ'ו פיצ'ו בירת האינקאס העתיקה, לביקור מרתק באיי באייסטאס ועוד ועוד.

מתוך בדיקה של אופי הטיול ומסלוליו ושיחה עם משתתפים בטיולי "איזו טרופית יפה" קודמים, עולה כי למרות "תנאי השטח" הקשים לכאורה, המטייל לא שב הביתה מותש, ואפילו יותר מכך. במהלך הטיול עצמו נהנו המטיילים מכל החוויות וההרפתקאות, הצבעים והריחות שמבטיחה דרום אמריקה, מבלי לוותר על נוחות מקסימלית. כלומר, אכסון בבתי מלון בדרגה א', נסיעה בתחבורה משופרת, עם "פינוק" צמוד של המדריכים הדואגה עד הפרט האחרון.

תכנית הטיול משלבת את התוסס עם הניחוח באופן כזה, המאפשר לך להנות מאזורים מרתקים ונידחים ומערים מודרניות, גם אם חשבת שדרום אמריקה מיועדת ליוצאי צבא קיבוצניקים בלבד.

מחיר הטיול (ל־31 יום) כולל טיסות הוא $4,474, מחיר סביר ביותר לטיול בסדר גודל כזה ולמספר האורך הטיסות הכלולות בו.

כדאי להזדרז ולהרשם עוד היום לאחד מהטיולים הקרובים היוצאים לדרך ב־13.9, וב־4.10.

פרטים מלאים בכל משרדי הנסיעות ברחבי הארץ.

(מ)

הארץ

יום א' י"ד באב תשמ"ז
9 באוגוסט 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, הדפוס המנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס 810012 — טלקס 33748

ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־02, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־04, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B 233, Tel. 5121212

הסכמי העבודה: כולם אחראים, ההסתדרות אחראית קצת יותר

לאחר הפגישות שנערכו בסוף השבוע שעבר אין הצדדים למו"מ על הסכמי העבודה קרובים לסיכום חיובי יותר משהיו בתחילתו. כל צד למו"מ — ולענייננו יש שלושה — מחזיק בידו קלפים המבוקשים על ידי צד אחר. אלא שלא נמצאה לעת עתה הנוסחה להסכמה המשולשת — לטובת כל הצדדים ולטובת המשק. כולם אחראים לאי־ההצלחה, ההסתדרות אחראית קצת יותר.

מזכיר ההסתדרות מוכן לחתום על הסכם הדו־שנתי, אך תמורת זאת דורש — נוסף לכל מה שדורש תמורת הסכם הדו־שנתי בתחום תוספות השכר, ונוסף לשבוע עבודה מקוצר — את הארכת הסכם תוספת היוקר ואת הארכת הסדרי היציבות, תוך הדגשה שמדובר בהמשך הפיקוח על המחירים. שתים מדרישות אלה הן בעייתיות יותר מהאחרות: השבוע המקוצר והפיקוח.

לא ניתן להנהיג שבוע עבודה מקוצר מהיום למחר, וגם לא מהחודש לחודש הבא, לא במגזר העסקי ובמיוחד לא בציבורי. אין המדובר בעניין טכני אלא בשינוי סדרי העבודה והחיים. שינויים כאלה אפשר לבצע רק בהדרגה ולפי תכנית מחושבת היטב. ההסתדרות שוגה בהעלותה את הדרישה לקיצור שבוע העבודה כעניין אופראטיווי לביצוע מיידי. בזה היא נוטעת ציפיות מוגזמות ומעוררת תקוות שווא, בעיקר בקרב עובדי המגזר הציבורי, ומאבדת את חופש הפעולה בנושא רגיש. מוטב היה לוא קיבלה את ההצעה להקים ועדת מומחים, אשר תגיש, לאחר בדיקה, תוך תקופה קצובה, המלצות להנהגה מודרגת של שבוע עבודה מקוצר על פי סדר עדיפויות לאומי.

גם הדרישה התקיפה להארכת הפיקוח על המחירים היא טעות. פיקוח מתמשך על המחירים (ההסדר הנוכחי נכנס עתה לשנתו השלישית), המופעל במגזר תחרותי, אינו משרת שום מטרה מועילה ואינו מונע העלאות מחירים לאורך זמן; מפעל שתמחירו מחייב ייקור, זוכה לבסוף לקבל את האישור. אלא שלרוב ניתן האישור רק לאחר שהמפעל מוטעם מטעמם של סחבת, סירבול ולעיתים גם הסתאבות ביורוקרטית. לאורך זמן, פיקוח על מחירים במגזר תחרותי הוא אחיזת עיניים — וקשה לשער שמר קיסר אינו יודע זאת. אם אינו יודע, יתכבד וישאל את אלה מחבריו המכהנים כמנהלים בחברת העובדים ושלא הצליחו עדיין להשתחרר להלוטין מתלות בפקידיו של מר שרון. אכן, יציבות מחירים צריכה להיות יעד משותף לכל הצדדים, אבל לא על בסיס של פיקוח ביורוקרטי מתמשך על המחירים.

אם לא יקבל את מבוקשו, דורש מר קיסר לחזור להסכם עבודה לשנה אחת. למעשה אין המדובר בהסכם לשנה אלא לששה חודשים וחצי, בקירוב. היש טעם להשקיע מאמצים כה רבים וממושכים בהסכם אשר עוד בטרם תיבש עליו הדיו יצטרכו להיערך למו"מ על הידרשות? כל הצדדים למו"מ ייטיבו לעשות אם יחזרו למו"מ שיעדו הסכמי עבודה שתוקפם עד 31.3.1989. לשם כך על הצדדים לנהוג גמישות — אך הצד שהציג את התנאים הנוקשים ביותר, הוא שחייב לנהוג גמישות רבה יותר.

סדקים בתפישת הביטחון (ב')

חשש מקיפאון בשדה הקרב

מאת זאב שיף

מרבית המומחים הצבאיים בני הסכמה סבורים, כי מודל הביטחון הנוכחי של ישראל, עליו מתבסס בניין הכוח של צה"ל זה שנים, הגיע למעשה לסוף דרכו, וכי חובה לערוך בו בדק בית יסודי. אי אפשר להמשיך ולגדול בכוח הצבאי באותה שיטה וצורה בה גדלנו עד כה, של עוד טנקים ועוד תותחים ונגמ"שים ועוד מטוסים. הדבר אינו אפשרי לא מבחינת המשאבים העומדים לרשותה של ישראל ולא במשאבי כוח האדם. שיטה זו בולמת שיפורים איכותיים, ואין בה תשובה הולמת לשינויים שהתחוללו כבר בשדה הקרב, ואשר עוד עתידים להתרחש בו. יש צורך לחפש תשובות אחרות, שיקנו לנו מחדש את העדיפות על האויב הן בעוצמת האש והן בתמרון הכוחות, להוסיף ולשלב מערכות נשק חדישות ולשנות גם את הארגון ומבנה הכוח ותורת הלחימה שלו. רק גישה זו תביא את מודל הביטחון הנוכחי משקיפה, ואולי אפשר לדבר אפילו על מודל ביטחון חדש, חילופי.

מה גרם לכך שרבים משוכנעים כי מודל הביטחון הנוכחי של צה"ל הגיע למבוי סתום? שתי סיבות עיקריות לכך: 1. השינויים בשדה הקרב והאיומים החדשים שעל צה"ל להתמודד עמהם. 2. התחושה הגוברת כי יש מגבלות לא רק לעוצמה אלא קודם כל למשאבים שישראל מסוגלת להעמיד לרשות הביטחון וצה"ל.

שדה הקרב בינינו לצבאות ערב השתנה לאיטו בשנים האחרונות, כשם שהשתנה בתחום הנשק הקונבנציונאלי בין צבאות נאט"ו וצבאות ברית ורשה. הדוגמה האחרונה שמוכרת מפעם לפעם היא החזית שבין צה"ל והצבא הסורי, ורמת הגולן במיוחד.

השינויים מתבטאים הן בעוצמת האש, במכשולים הגדולים והחדשים בשדה הקרב ובהיקפי הכוחות האמורים להיות מופעלים בו. האויבים גדלו ללא הכר, וכתוצאה מכך נשאלת השאלה האם אנו יכולים לבנות על כך שצה"ל יוכל להבקיע בעבר את חזית האויב, ואם קווי האויב אכן יובקעו, האם לא יהיה זה ניצחון פירוס כתוצאה מן השחיקה העצומה באנשים ובכלים. ניצחון שלא יהיה כדאי ביחסי שחיקה כאלה.

עוצמת האש נעשתה צפופה יותר ומדויקת יותר לאין שיעור. כתוצאה מכך ועקב המכשולים שהוקמו נעשה התמרון בשדה הקרב קשה ביותר. מכאן שדוקטרינת ההתקפה, עליה סמך צה"ל ידו מאז הקמתו, נעשית קשה ביותר לביצוע בגלל הקושי לקיים את יכולת התמרון והתנועה. המכשולים בשדה הקרב הם כמובן הביצורים הרבים והעמוקים ושורות המוקשים. אך תהיה זו טעות לחשוב כי רק אלה הם המעכבים את התנועה ומסכנים את תמרון הכוחות. המכשול החדש מתבטא גם בלוחמה האלקטרונית. למשל, היכולה לשתק ולבלום את תנועת הגייסות, או במיקוש פזיר הנורה מרחוק, העשוי להגיע לאזורנו, ויכול לשתק תנועתן של יחידות שלמות. גם המערכת הצפופה של הטילים נגד מטוסים נחשבת כחלק מהמכשול של שדה הקרב. טילים הנורים לכל הגבהים ובתדרים שונים מכבידים יותר מאי פעם על מטוסי חיל האוויר, עד כדי כך שמתעוררת שאלה לגבי היעילות והכדאיות באשר להתהפכותו של חיל האוויר בקרב היבשה. וזוהי שאלה בה מתלבטים גם צבאות ארה"ב ואירופה.

המחשבה הגוברת היא, שהשחיקה במטוסים תהיה כל כך גדולה עד שספק אם צריך להטיל בעתיד עליהם את משימות הסיוע המוכרות מהעבר לכוחות היבשה.

בצד החשש הקיים מאז ומתמיד שנופתע על ידי האויב, מתעוררת השאלה האם כתוצאה מהאיומים החדשים אין סכנה שעוצמת ההתקפה של צה"ל, כפי שאנו מכירים אותה ממלחמות העבר, לא עלולה להישחק בצורה מסוכנת. ובמקביל לכך — האם לא קיים סימן שאלה באשר ליכולת המגננה של צה"ל. האם הסתמכות על מודל הביטחון הנוכחי לא תתמרן את צה"ל למצב מסוכן של קיפאון בשדה הקרב, עם כל המשמעויות השליליות, המדיניות והאסטרטגיות הנובעות מכך.

לכך יש להוסיף את הידיעה שחדרה עמוק לתודעת צה"ל, כי יש גבול למשאבים שמדינת ישראל יכולה להעמיד לרשות הביטחון, וכי למרות הסיוע הצבאי האמריקאי הנדיב יש גבול למה שניתן להוציא. התחושה הגוברת בצבא היא כי נגמרה החגיגה. הדבר מתבטא מעל לכל בוויכוח על המשך פיתוחו של מטוס הלביא. וזוהי התחושה בצה"ל, אך בדרג המדיני, בקרב השרים, קיימת עדיין אותה מחשבה ישנה, שאפשר לעשות הכל — גם לביא, גם צה"ל משופר וטוב יותר ואת כל הפרוייקטים האחרים, גדולים וקטנים ובינוניים. בהקשר לכך ראויה לתשומת לב מיוחדת הערה אחת של ועדת המשנה של הכנסת לתפישת הביטחון. אומרת הוועדה: "הוועדה ביקשה לדעת מהי הנחת הממשלה או מערכת הביטחון לגבי המקורות שיועמדו לרשות מערכת זו בעתיד. מאמצינו לא נשאו פרי ואנו נאלצים לקבוע שאין היום תמונה ברורה, ובוודאי שאין החלטה מחייבת, לגבי היקף המשאבים שהממשלה יכולה וחייבת להעמיד לרשות מערכת הביטחון בעשור הקרוב. פליאה היא בעינינו כיצד ניתן לבנות את הכוח הצבאי ולהחליט על מדיניות המחקר והפיתוח וההרכשה בלא לדעת את רמת ההקצאה לביטחון בטווח הנראה לעין.

"צה"ל פועל היום שלא על פי תכנית רב־שנתית שאושרה בממשלה, והוא נע במסלול שבטווח ארוך לא יהיה לו כיסוי תקציבי".

הקיפאון הזה נובע מסיבות שונות. מצד אחד עמדה מערכת ביטחון חזקה שלא נרתעה מפיזור מאמצים על פני נושאים רבים ופיתוח פרוייקטים גדולים כמעט ללא חשבון, מערכת שהתעשיה הביטחונית הכתיבה לא אחת מה יש לפתח ואיזה כלים צה"ל צריך לקלוט, ולעיתים אפילו עם איזה מדינות לקיים קשרים עיסקיים ביטחוניים.

מנגד ניצבה הממשלה שלא הצליחה להשליט את רצונה, לקבוע תכנית ארוכת טווח ואפילו לא לתאם כראוי בין תכניות משרד האוצר ואלה של מערכת הביטחון וצה"ל.

בשנים האחרונות קטן אמנם נטל הביטחון על הציבור, אך נראה כי בעתיד צפויה שוב עלייה בצריכה הביטחונית. זאת בשעה שברור כי הסיכוי לצמיחה כלכלית ממשית אינו רב. המסקנה מכל אלה היא שישראל מתקשה יותר ויותר לעמוד במרוץ החימוש האזורי, כפי שהכרנוהו עד כה, ובמקביל גדלה תלותה בספקית הנשק העיקרית שלה — ארה"ב. הדחף לחפש מודל ביטחון אחר ואולי לשנות את תפישת הביטחון בא גם מכיוון זה, של המצוקה הכלכלית. על החלופות האפשריות ועל הוויכוח שמתנהל בעקבות, זאת במאמר הבא.

סחרור בוועדת הכספים

מאת אברהם טל

אברהם שפירא יו"ר: שותף בכיר בביצוע ההחלטות

ועדות הכנסת, ובמיוחד ועדת הכספים, נראות לעתים כרודפות סיום — סיום חותמת הגומי. חבריהן חוששים שהציבור וכלי התקשורת יאשימו אותם באמירת אמן אוטומטית על בקשות הממשלה. עד עצם היום הזה אפשר לשמוע את יו"ר ועדת הכספים, אברהם שפירא, מספיר בגיוגה (למשמע מחאה על שעניין כלשהו מתעכב בוועדה): "אנחנו לא חותמת גומי"; וחברי הוועדה דואגים להוכיח במעשים שקורצו מחומר קשיח יותר.

בעבר הממשלה היתה ריכוזית וחזקה, חברי הכנסת היו ממושמעים וצייתנים. הממשלה נשענה בדרך כלל על רוב קטן, וחבר כנסת מהקואליציה נזהר מלנהוג ב"חוסר אחריות", כלומר לסכל את הממשלה בהחלטה או בהצבעה כושלת. כתוצאה מכך הממשלה היתה משיגה בדרך כלל את חפצה ללא קושי. בימים ההם היתה הבדיחה מסויימת לטענה, שוועדת הכספים היא חותמת גומי.

מאז התהפכו היוצרות, ומכל מקום השתנו מאד. הממשלה איננה ריכוזית ואיננה חזקה (במובן האופרטיווי) — לעתים קרובות היא דוברת ביותר מקול אחד או שנים.

הקואליציה רחבה; חברי הכנסת מהקואליציה יודעים שגורל הממשלה תלוי בסיכוי להשיג רוב לבחירות מוקדמות, בוויכוח על ועידה בינלאומית, ביחסים שבין שמיר לפרס ובין מפלגת העבודה לליכוד — אבל לא בהצבעה זו או אחרת בוועדת הכספים. אז מה אם הצעת האוצר לא תזכה לרוב — השמים יפלו? הממשלה תתמוטט? אין חשש. הממשלה תיסוג, או תתכבד ותגיש את הצעתה מחדש.

גם באופן אישי, חברי הכנסת נוהגים בוועדות ביתר עצמאות משנהגו בעבר. סר מהם חשש "המנגנון". הם קובעים עמדות עצמאיות, שאינן נגזרות בהכרח ובמדויק מעמדת המפלגה. לעתים אלה עמדות אישיות, לעתים קשורות באינטרסים של קבוצות לחץ, שאותם חברי כנסת קשורים אליהן ומחוייבים כלפיהן. חברי כנסת אחרים הפכו לסולנים, מעין סיעות יחיד רבות־עוצמה, ששכנועם הכרחי אם רוצים להשיג אישור לבקשה ממשלתית.

כתוצאה מהתפתחויות אלה אין דימוי יותר רחוק לתיאור ועדת הכספים מ"חותמת גומי". "מטוסת מ"ך" יהיה דימוי הולם יותר: נציגי הממשלה נאלצים לעבור דרך יסורים ארוכה, ולעתים משפילה, בטרם יזכו באישורים הדרושים.

זו איננה התוצאה היחידה, ולא העיקרית, לשינוי באופיה של ועדת הכספים. חשובה ממנה העובדה, שהוועדה חדלה להיות סמכות מפקחת ומאשרת בלבד, ונעשתה שותפה אופראטיווית בביצוע ההחלטות: תוך ניצול סמכות האישור (בדרך כלל התקציבי) לה נזקקת הממשלה, הופכת ועדת הכספים לשותף שווה־זכויות, לעתים בכיר, בביצוע ההחלטות. אף על פי שכולנו רוצים בכנסת אפקטיווית ובוועדת כספים שאינה חותמת גומי — השינוי הרחיק לכת ואינו לטובה.

הבעיה העיקרית נובעת מעירבוב הסמכויות. בעיקרון, הממשלה אחראית לביצוע ההחלטות, ועליה לגבשן במתכונת, שתאפשר ביצוע תקין. כאשר החלטות אלה משתנות באופן מהותי, עקב התערבות חברי ועדת הכספים, מתעוררת בכל החריפות שאלת האחריות: האם אפשר לתבוע מהממשלה אחריות להחלטות ביצועיות "משופרות" ו"מתוקנות", שכפו עליה חברי ועדת הכספים (שאינם בהכרח מומחים, ואינם אחראים לשום דבר)?

הדוגמה המובהקת לכך היא הסדר חובות המושבים. אחרי עמל רב גיבשה ועדה מקצועית הצעת הסדר. גם בלי להכיר את כל פרטיה, אפשר לתארה כמלאכת מחשבת, שלדעת המומחים פותרת את בעיות המושבים בטווח הקצר והבינוני, ואולי גם מעבר לזה. להצעה הזאת — שהיקפה הכולל כ־1.3 מיליארד שקל — אירע משהו שאין לתארו אלא כנס: היא התקבלה והוסכמה על ידי הגורמים הנוגעים בדבר: המושבים וארגוניהם, הסוכנות, הבנקים, נושים אחרים — וגם האוצר. נדרשה הסכמה נוספת: של ועדת הכספים.

מדוע? על פי התוכנית, יצטרך האוצר להפקיד בבנקים מדי שנה, במשך ארבע שנים, 173 מיליון שקל לצורכי פריסת חובות, כתרומתו להסדר. בשנה זו יילקח הסכום מן הרזרבה הכללית בתקציב, והקצאות מן הרזרבה טעונות אישור הוועדה.

אילו נכלל הסכום האמור מלכתחילה בסעיף מיועד כלשהו — יתכן שוועדת הכספים לא היתה דנה כלל בעניין. ההקצבה היתה נבלעת בתקציב בן עשרות מיליארדי שקלים שהוועדה מאשרת בלי להתעמק יתר על המידה (למעשה, בלי להתעמק כלל) בפרטים. הואיל והוגשה בקשה להקצבה מן הרזרבה — נפתח דיון, שבו נפרשה מחדש התוכנית מראשיתה. תוצאות הדיון ידועות: הוועדה הכתיבה שינויים בסכומים שיוקצו למחיקת חובות מזה, ולפריסתם מזה, הקטינה את הריבית על החוב הפרוס ושינתה את עקרונות המחיקה, כך שיכולת הפרעון לא תהיה עוד קריטריון ראשי.

יתכן שהשינויים שהכניסה הוועדה מצויינים — אבל יש בהם שני חסרונות קטנים: אינם מקובלים על כל הגורמים המעורבים; ולדעת המומחים לא יפתרו את בעיית חובות המושבים. עתה, בצל ההפגנות, מתקיימים מגעים בהולים עם חברי ועדת הכספים, כדי לשכנעם לחזור להצעת ועדת רביד המקורית. אם לא ישתכנעו — מי יודע לאן תתגלגל (ומתי תתפוצץ) הפרשה.

מה שקרה בפרשת חובות המושבים, עלול להישנות בנושא מסובך ומורכב לאין ערוך — הרפורמה במשק הדלק. משרד האנרגיה עיבד תוכנית (אמנם לא מוסכמת עם חברות שיווק הדלק, מסיבות מובנות), שתי ועדות כנסת, כלכלה וכספים, כבר לוטשות עין. יו"ר ועדת הכלכלה אליהו שפייזר, שבדרך כלל אינו ידוע כפעלתן נמרץ, עומד בראש קבוצת ח"כים המבקשים לחוקק חוק, שיפקיע למעשה מידי הממשלה את הסמכויות הביצועיות במשק הדלק — או יהפוך את ועדת הכלכלה לחלק מהממשלה לעניין זה.

לפוליטיקאים כשרוניים ושאפתניים בוועדת הכספים קשה להתגבר על היצר המפתה להשתתף ב"עשייה" ולהטביע חותמם על נושאים חשובים. אבל לא זה תפקידם בכנסת. פיקוח על הממשלה ואישור פעולותיה כחוק, לא מחייבים לעטות את איצטלת המומחים, מקבלי־ההחלטות והמבצעים — יש הבדל עצום בין אלה לאלה. ביום מן הימים יזכו אחדים מהיעילים־פעילים בוועדת הכספים להיות שרים וסגני שרים, עד אז מוטב שימנעו מפעלתנות־יתר בחדר הישיבות של הוועדה. לרוב יתברר נסיונם כנטול תועלת, ומפעם לפעם (כמו במקרה הסדר חובות המושבים), כמזיק.

רפואה חצי־פרטית

מאת אליהו סלפטר

הרפואה הציבורית היתה פעם, ובצדק, ממקורות הגאווה של החברה הישראלית. כיום יש הבדלים גדולים בין בית חולים לבית חולים (וזה מובן), וגם בין מחלקות באותו בית חולים (מה שמובן ומוצדק פחות). בעיקר התארכו התורים להמתנה לטיפולים שאינם להצלת חיים, והגיע תורה של הרפואה הפרטית.

בתי חולים פרטיים קטנים ובינוניים, שבעבר עסקו רק בלידות ובניתוחים זעירים, מצוידים כעת בחדרי ניתוח מודרניים וציוד חדיש, ומבצעים אפילו ניתוחי לב פתוח. ניצול הציוד יעיל ביותר (ולכן זול יותר), כי הוא מופעל 12–14 שעות ביממה ולא רק משמרת אחת, כמו במוסדות ציבוריים וקופות החולים. הרופאים ויתר הסגל הם בחלקם עובדים של המוסדות הציבוריים (וביניהם גם "כוכבים" רבים) המשלימים בדרך זאת את משכורתם הרשמית.

ריבוי מוסדות בריאות פרטיים קשור גם בשיטת האישפוז האחידה הקיימת בארץ. חולה שאין לו כסף לבית חולים פרטי, חייב ללכת אל בית החולים אליו הוא "שייך", גם אם לא מדובר במקרה חירום. כאשר מתוספת "הרולטה" של בית חולים תורן.

אדם שקונה טלוויזיה, מקרר או מכונית, רשאי לבחור בין עשרות דגמים. כאשר מדובר בבריאותו, ואולי בחייו של האדם, לא עומדים לרשותו קריטריונים להעריך את טיב השירות הרפואי שהוא עומד לקבל. מובן שלמדוד איכות של בית חולים או מחלקה מסוימת בבית חולים אינו דומה להשוואת ביצועיה של מכונית מסוימת עם אלה של מכוניות אחרות. אך עובדה היא כי גם כיום יש רופאים עם מוניטין, בתי חולים עם שם טוב ומחלקות מהוללות ולהיפך. עובדה גם שיש סטטיסטיקות "גסות" למידת איכות בית חולים, ביחוד בתחום הניתוחים ושיעורי התמותה היחסיים.

דרושים שכלולים

אלפי דו"חות מחקר שמתפרסמים בעולם על ניתוחים מסוג חדש, על טיפולים חדשניים ועל תרופות חדשות מוכיחים, כי יש אפשרות של מדידה והערכה השוואתית גם בתחום הרפואי. ומה שאפשרי בשלב המחקר, בוודאי אפשרי כאשר הטיפול נכנס לשלב השיגרתי. גם בישראל קיים דיווח מוסדות בריאות למשרד הבריאות, אך גם לגופו של עניין וגם מבחינת החולה רצויים כמה שכלולים:

א. גיבוש קריטריונים אחידים לדיווח, עם מציאת פתרון להבדל שיש, כמובן, בין בי"ח אזורי קטן לבין בי"ח מרכזי בת"א או בירושלים.

ב. גוף מיוחד במשרד הבריאות שיעסוק במעקב אחרי הדיווחים ויהיו לו הכלים המקצועיים או המשפטיים להבטיח דיווח אמת.

ג. מעקב לזמן ארוך אחרי תוצאות הטיפול, כי מה שנחשב ניתוח מוצלח מבחינת בית החולים לא תמיד מהווה הצלחה מוחלטת לגבי החולה. יש מקום לכלול את דיווחו של החולה עצמו בדו"ח ההערכה הכללי.

ד. חולה העומד לפני טיפול אלקטיווי זכאי לקבל ממשרד הבריאות דו"ח השוואתי על ביצועי בתי החולים השונים באותו תחום. אין לדרוש ממשרד הבריאות שיחלק "כוכבים" לבתי חולים כמו שמשרד התיירות עושה לגבי בתי מלון, אך החולה זכאי לקבל מידע על המוסד שבידיו הוא מפקיד את חייו.

יש להשתחרר משתי אשליות, אחת תכנית השניה מימסדית־רפואית. ראשית, עם ישראל אינו מחולק כיום בין המוני פרולטריון לבין כמה עשרות מיליונרים שיכולים לנסוע לבית חולים בחו"ל או לבית חולים פרטי בארץ. שנית, שקשר באנטגוניזם־אחוזי בין האחוז ובית החולים הוא הפתרון האידיאלי לבעיית "ההשתייכות".

האמת היא שרוב הציבור הישראלי הוא בעל אמצעים, במידה זו או אחרת. זכותו להחליט אם, בשעת הצורך, ילך לבית חולים ציבורי, שאין לו שליטה על בחירתו, או שישתמש בחלק מאמצעיו לתוספת במימון הטיפול הרפואי. אין גם שום הצדקה להכריח כל ישראלי לבחור בין המוסד הרפואי "המתרגל" לו בעת הצורך, לבין הוצאת עשרות אלפי דולרים על בית חולים פרטי בארץ או אישפוז בחו"ל.

שיטות ביניים

יש גם שיטות ביניים. לפחות שתיים מהן כבר קיימות בראשיתן בארץ, ודוגמאות לאחרות יש בחו"ל. קיימת, למשל, חברת "שילוח", שאינה עוסקת בטיפול בחולים, אלא מספקת ביטוח רפואי, והטיפול נעשה על חשבון החברה, במוסדות לפי בחירת החולה. אין זה הסדר זול, אך אפשר היה להקטין את ההוצאה למבוטח אם קופות החולים הקיימות היו מציעות "תוספת ביטוח": התשלום הבסיסי היה מכסה את כל השירותים שהקופה נותנת כיום והתוספת שהמבוטח היה משלם היתה מעניקה לו גמישות מסוימת בבחירת המוסד הרפואי אליו הוא פונה.

השיטה השניה היא ה"שר"פ" (שרות רפואי פרטי) הקיים זה שנים בבית ב"שערי צדק" וב"הדסה" בירושלים. תמורת תשלום של החולה לבית החולים — כשסכום הרבה יותר נמוך מבית חולים פרטי או בחו"ל — זוכה החולה לשירות מיוחד בכותלי בית החולים ומן הרופאים הבכירים של בית החולים (אשר מקבלים חלק מהתשלום ששילם החולה).

השיטה השלישית היא השיטה הבלגית, המבוססת על עיקרון של ביטוח הוצאות מחלה. המבוטח משלם סכום חודשי ותמורת זאת הוא מקבל החזר עבור התשלום הבסיסי שהוציא על טיפול רפואי או אישפוז. הוא רשאי ללכת לכל בית חולים או רופא שמשתתף בהסדר (הרוב). הרופאים משתתפים בה, משלם לפי מה שנדרש, ומקבל כרטיס בו מסומן, במספרי צופן קבועים, הטיפול שקיבל (בדיקה, ניתוח, הפניה לרופא מקצועי וכו'). החולה מעביר את הכרטיס לחברת הביטוח וזאת מחזירה לו את התשלום הבסיסי, שמשלמים עבור אותם טיפולים במרפאות או בתי חולים ציבוריים. את היתר מממן האיש מכיסו: הוא יכול לבחור בפרופסור מהולל ולשלם פי ארבע או ברופא משפחה רגיל אצלו התשלום נע בין 30–50% מעל התעריף הממשלתי הבסיסי.

השיטה המדויקת פחות חשובה ובמקרים רבים היא גם פחות [illegible] לגבי רופא המשפחה. אך ביחס לאישפוז וטיפולים במכונים רפואיים, הגיע הזמן שהישראלי ישתחרר מהאזיקים הקושרים אותו למוסד, שעל טיבו ובחירתו אין לו כל השפעה. והאופטימיסט יכול אף לקוות שבחירה חופשית תביא, בסופו של דבר, לשיפור איכות האישפוז בישראל.

כהנא בחסות בג"צ

את הלגיטימציה לכהניזם העניק בית המשפט

מאת משה בן־זאב

מהו סודו של מאיר כהנא מהו ה"קסם המשפטי" שבזכותו הוא נעשה מצליחן כזה במשפטיו השונים בבית המשפט העליון של מדינת ישראל. הכוונה למשפטים בעניין זכותו להעמיד רשימה לבחירות לכנסת, או בעניין זכותו להעלות מעל בימת הכנסת הצעות אי־אמון בממשלה או הצעות חוק גזעניות, או באשר לזכותו להשמיע לציבור בישראל את דעותיו הגזעניות מעל גלי האתר ומעל מרקעי הטלוויזיה.

ה"אני מאמין" הפוליטי של כהנא ידוע לכל. מגילת העצמאות הינה, לדבריו, "מסמך סכיזופרני", משום שהיא מכריזה על מדינת ישראל כעל מדינה יהודית וגם כעל מדינה דמוקרטית. הדמוקרטיה מעניקה שוויון וזכויות לכל. הדמוקרטיה, לדעתו, אינה מתיישבת עם אופיה היהודי של המדינה, וכדי לקיים אופי זה, שהוא החשוב, יש להינתק מן הדמוקרטיה ולבטלה. את האופי היהודי של המדינה ניתן להבטיח על־ידי גירוש תושביה הערבים. לבד מאלה שיסכימו להישאר כאן בסטטוס של "גרי תושב" ללא זכויות פוליטיות.

את הלגיטימציה לכהניזם, בכל אחד מן המקרים המפורטים לעיל, העניק דווקא בית המשפט העליון שלנו. והוא עשה זאת בהתקף פרשנות משלו לתבניה הדמוקרטית של המדינה. הגופים הציבוריים שדחו את כהנא פעלו על פי התפיסה שדמוקרטיה אינה סובלת בתוכה תנועה אנטי־דמוקרטית וגזענית. בא בית המשפט העליון והפך את הקערה על פיה. בבג"ץ האחרון, נגד רשות השידור, ניסח השופט ברק את הבעיה בצורת שאלה רטורית: "האם חברה הבנויה על 'סובלנות' אינה חייבת לגלות סובלנות גם לדעות מקוממות המטיפות חוסר סובלנות?" הוא לא המשיך לשאול, מה יישאר בסופו של דבר מה"סובלנות" של אותה חברה, אם תגברנה בה הדעות המטיפות חוסר סובלנות.

קל מאוד להיזכר בנסיון ההיסטורי של רפובליקת ויימר, שעל פי הגיון דומה פרשה את כנפיה הדמוקרטיות על תנועות אנטי־דמוקרטיות מובהקות כמו הנאצים, ובכך הביאה על עצמה כליה. לאחר המלחמה דיברו כבר בגרמניה הפדרלית במושגים של "דמוקרטיה מתגוננת", דהיינו דמוקרטיה שאינה חייבת להעניק את חסותה לדעות המתנגדות לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי. גם בית המשפט העליון שלנו עשה בעבר שימוש במושג זה, מפי השופט המנוח ד"ר זוסמן, בדחותו את עירעור הבחירות הידוע של קבוצת "אל ארד". אולם, בימינו לא הלך עוד בית המשפט העליון בעקבות תקדים "אל ארד". והוא הכשיר, כידוע, את רשימתו של כהנא לכנסת, לאחר שזו נפסלה קודם לכן על־ידי ועדת הבחירות המרכזית. ואכן, זה היה ה"חטא הקדמון". בבג"צים הבאים יותר מופיעה כבר תנועת "כך" כתנועה מוכרת בכנסת. ובית המשפט העליון חייב כבר להתמודד עם שאלות מסוג אחר. היתכן שלא יותר לסיעה בכנסת, גם אם היא סיעת יחיד, להציע אי־אמון בממשלה, או להציע הצעות חוק? ובבג"צ האחרון נגד רשות השידור נשאלה השאלה, היתכן שלסיעה המשתתפת בדיוני הפרלמנט של המדינה לא יתאפשר להביע את השקפותיה ודעותיה בכלי התקשורת? נמצא שהרעיון של "הדמוקרטיה המתגוננת" נדחק לקרן זווית, ואילו הכהניזם מתבסס והולך בחסותו המיטיבה של בית המשפט העליון. כאשר לגיטימציה אחת גוררת אחריה לגיטימציה נוספת וחוזר חלילה.

תעודת כשרות

אמנם בין שבעים עמודי פסק דינו אומר השופט ברק, שאין הוא מתכוון כלל להעניק לגיטימציה לדעותיו של כהנא, להיפך. הוא מסתייג מדעות אלה בחריפות, וכך מהר עשו גם שופטים אחרים של בית המשפט העליון בבג"צים הקודמים. "השקפות ודעות העתונות", כתב השופט ברק "נוסכות בי חלחלה". והוא מכנה דעות אלה "טריפה". אך בכל זאת, זוהי "טריפה" שקיבלה מידיו תעודת כשרות לבוא בקהל, ומי מאוהדי רעיונותיו של כהנא ירצה לזכור או לשים לב לכך שהשופט ברק אינו מחבב או חושבים על דעות אלה?

החלק האופרטיווי של פסק הדין בעניין רשות השידור, שסביבו התאחדו כל שלושת השופטים, מצטמצם לביטול הנחייתה של רשות השידור בנוגע לשידורי־כהנא בגלל אופיין הכוללני הגורף. מכאן והלאה יהיה על הרשות לשקול כל שידור ושידור בנפרד. בכך מוכיח פסק הדין החלטה קודמת של בג"צ, שביטלה אף היא הנחיות גורפות של הרשות, בנוגע לראיונות יומנים עם אישי ציבור מהשטחים "המזוהים עם אש"ף".

אולם "נשמתו היתירה" של פסק הדין היא בהנמקתו, וכאן היו הדעות חלוקות, בעיקר בין השופטים ברק ובך. דבריו של השופט ברק נכתבו כמסה מבריקה וראויים הם, כפי שאמר אחד מכתבי הטלוויזיה, לשמש חומר לימוד לילדינו בבתי הספר. אולם יש לזכור, כי אין אלה דברים המבטאים פרשנות של חוק מפורש, אלא פרשנות של דברים כלליים מאד. "האני מאמין" של משטרנו החוקתי", "מהותו של המשטר המשפטי־דמוקרטי שלנו", ובכגון אלה אין למנוע מהפרשן שיסתמך אחרי דעותיו האישיות ומאווייו לכך. יכול השופט ברק לטעון במלוא כח השכנוע האינטלקטואלי שלו, כי בוויכוח דמוקרטי פתוח חייב ה"שקר" שבדעות כוזבות להתגלות ולהיחשף. אך ספק אם מבחינה היסטורית הנחה זו עומדת במבחן, בעיקר נוכח העובדה שדמגוגים למיניהם תמיד הצליחו, וכנראה גם יצליחו בעתיד, להוליך שולל המוני עם אחרי דעות כוזבות ומסעות, וכי אנו, בני־ישראל, לא התנסינו בנביאי־שקר ובמשיחי־שקר?

באותה מידה הכרחי כמובן להסכים עם השקפתו של השופט ברק, שחופש התבטאות הוא תנאי "להתגשמות העצמית של האדם". אך ניתן בהחלט לחלוק על דעתו, שכאילו חייב משטר דמוקרטי כשר לנו לספק תנאים לאותה "התגשמות עצמית", גם לקנאים גזעניים, שמאמ וייעודם נתונים להרוס משטר זה. ואכן, כאשר קובע השופט ברק "... כי חופש הביטוי כולל מבחינתו "הפנימית" גם חופש הביטוי הגזעני", הוא עצמו מוסיף ואומר, כי "אפשרית תפיסה נוגדת, לפיה הדיבור הגזעני מוצא מתחומו של חופש הביטוי", אלא שתפיסה זו אינה נראית לו.

ניתן גם לחלוק על הדעה באשר לחוסנו הפנימי של משטרנו הדמוקרטי ועל יכולתו לעמוד בכל המתקפות הגזעניות הבוטות הבאות עליו. אכן, הלוואי והיה זה כך.

הזהירות השיפוטית ושיקול הדעת הם דווקא הסייגים שהשופט בך מנסה לשים לקביעותיו, המוצגות אופטימיות והמתוקות עילאית, של עמיתו. הסתה גזענית, ליבוי שנאה ומדנים, אלה הם דברים המהווים הפרה ברורה של הסדר הציבורי, והם אינם צריכים להיכלל במסגרת הנושאים שעקרון חופש ההתבטאות חל עליהם. פרסום דברים כאלה מהווה גם עבירה פלילית ואין לחייב את הרשות להשמיע או להקרין דברים שפרסומם אסור על פי החוק.

מצב־רוח / ב. מיכאל

לביא בחורף

הרומים כמעט כבר נכמרים על הלביא. הליש העז הזה, שאמור היה להיות זרוע־המחץ של עליונותנו, כרטיס הכניסה המעופף שלנו אל מלחמות־העתיד של שנות האלפיים, רובץ לו עתה מוכה ומותש, רואה בעיניים עששות כיצד עובדי התעשייה האווירית ממש מעבירים כובע בחדר־האוכל על־מנת להאריך את תוחלת חייו.

"עובדי התעשייה האווירית ויתרו על שכר למען הצלת הלביא", בישרה הכותרת הזוגית ביום שישי 7.8.87. גם על "עדכון הוצאות־הרכב" ויתרו העובדים. אוי לאותה בושה; בני־הלביא ילכו ברגל, כדי שהוא יוכל לעוף.

"שווי הויתורים — 12 מיליון דולר", נאמר באותה ידיעה. נותרו רק עוד 188 מיליון דולר, ותוחלת חייו של האריה המוכה ו...גדל בשנה תמימה אחת.

אף כי, בהרהור שני, קשה להמנע מן המסקנה כי דווקא העובדים הם התמימים בסיפור הזה. תמימים פעמיים: ראשית, מכיון שמתרבים הסימנים לכך שהפרויקט יימשך גם ללא תרומתם. ראש־ממשלתנו, זה הידוע כל כך יפה להגיד "לאו", עומד להוכיח קבל עם־ועדה כי הוא יודע גם להגיד "הן". וכשם שהוא אומר "לאו" במקומות הלא־נכונים, הוא גם יגיד את ה"הן" במקום לא נכון — "הן" ללביא (תשגב מבינתי להסביר מדוע הוא יגיד את ה"הן" הזה, כי מי אני ומה אני שאבין את מסתרי המתרחש בתכוכי תנועת החרות). אלא שה"הן" הממשלתי הצפוי הזה לא־יעניק ללביא חיים חדשים. הוא רק יאריך את יסורי גסיסתו. וכאשר ישבק הלביא חיים לכל חי, ימצאו העובדים את עצמם גם ללא לביא, גם ללא "עדכון הוצאות־הרכב" וגם חסרים את אותם אחוזים עליהם ויתרו מתוך שכרם.

אך נעזוב לרגע את רוח־הדלב הריאליסטי, וננסה לסייע לעובדי התעשייה האווירית בעוד אי־אילו רעיונות לחסכון בכסף.

הם יכולים, דרך משל, לוותר על ארוחות־הצהריים המפעלית (בהערכה גסה — חסכון של עוד כ־3 מיליון דולר), ובשעת הפסקת הצהריים יצאו כולם לתחנה המרכזית של תל־אביב, עם כלי־נגינה ומעיל מרופט, ולפנות אל העוברים והשבים שירימו תרומה צנועה. הפדיון כולו קודש ללביא (בהערכה זהירה של הנדיבות הציבורית בישראל, מבצע כזה יכניס בשנה עוד כ־200 דולר).

נותרו רק עוד 186,999,800 דולר לגיוס.

ויתור על תאורה באולמות־הייצור ומעבר מיידי לעבודת־יד בלבד (במיטב מסורת הזולדרים), תצמצם בעוד אי־אילו מיליונים את חשבון החשמל הנפוח של המפעלים, ומעבר למשמרות־יום יוסיף גם הוא כמה פרוטות. ואם כבר עוסקים באימוץ לקחים מן המסורת הבריטית, אפשר גם לנקוט באותה שיטה ידועה בה נוקטים גם אצילים אנגליים שירדו מנכסיהם: לפתוח את המפעלים לקהל־הרחב לטיולים מאורגנים תמורת תשלום (כולל סיבוב על הלביא לילדים). אפשר גם למכור ופלות על הכביש הראשי, להקים תזמורת קטנה מבין העובדים ולהופיע בחתונות, ועוד כהנה וכהנה הצעות מועילות ומכניסות.

אך מתוך הערכה עמוקה וכנה לעובדי התעשייה האווירית והנהלתה, ירשה לי להציע להם את ההצעה הרדיקלית ביותר: אולי ישקלו לעשות רק ניתוח קטן באותה כותרת שבישרה ביום שישי על מאמציהם הנוגעים־ללב — במקום "בתעשייה האווירית ויתרו על שכר כדי להציל את הלביא", תבשר לנו כותרת כי "בתעשייה האווירית ויתרו על הלביא כדי להציל את השכר".

כי יש גם יש גבול לסאת ההשפלה שסופגים העובדים מידי הממשלה המתמהמהת. ואם לא יזהרו, ימצאו עצמם תוך זמן קצר גם בלי לביא, וגם בלי שכר.

שרות עם חיוך

מרפאות
קופת חולים הכללית
בהן ניתן להזמין תור לרופא טלפונית:

רשימה רביעית בסדרה:

תל־אביב, מרפאת צהלה,	03-476784
אשדוד, מרפאת אשדוד ב',	055-21020
אשקלון, מרפאת עתיקות,	051-55754
בית שאן, מרפאת בית שאן ג',	065-587941
גוש שגב, מרפאת משגב,	04-902341
חיפה, מרפאת עוזיאל,	04-444055
יבנה, מרפאת חולות,	08-437528
יבנה, מרפאת מרכז,	08-437251
יקנעם, מרפאת יקנעם,	04-893114
נצרת עילית, מרפאת צפון,	065-72022
עפולה, מרפאת עפולה עילית,	065-94070
קרית אתא, מרפאת עוזיאל,	04-444055
קרית מלאכי, מרפאת קרית מלאכי ב',	055-87246
רמת הגולן, מרפאת קצרין,	069-61510

לנוחיותכם מצורפות הרשימות הקודמות:

★ רשימה שלישית בסדרה:
תל־אביב, מרפאת קטוביץ, 03-440613. תל־אביב, מרפאת רמת החייל, 03-485111. אשדוד, מרפאת אשדוד, י"א, 055-42515. אשקלון, מרפאת חובבי ציון ב', 051-34888. באר שבע, מרפאת ט', 057-412212. באר שבע, מרפאת נוה־נוי, 057-33779. בית שאן, מרפאת בית שאן ב', 065-588860. חצור, מרפאת חצור הגלילית, 069-89022. מגדל העמק, מרפאת מגדל העמק, 065-40072. נס ציונה, מרפאת נוה עובד, 08-471431. נצרת, מרפאת נצרת עילית, 065-570873. עפולה, מרפאת גבעת המורה, 065-92006. עפולה, מרפאת עומר, 065-25611. ערד, מרפאת ערד, 057-957363. ראשון לציון, מרפאת ירושלים, 03-9644094.

★ רשימה שניה בסדרה:
אשדוד, מרפאה א' טל. 055-21856. באר־שבע, מרפאת י"א, טל. 057-419787. גדרה, המרפאה המרכזית, טל. 055-91027. חיפה, מרפאת רוממה, טל. 04-244641. ירוחם, מרפאה מרכזית, טל. 057-80327. צפת, מרפאת כנען, טל. 06-930468. קרית שמונה, מרפאת צפון, טל. 06-940551. קרית שמונה, מרפאת דרום, טל. 06-941488. קרית שמונה, מרפאת מרכז, טל. 06-944492. רחובות, קרית משה, טל. 08-460598. רחובות, מרפאת הדר, טל. 08-468149. ראשל"צ, מרפאת רוזנברג, טל. 03-948369. רמת־גן, מרפאת רמת־עמידר, טל. 03-743802. תל־אביב, מרפאת שיכון צבא־קבע, טל. 03-812444. תל־אביב, מרפאת איילון, טל. 03-301888.

★ רשימה ראשונה בסדרה:
תל־אביב, מרפאת בן־נון, טל. 03-225142. תל־אביב, מרפאת תל־ברוך, טל. 03-482203. תל־אביב, מרפאת הורביץ, טל. 03-478111. רמת־גן, מרפאת שני, טל. 03-740353. גבעתיים, מרפאת משמר הירדן, טל. 03-778047. נתניה, מרפאת בארי, טל. 053-332374. נתניה, מרפאת אזורים טל. 053-505556. באר־שבע, מרפאת ה', טל. 057-424885-6. אשדוד, מרפאת ד', טל. 055-41713. אשקלון, חובבי ציון א' טל. 051-32811. אשקלון, ביאליק, טל. 051-29855. קרית מלאכי, מרפאת א', טל. 055-82255. נס־ציונה, מרפאת ביאליק, טל. 08-475665. רחובות, מרפאת שעריים, טל. 08-454557. טבריה, מרפאת שיכון ג', טל. 06-794771. טבריה, מרפאת שיכון ד', טל. 06-795566.

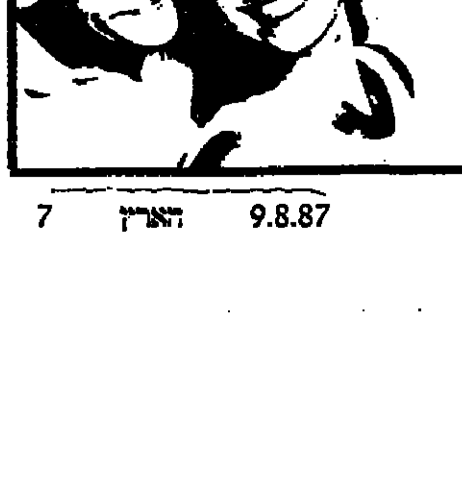

עוד יותר בריאות!

קופת חולים

לשכת הדובר

בת שבע ליוון

היום יוצאת להקת המחול "בת שבע" ליוון, כדי להשתתף בפסטיבל אתונה, המתקיים לרגלי האקרופוליס, באודיאון שנבנה על ידי הורדוס אטיקוס, בשנת 161 לספירה, לזכר אשתו רגילה. בפסטיבל שנמשך מתחילת יוני עד סוף ספטמבר משתתפים תיאטרונים, תזמורות ולהקות באלט מיוון ושאר ארצות אירופה. התיאטרונים היוונים מציגים בעיקר איסכילוס ואריסטופנס. בין היתר משתתפות מקהלה ממוסקווה, תזמורת ומקהלה מקרקוב בניצוחו של פנדרצקי, תזמורת הרדיו של בייזן עם קולין דייוויס, נבה מושקורי, ולדימיר אשכנזי, רוסטרופוביץ', פנקאי ג'וקר, הבאלט של מרסיי בניהולו של רולאן פטי, באלט ה"לה סקאלה", להקתה של פינה באוש מוופרטאל.

החברה מכובדת בה תופיע להקת "בת שבע" עם הכוריאוגרפיות של ג'ין היל סאגאן (לליה), מרק מוריס (קנון — בתמונה), רוברט כוהן (בין שני ימים) ודני עזרלו (מיזולקס). למרבה הצער, אף עבודה של כוריאוגרף ישראלי. כרטיסים הם במחירים שבין 400 ל־2500 דרכמות. ההופעות הן החל מיום ג' עד יום ו'. נקווה שעד אז יעבור גל החום, וישאר רק חום התשואות.

נקמת העטלף

מה מביאים מווינה? — אופרטה וינאית, אולי הידועה שבהן, של יוהאן שטראוס הבן

"העטלף" הוא בעצם אופרטה מיד שנייה, וגלגוליה היו יכולים להיות נושא לאופרטה. הכל החל מרכישת זכויות מחזה צרפתי של מייאק והלוי על־ידי מנהל תיאטרון וינאי. כשקרא את עלילת הבגידות המשפחתיות נבהל והחליט שזה לא בשבילו. אבל היה מי שזכר שהמחברים הללו זכו להצלחה גדולה כשהולחנו על־ידי אופנבך, וגלגל את החומר לידיו של יוהאן שטראוס הבן, אשר בסיוע שני תמלילנים וינאיים כתב על בסיס התמליל את אחת האופרטות הווינאיות המפורסמות ביותר.

אם עלילות של אופרות רבות לוקות באשר לסבירותן הדרמטית, הרי שאופרטות ידועות באווילות התרחשויות. למשל, אם אינו מזהה את בתו, כיוון שעל ידיה של זו כמפות חרשות. במקרה של "העטלף" יש לנו עניין בנקמה שזומם פלקה כלפי ידידו איינשטיין. אותו איינשטיין זנח את פלקה השיכור, בתחפושת עטלף, אחרי נשף ריקודים. כדי להשיג את הנקמה מפתה פלקה את איינשטיין (האמור לרצות עונש של כמה ימים בכלא על העלבת שוטר) לנשף אצל הנסיך אורלובסקי. לאותו הנשף מוזמנים גם (איזו מקריות) את המשרתת של בני הזוג איינשטיין, המתחפשת בשמלת גבירתה ומציגה עצמה כזמרת, את אשתו של איינשטיין במסיכה (אחרי שמאהבה הטנור שלבש את בגדי הבעל נלקח בטעות לכלא) ואת מנהל הכלא עצמו (כמו איינשטיין, גם הוא מעמיד משום מה פני צרפתי). איינשטיין מחזר אחרי אשתו, מנהל הכלא אחרי המשרתת וכולם מגיעים בסופו של דבר לכלא, שם נפתר הסבך העלילתי המטומטם במובן מסוים.

מלכתחילה לא ייחס איש חשיבות לעלילת האופרטה, ופופולאריותה נזקפת לזכות המוסיקה המתנגנת של שטראוס, ובעיקר בזכות המערכה השנייה, בה מתקיים הנשף אצל הנסיך. ניתן לראות במערכה זו תירוץ לעריכת ספקטקל של ממש, עם טובי האמנים, המופיעים כביכול אצל הנסיך. במערכה זו נפרדה, למשל, בברלי סילס מקריירת הזמרה שלה על בימת ה"סיטי אופרה". פלסידו דומינגו ניצח על האופרטה הזאת ב"קובנט גארדן", כשהדיאלוגים מתנהלים לחילופין בגרמנית ובאנגלית, עם המון בדיחות פנימיות, שבאות מתוך שר רדיגו מרוכן המבצעים, והשחקן בתפקיד שומר הכלא יוצא מן הבימה כשהוא מכריז בהתלהבות: "אה, כל חיי חלמתי לשיר עם דומינגו..."

ההפקה שמביאים לארץ, בביצוע תיאטרון האופרטה הווינאי, זכתה לביקורות טובות כשהוצגה במרץ, בווינה. מה שניתן להבין מהביקורת, שזוהי הפקה הלוקחת את עצמה ברצינות וינאית, עם באלט כהלכת האופרטה בנשף אצל הנסיך, וללא הפתעות והכוכבים והרים שלא שייכים לעולם המופלא והמוזר של וינה הרוקדת.

לא נותר לנו אלא לצפות לטוב ביותר, ולקוות שהיבואנים (שלית הפקות ודאק יעקב) לא חסכו. כשמדובר בסגנון, אין מקום לפשרות ו"העטלף" יכול להפוך בקלות ל"נקמת העטלף". על הנייר הכל מלא הבטחות. ההפקה הקולות מיובאים. התפאורה והתלבושות מגיעות בשתי מכולות. אך התזמורת היא מקומית, וגם אם תורכב, כלשון ההודעה לעיתונות, מ"טובי הנגנים הישראלים", יש לקוות שהמנהל המוסיקלי תיאו מרטנס יצליח בזמן הקצר שיעמוד לרשותו להפוך אותה לגוף המסוגל לנגן את הוואלסים והפולקות בלהט הווינאי הדרוש.

ב־29 באוגוסט בחיפה, ב־1 בספטמבר בנתניה, אחר־כך בתיאטרון ירושלים, בקרית ביאליק, ולבסוף בהיכל התרבות בתל־אביב, וכאן שוב צריך לקוות שהאופרטה תגבר על ההיכל ולא להיפך.

שקספיר כיחסי ציבור

לקראת "אילוף הסוררת" בתיאטרון באר־שבע כ"ריטה, דטנר וקושניר שאר"

בחודש ספטמבר תתחיל ריטה את רוזינה קמבוס בארבע־עשרה הצגות "אילוף הסוררת" של תיאטרון באר־שבע. בכך היא מצטרפת לצמד הבטלנים דטנר וקושניר, ששחקו בהפקה זו, בבימויו של רוברט וקר עוד לפני שנכנסה עליהם תהילת ה"הולה הופה". הגאון מסטרטפורד לא חלם שיעשה יחסי ציבור לדמויות מצמרת הבידור הישראלי, או שמא מה שקורה הוא ההיפך: צמרת הבידור הישראלי עושה יחסי ציבור לשקספיר. גם אם יש לכל העניין אלמנט של יחסי ציבור, הרי הוא נראה כרעיון מבריק, המשרת כהלכה את כל הצדדים.

מפתה מאד לטעון שאף אחד מהם לא זקוק לזולתו, וכל אחד מהם מסתדר מצויין לבד, אבל זו לא תהיה האמת כולה. "אילוף הסוררת" בגירסה המודרנית בסגנון איטלקי המוצגת בתיאטרון באר־שבע היתה הצגה טובה מאוד עוד לפני שדטנר ואבי קושניר כבשו את עמודי הבידור (עיין ערך "ביקורות"), ריטה מכבבת מהופעתה המקצועית הראשונה ב"גבירתי הנאווה", שבאה אחרי שלא זכתה ב"קדם־אירוויזיון" בשנה שעברה. בכך הבטלנים הצ[illegible] ליותו במה שבכשלה אפילו היא.

נכון שיש כאן צרכים מצטלבים ומשלימים. כיוון שדטנר וקושניר, שהפכו משחקני תיאטרון לצמד בידור, מגיע להצגה זו קהל שאולי לא היה מגיע אליה בימים כתיקונם. גם כשמדובר בהצגה שבימה בצורה השווה לכל קהל (שקספיר לא חייב להיות מפחיד ומשעמם. הוא יכול להיות צעיר, עליז ותוסס, כפי שהצגה זו מוכיחה). התופעה של אמנים שכבשו מקומם בבידור, וחוזרים אל בימת התיאטרון הרציני לא קמה עם "הבטלנים": יוסי בנאי התחיל כשחקן רציני, כבש את מקומו בצמרת הבידור הישראלי בתכניות בידור, ועתה הוא משחק ב"הכימאי" זו העונה השנייה. זאב רווח כבש לו קהל רחב מאוד בסרטים פופולאריים, שיחק שקספיר בתיאטרון חיפה והוא אמור לשחק ב"סלאח שבתי" ב"הבימה". אפילו אבי קושניר בא ל"אילוף הסוררת" מהופעה בידורית יותר: להקה צבאית ואחר־כך "כולם היו בני דודים" מגעמי".

כשמדובר בקהל המגיע להצגה "רצינית" של קומדיה שקספירית בתיאטרון רפרטוארי, כדי לראות בה את אלילי הבידור שלו, ובכך מתוך שלא לשמה בא לשמה, צריך להיזהר שההצגה לא תגלוש לבידור. די שאחד הבטלנים יעשה תנועה המוכרת, ולו במשהו את ה"הולה הופה" כדי ששקספיר "יהפך" ברגע אחד ל"דטנר אבי קושניר שאר". [illegible] הרבה משמעת עצמית נדרשת מהם.

מקרה ריטה־סוררת הוא מורכב יותר. היא הוזנקה לתהילה בידורית מיד אחרי שיצאה מבית הספר למשחק, לתוך מחזמר שעניינו כוכב נולד. זה היה לפני שנה. היא עדיין בתקופת הבטחה. עתה עליה להוכיח שהיא מסוגלת גם לשחק ולהביא לבימה איכויות מעבר למה שהפגינה ב"גבירתי הנאווה". אמנם ארבע־עשרה הצגות בלבד, אבל הצגות לכל דבר, ואפילו להשתמש בקולה המיוחד לא תהיה לה הזדמנות של ממש. לא יהיה לה תהליך חזרות המאפשר לבנות דמות כהלכה, הדמות של הסוררת קתרינה היא דמות מורכבת וכפוית טובה, כפי שיכולות להעיד רוזינה קמבוס, הפורשת מן ההצגה בשל היותה בהריון, וכל השחקניות ששיחקו אי פעם דמות זו. ריטה איננה שחקנית תיאטרון מנוסה. היא בוגרת בית־ספר למשחק, מוכשרת ביותר, שיוצאת להתמודד עם אתגר תיאטרוני קשה, כשהציפיות ממנה הן כמעט בלתי אפשריות. הסיכון הוא שלה יותר משהוא של שקספיר או של תיאטרון באר־שבע.

"אילוף הסוררת" בליהוק הזה עשוי להיות הדבר הזה ביותר בקיץ התיאטרוני הזה, אם אין מביאים בחשבון את "עלובי החיים" שאף הוא לא נעדר כוכבים. ואם ריטה, דטנר וקושניר מעניקים פופולאריות לשקספיר, הוא מצדו נותן — בסיוע ההפקה של תיאטרון באר־שבע — אפשרות לכוכבי בידור נערצים על הנוער להפגין את רב גוניות כשרונם, או לא איכפת לי ש"אילוף הסוררת" יוצג כ"ריטה, דטנר אבי קושניר שאר". אני משער כבע שגם לשקספיר זה לא היה איכפת. ובתנאי שההצגה תמשיך את ה[illegible] המרתקת הטובה כפי שהיא נראית על הבמות של תיאטרון באר־שבע בחודש ספטמבר.

תשובות לביקורת

מפיק "אירמה לה דוס" טוען: "הביקורת לא פר"

יום אחרי שהתפרסמו הביקורות הלא מחמיאות על המחזמר "אירמה לה דוס", מיהרו שני עיתונים מכובדים ("ידיעות אחרונות" ו"חדשות") למשש את הדופק אצל המבקרים ולבקש מהם תגובה. איני יודע מה היתה הסיבה שדווקא אנשי "אירמה" זכו להשיב בדרך מיידית לביקורת, שהיא דבר לא כל כך שגרתי. אולי הסיבה נעוצה בעונת מלפפונים של ידיעות בנושאי תרבות, ואולי במלאכת יחסי ציבור מרובה של הפקה. [illegible]

אינני מוצא פסול כלשהו [illegible] אנשים, רוב המבקרים [illegible] קנים והבימאי שומר על "פאר סוף" מכובד: אלה הם חוקי המשחק, אנחנו שלמים עם עצמנו, חבל שהביקורות הן כאלה, לפחות הקהל בא ונהנה ולא הולך באמצע.

המפיק משה יוסף היה היחיד שהשמיע טענה מקובלת בחוגים מעין אלה (בצד טענות על היות המבקרים אנשי תיאטרון מתוסכלים): "הביקורת היא דבר לא פר. מבקר שבא להצגה בערב אחד לא יכול לשפוט עבודה של כמה חודשים."

כיוון שהטענה שהמבקרים לא מעריכים את המאמץ של השקעה מאוד מקובלת, והביקורת היא לא פר כשהיא לא מפרגנת ("לפרגן" הרי בא משורש "פר") צריך לומר רק [illegible] בערב אחד, ועניין המאמצים [illegible] לעניין. מה שמעלה על הבימה היא התוצאה, ולא המאמצים. אני זוכר שדר כדורגל שתאר את המשחק כך — "השוער מאוד מאוד מאוד מתאמץ לתפוס את הכדור, אבל זה בכל זאת שער".

אפשר גם אחרת

גן פסלים ברחובי מינסטר מתועד במפה עירונית ומעלה את העיר על מפת הפיסול

מאת ציונה שמשי

החברים סיפרו לי שבמינסטר מתקיימת תערוכת פסלים ושזה רק שעה מקלן. עדיין בטראומת "חג הפסל" בשכונתי (יפו), החלטנו לנסוע ולהשוות. שעתיים נסיעה ברכבת מתחילות להעלות ספיקות. נחיתה רכה בעיר יפה של שבת בצהריים, עם מיליוני זוגות אופניים ואנשים מסבכת את העניינים.

פלקטים ברחובות מספרים את קיומו של הפרויקט בכיכר הדום, ואשה במרכז האינפורמציה מציידת אותנו במפה, המבהירה לנו שאם ברצוננו לראות את כל 50 העבודות המוצגות יש לנו בעיה. 4־5 שעות אינן מספיקות בעיר שגודלה כ־303 קמ"ר רבועים, כשנקודת המוצא של הפרויקט היא שכל אמן מוזמן בוחר לו את המקום. במפה מסומנים 63 פרויקטים. במקום קיימים 50, מתוכם 30 של אמנים בעלי שם עולמי, שיצירותיהם קיימות בכל אוסף מוזיאוני מכובד. המטרה לא היתה עידוד הפסלים המקומיים.

במוזיאון העירוני במרכז מוצגים המודלים, הדגמים וסקיצות ההכנה, כתערוכה המאפשרת התייחסות בפני עצמה. לרגל הפרויקט הוצאה קטלוג כספר, קטלוג כמדריך, דף הדרכה, גלויות צבעוניות של כל עבודה בנפרד ומפה עם סימון העבודות. מידע על כל עבודה נמצא בקטלוגים נפרדים של האמנים, כשהפרויקט של מינסטר במרכזה.

בנוסף לכל אלה, בכניסה למוזיאון מונחים שאלונים לאורחי העיר ולמבקרים, ובהם בקשה להתייחסות לעצם הארגון ולאו דווקא לעבודות עצמן. האיש האחראי על המידע לפרויקט יושב בכניסה למוזיאון ומסייע. לדבריו עיקר הטענות הן כלפי הפיזור הגדול של העבודות ברחבי העיר. קשה לדעת אם תלונות אלה באות מזרים כמוני, המתקשים לתור את העיר על כל מרחביה בכמה שעות, או מן התושבים המקומיים והקבועים, שלהם סיבות אחרות.

הפרויקט נמשך מיוני עד אוקטובר. יש להניח שתושבי המקום אינם מוטרדים מהפיזור, שכן משך הפרויקט מאפשר להם לראות את כל העבודות, ואפילו פעמים אחדות, אם ירצו. נוסף לכך קיימים סיורים מאורגנים היוצאים מהמוזיאון כל יום, לקטע אחר של העיר. זהו מבצע לוגיסטי המאפשר לכל מי שרוצה ויכול, לראות וללמוד את כל התערוכה. יש הרבה כבוד לאמנות.

הפסלים עצמם — יש טובים ויש פחות — מבוצעים לעילא ולעילא, ברצינות רבה, ובהשקעה כספית גדולה. הם יוכלו להחשף ולהיהרס בקיץ ובסתיו, בשינוי שעות אור וצבע הסביבה, אך לא יחשפו לפגעי החורף. כל העבודות במיטב המסורת של אמנות היום, גם כשאינם מטלטלים אותי בחידושם או במשמעותם. דבר אחד ברור: אם התכוונה מינסטר להצטרף אל מפת הערים הפעילות באמנות, הצליחה, ואפילו בתקופה בה התחרות עם הקודמותיה של קסל אינה פשוטה כל כך.

פרוייקט פיסולי במפה של מינסטר

קסמי הצ'מבלו

מאת אהרנה לבנה

רסיטל לצ'מבלו של רפאל פואניה — מוזיאון ישראל, ירושלים, בית אנה טיכו, 22.7.87. בתכנית: קלראמבו — פרלוד בדו מינור, קופרן — "הפאר ההדור של איגוד המוסיקאים הגדול והעתיק". באך — טוקאטה במי מינור 914. סקארלאטי — סונטה במה מז'ור ק. 107, סונטה בלה מינור — ק. 175. ריקוד (פאנדנגו). פרה אנטוניו סולר — סונטה בדו מינור. פריה חוזה דה לראגואגה — סונטה בסול מז'ור, פרה מנואל דה סוסטואה — אלגרו בריה מג'ור. פרה חוזה גלאס — סונטה בדו מינור. פרה חוזה דה לראגואגה — סונטה בסול מז'ור.

הצ'מבלו של רפאל פואניה — אחד מגדולי הצ'מבליסטים בעולם — הוא בעל שתי מקלדות, והוא גבוה בעיטור עבודה, על־ידי רוברס גיסלה ובנו. על־פי המודל המקורי של הירונימוס אלברט האס (1734), ורק אלוהים יודע כיצד עמד בתלאות המסע הבינלאומי מדרום־אמריקה לישראל. חבל שעד שעה שמאמץ אדירים זה — הוא נעשה רק למען שני רסיטלים — האחד בצ"א והשני בירושלים. פה, לא עמד לו כוחו לשאת את תלאות החום הלוהט של ליל חמסין ירושלמי. והוא כוונן במשך יותר ממחצית השעה בהפסקה, בעוד הקהל כמעט "מסרב" לחזור לאולם המעיק והלוהט של בית אנה טיכו. היחיד שעמד לו כוחו לנגן באולם בלתי מאוורר היה האמן עצמו, כולו מפעם רוח גדולתו, לא הרגיש במועקה המציקה.

התכנית — שהיתה ענקית בהיקפה — נועדה כאילו לפצות את הקהל הישראלי על מיעוט הרסיטלים — היתה בנויה יפה על מבחר של פניני בארוקיות וקלאסיות — בעיקר של מלחינים ספרדיים וצרפתיים, הנוגים, כפי שהגדיר זאת פואניה עצמו, ברקאמת המיוחדת [illegible] את המוסיקה היספנית־ביזנטית.

נדיר למצוא צ'מבלו בעל יכולת הבעה והבנה מעמיקה כ"כ כזו של פואניה. הצ'מבלו תחת ידיו הפך מכלי מלווה לכלי פריטה מעודן בעל עושר דקויות וגוונים מופלא. אפילו יצירה בעלת עניין מוסיקאלי מפוקפק — כגון הסוויטה של קלראמבו, מלחין בן־זמנו של קופרן — נוגנה ברוב רגש והבעה אקספרסיבית, ללא הפרזות מלודרמטיות, והפכה תחת ידיו לבעלת עניין. מרגש ומסעיר היה ה"תיאטרון" המוסיקאלי שערך קופרן — מלחין שהירבה לכתוב לצ'מבלו, ואף פיתח שיטה מיוחדת לנגינת הכלי. יצירתו מלאת ההומור הסארקאסטי "הפאר ההדור של איגוד המוסיקאים הגדול והעתיק" — היא תצוגה תיאטראלית ימי־ביניימית של שחקנים, לוליינים, רקדנים, דובים, קופים, וכן — עדה של קבצנים, נכים ופצועים, שרגילים היו לעבוד בשירות המוסיקאים בימי הביניים — והיא נוגנה בפלסטיות כה רבה, עד שניתן לחוש בעליל את תוכן העלילה. ההפרזה בניגודי הטמפי הקיצוניים שגרם הסולן, עזרה לו להבליט את סערת הרגשות שבעלילה, והיתה פה במקומה.

בטוקאטה של באך, לעומת זאת, היתה ההפרזה בהבלטת הקולות קצת פשטנית מדי — והיא נוגנה בפאתוס רב מדי. בקובץ הסונטות של סקארלאטי באה לידי ביטוי יכולתו הווירטואוזית המהממת של פואניה, שיחד עם מגוון הסונורי יצרה איכות נגינה שאיננו רגילים לשמוע אותה על הצ'מבלו. אפילו הפאסאז'ים ה"מיובשים" ביותר של סולמות אצל סקארלאטי — שנועדו להבליט את השימוש בכל הרגיסטרים בצ'מבלו — נוגנו ברוב רגש. מכאן ועד לסוף הערב — כשנוגנו מבחר יצירות של מלחינים לטינו־אמריקאיים, חגג פואניה כבתוך שלו, וההנאה לנגינתו היתה בגדר הנאה מצירוף נדיר של יכולת וירטואוזית מושלמת, עם יכולת הבעה פנטסטית־לירית.

סיום טוב

מאת נתן מישורי

קונצרט סיום ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987 בבית העם בכפר בלום.

לפתיחת קונצרט הסיום של ימי המוסיקה בגליל העליון הוסיף צליל הצוצרה של אילן אשר והר לנעימות צליל כלי הקשת והצ'מבלו (אברהם מלמד, מרים הרטמן, יעל שחר, דורון רוסטר, גבריאל הלה, אלדד גוטרק) ביצירה הלא כל כך מחייבת בתוכנה של אלבינוני (בן המאה השבע עשרה) — סונטה בדו מז'ור.

כמנהג "ימי המוסיקה" בוצעה אף הפעם בכורת יצירה ישראלית מזומנת, "רגעים מוסיקליים", שנוגנה בידי החליליין מיכאל מלצר, הקלרניתן דסמונד ביזלי, הוויולנית יעל שחר והצ'לן מיכאל הרן. המוסיקה היתה טובה ויפה. מעשה החשב המדבר גם אל הרגש, וביצועה היה אף הוא יפה ומדוקדק. אך לולא נבהנו בבכורה והכרנו את המלחין אנדרי היידו, היינו משייכים אולי את הזמן והמקום לצרפת שלאחרי מלחמת העולם הראשונה, ולשאר בשרו של אריק סאטי.

שבעת העיבודים לשירי עם מאת בטהובן אינם מצטיינים בגדולה, ולא בתפקידים מעניינים לכלים. אך חביבות יש בהם והן מוצגות עד תום בידי שלישיית הזמרים המצוינים חובין ויוליקאפסוסו, היין מיינס ומייקל ריפון והנגנים אברהם מלמד (כינור) יפעת ולסמן (צ'לו) וג'ודית סטילמן־רוזן (פסנתר), שאף שיתפו את הקהל העולז בזמר מוכר.

חתימת הסיום ההולמת היתה בשמיניה הגדולה לכלי קשת ולכלי נשיפה שלא מהויותיו המרגיזות של נפש מלחינה, שוברט, מוצאות בו ביטוין. אלא יפי לחניו המתמרים ומהוללים בנעימות ובאופטימיות כמעט בטהובנית. את זאת אכן השיגו הנגנים גיל שרון ותיתאי צורי, הוויולן אודי מאיר, הקלרניתן אלי הפין, נגן הבסון דוד בן והקרנן מאיר רימון, במידה גבוהה של ניקיון טכני, של שיתוף ואף של ביטוי אישי. בכך גם נסתיימו כל שמונת "ימי המוסיקה" והחל צער הפרידה על שולף עוד אירוע הטובע את חותמו היפה על העשייה המוסיקלית בישראל.

כדי להקל על המוכרים שלך DO YOU SELL WELL
מרכזי מידע — פיתוח שווקים — סדנאות יישומיות
אינפורמרקטינג — דמוגרפיה עסקית ומידע שיווקי בע"מ
דרך חיפה 13 תל־אביב 62949 טל: 03-252967, ת.ד. 33439

מל"ן מרכז ללימודי ניהול
הכשרה בניהול מתקדם
נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ח
במל"ן במבחר תכניות לפיתוח מנהלים
הלימודים מקנים למנהל המשתלם ידע יישומי וטכניקות ניהול מודרניות בנושאי מינהל העסקים בהתאמה למגמות הלימוד השונות:
* כלכלה * חשבונאות פיננסית וניהולית * התנהגות ארגונית * שיווק * מימון * יצור * מחשבים * מיסים ודיינים בעסקים * מדיניות עסקית * משחק עסקים ועוד....

מגמת ניהול כללי
מנהל אקדמי: דר' ניסן לוין
הקורס מכוון למנהלים בעלי נסיון מעשי המיועדים לתפקידי ניהול בכירים. תרכבית מקיפה ללימודי מינהל עסקים, הכוללת כ־580 שעות לימוד.
מסלול לימודים בתנאי פנימיה
מסלול לימודי יום
פתיחה: 20 באוקטובר 1987

מגמת ניהול למהנדסים
ניהול אקדמי: דר' רוני ולנסי – ת"א; דר' יאיר דרוכין – י־ם; דר' רן הרטש – ב"ש
הקורס מיועד למהנדסים, למדענים ולאקדמאים העוסקים בניהול או מיועדים לתפקידים ניהוליים והיקפו כ־300 שעות לימוד.
בתל־אביב – לימודי יום ו', פתיחה: 4.9.87
בתל־אביב – לימודי יום ג', פתיחה: 20.10.87
בירושלים – לימודי יום ה', פתיחה: 22.10.87
בבאר־שבע – לימודי יום ד', פתיחה: 11.11.87
מסלול לימודי יום

מגמת ניהול לחשבים
מנהל אקדמי: דר' אריה עובדיה
הקורס מיועד לחשבים, לגזברים ולאנשי כספים בעלי ניסיון והוא כולל כ־300 שעות לימוד.
מסלול לימודי יום (ימי ב')
פתיחה: 26 באוקטובר 1987.

חדשנות ויזמות עסקית
מנהל אקדמי: אינג' אבי קרבס
הקורס מיועד למנהלים, מהנדסים, ויזמים מהסקטור הפרטי והציבורי, ולצוות ביהולי בתעשיה הקיבוצית שפעילותם בייזום מפעלים ובתחומים טכנולוגיים. הוא כולל כ־250 שעות לימוד.
מסלול לימודי יום (ימי ה')
פתיחה: 19 בנובמבר 1987
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202
המרכז הישראלי לניהול

שר העבודה והרווחה
הודעה בדבר כוונה למתן צו הרחבה
לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז–1957
בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז–1957 (1), אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקיבוציים הכלליים הבאים:
1. הסכם קיבוצי כללי (7028/87) שבין איגוד המוסכים החיפאים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האיגוד הארצי של עובדי הדפוס, הכריכה והקרטונז', מיום כ"ד באדר התשמ"ז (25 במרץ 1987).
2. הסכם קיבוצי כללי (7029/87) שבין המועצה הארצית לצייד מכוני כבד לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, ההסתדרות פועלי תעשיית החשמל והאלקטרוניקה, מיום י"ג בשבט התשמ"ז (12 בפברואר 1987) בדבר תנאי שכר.
3. הסכם קיבוצי כללי (7033/87) שבין ארגון המוסכים ובעלי תחנות הדלק בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, הארגון הארצי של עובדי תחנות הדלק, מיום ט"ו באייר התשמ"ז (14 במאי 1987) בדבר תנאי שכר.
4. הסכם קיבוצי כללי (7034/87) שבין התאחדות עובי הקולנוע בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל המזכירות והארצית של מכונאי ועובדי הקולנוע, מיום י"ד בסיון התשמ"ז (11 ביוני 1987) בדבר תנאי שכר.
5. הסכם קיבוצי כללי (7035/87) שבין התאחדות בעלי מפעלי תובלה בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האגף לאיגוד מקצועי, מיום ט"ו בסיון התשמ"ז (12 ביוני 1987) בדבר תנאי עבודה ושכר.
6. הסכם קיבוצי כללי (7037/87) שבין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האגף לאיגוד מקצועי מיום ה' בתמוז התשמ"ז (2 ביולי 1987) בדבר עדכון דמי הבראה.
7. הסכם קיבוצי כללי (7052/86) שבין המרכז הארצי של ארגוני הקבלנים והבונים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל הסתדרות פועלי הבנין, מיום ה' בחשון התשמ"ז (7 בנובמבר 1986) בדבר תנאי שכר.
ג' באב התשמ"ז
29 ביולי 1987
(1) ס"ח התשמ"ז עמ' 63.
משה קצב
שר העבודה והרווחה

בחורף - בעקבות השמש לדרום אפריקה
נפתחה ההרשמה לטיול היוצא ב־18 בינואר 1988.
"אופיר טורס" מזמינה את הקהל הרחב לפגישת הכרות אשר תערך ביום רביעי 12.8.87 בשעה 17:30 במלון סיני, תל אביב.
בתוכנית:
• שיחה עם מלוה הקבוצות - עמוס אורדו. • סרט ושיקופיות.
• כיבוד קל.
מאחר ומספר המקומות במלון מצומצם אנו ממליצים על הזמנת מקומות מראש (ללא תשלום).
בחסות SATOUR לשכת התיירות של דרום אפריקה.
S.A.A נתיבי אויר של דרום אפריקה.
היציאה מובטחת.
אופיר טורס, טלפונים: 209777, 03-209737.
אופיר טורס SAA

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965
מחוז המרכז מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר
[illegible]

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה–1965
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף הבצוע
מכרזים
1. מכרז מס' 87/1136 – הקמת תחנת משנה באזור באר־שבע (עבודות בניה אזרחיות).
2. מכרז מס' 87/1110 – הרחבת תחנת משנה בשטח תחנת הכח "רידינג" בתל־אביב (עבודות בניה אזרחיות).
3. מכרז מס' 87/1143 – הרחבת תחנת משנה תל־אביב מרכז (עבודות בניה אזרחיות).
4. מכרז מס' 87/1057 – תיקון חלונות אלומיניום בתחנת הכח "אשכול" באשדוד.
5. מכרז מס' 87/1154 – עבודות ניקוי בכישים ושטחים (שוחות בקורות וכד') בתחנת הכח "מאור דוד" בחדרה.
פרטים וטופסי המכרזים ניתן לקבל תמורת תשלום כדלקמן:
– עבור מכרז מס' 87/1126 — סך של 230.- ש"ח (כולל מע"מ).
– עבור מכרז מס' 87/1110 — סך של 172.- ש"ח (כולל מע"מ).
– עבור מכרזים 87/1143 ו־87/1057 — סך של 115.- ש"ח (כולל מע"מ), עבור כל מכרז
– עבור מכרז מס' 87/1154 — סך של 69.- ש"ח (כולל מע"מ).
במשרדי אגף הבצוע רחוב החשמל 16, תל־אביב, (קומה 11, טלפון 614343/691) בין השעות 09.00 – 13.00 עד יום שישי 14.8.87.
רשאים להשתתף במכרזים הנ"ל רק קבלנים רשומים כחוק. יש להציג מסמכי רישום בעת קבלת חומר המכרזים.
על ההצעות להגיע למשרדנו בתל־אביב עד יום רביעי 9.9.87 שעה 12.00. פרט למכרז מס' 87-1154 שמועד הגשתו 26.8.87, שעה 12.00.

עיריית כרמיאל
מכרז מס' 7/87
הספקת ציוד לתחנת מעבר לשפע פסולת
עיריית כרמיאל מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לתכנון ייצור והספקת ציוד לתחנת מעבר עם דוחסן ומשטח מכולות.
תנאי המכרז, טופס הצעה וטיוטת חוזה ניתן לקבל במשרד מהנדס העיר בשעות העבודה הרגילות תמורת 200 ש"ח שלא יוחזרו.
על המעוניינים להגיש הצעותיהם למשרד מהנדס העיר או לשלוח בדואר רשום עד לתאריך 31.8.87 שעה 14.00.
עיריית כרמיאל אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר.
סיור קבלנים יערך ביום ה־24.8.87 בשעה 10.00 בעיריית כרמיאל.
ברוך ונגר
ראש העיר כרמיאל

קדם כימיקלים יצור ושיווק תעשייתי בע"מ
הודעה
על תוצאות הנפקה של יחידות לציבור
על פי תשקיף החברה שפורסם ביום 30.7.87 הוצעו לציבור בדרך של מכרז אשר התקיים ביום 6.8.87 9,800 יחידות המורכבות כל אחת משני כתבי אופציה (סידרה 2) ו־125 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סידרה 1) במחיר מינימלי של 183.75 ש"ח ליחידה.
למכרז הוגשו 478 הזמנות לרכישת 18,423 יחידות דהיינו חתימות יתר של פי 1.88.
לאור הבקשות שהוגשו ובהתאם לתנאי המכרז נקבע מחיר ההנפקה ל־187 ש"ח ליחידה.
הקצאת היחידות למזמינים נקבעה כדלהלן:
הזמנות במחיר הנמוך ממחיר ההנפקה נדחו.
הזמנות במחיר ההנפקה נענו באופן חלקי ולמזמינים יוקצו ניירות ערך בשיעור 61.068% מהזמנותיהם (מעוגל כלפי מטה).
הזמנות במחיר הגבוה ממחיר ההנפקה נענו במלואן.
החברה מודה לציבור על היענותו למכרז

הוועדה המקומית לשר
סל' 224121
הודעה
בתוקף סמכותה לפי החוק עד לנבר (סלילת החצות שבנין התקנה 13418.
החליטה הוועדה המקומית בישיבתה ביום 4.11.85 להרחיב ולסלול כבישים והדרכים באזור התעשיה בהליצון ולהודיע את בעלי הנכסים בהתאמה.
גוש 11220 חלקות 49–59, 55–58, 20–1.
גוש 11227 חלקות 86–87, 37–30.
גוש 11228 חלקות 85–96.
גוש 11219 חלקה 12.
שמואל רישין
ראש המועצה
נשר 9.8.87

של מי הדשא ירוק יותר

שלושה קיבוצים שולטים על ענף גידול הדשא המוכן, המגלגל כיום מחזור שנתי של כ־3 מיליון דולר והופך שדות בור למידשאות – בין לילה

מאת יונתן שרמן

יש הרבה מהאירוניה בכך, שהמיגזר הקיבוצי הוא השולט שליטה מוחלטת על ענף גידול הדשא המוכן. ענף זה, יותר מכל ענף אחר בחקלאות, פונה אל אותו עשירון עליון של בעלי אמצעים הרחוק במרחק דור מענפי החקלאות המסורתיים של הקיבוצים – חלב, ביצים וחיטה.

שלושה קיבוצים שולטים על ענף הדשא המוכן בארץ. קיבוץ גבעת ברנר היה הראשון שהחל בגידול דשא בארץ לפני חמש שנים והוא גם השולט על גידול של כ־400 דונם דשא בשנה מכלל 800 דונם הדשא המגודלים בשנה בארץ. שנה לאחר מכן הצטרף אליו קיבוץ כפר רופין מבקעת בית שאן המגדל כ־300 דונם בשנה ולאחרונה הצטרף בכך גם קיבוץ גלגל מבקעת הירדן בהיקף של כ־100 דונם בשנה.

לגבעת ברנר, הדשא המוכן הוא המשך טבעי של פעילויות שכבר היו קיימות בקיבוץ. אנשי הקיבוץ חיפשו דרכים לנצל חלקות אדמה קטנות יחסית, שהיו בבעלותם ולא ניתן היה לשתול בהם גידולים חקלאים הדורשים מרחבים גדולים. אזי נולד הרעיון לנצל את החלקות הללו לגידול דשא ובכך להשלים את סל הצמחים המגודל ומשווק על ידי משתלות גבעת ברנר. בכפר רופין חיפשו רעיונות להעשרת תקציב הקיבוץ מהחקלאות ואחד ממייסדי הקיבוץ, גד רוז, הוא שנתפס לרעיון של דשא מוכן ושיכנע את חברי הקיבוץ לתמוך ביוזמה זו. קיבוץ גלגל היה האחרון שהחל בגידול דשא והוא למעשה אימץ את הרעיון

מרכישת דשא כזה בגלל מחירו הגבוה יחסית. למעשה, רמת המחירים של הדשא המוכן בארץ אינה גבוהה יחסית למחירו בחו"ל ובשנים הראשונות לשיווקו מחירו הריאלי היה אף זול ביותר בגלל מבצעי שיווק והנחות של הקיבוצים.

כיום, מטר רבוע של דשא מוכן עולה לצרכן בין 5 ל־8 שקלים (ללא מע"מ) על פי סוג הדשא. כלומר, אדם הגר בבית הבנוי על חלקה של חצי דונם, עשוי לרכוש בממוצע 150 מ"ר דשא בהוצאה שבין 750 ל־1,200 שקלים. הוצאה סבירה שבעלי הבתים יכולים לעמוד בה.

יחד עם זאת, יש לזכור כי המחיר האלטרנטיבי של הדשא הוא אפסי. כל שנדרש הוא לשכור גנן ליום ידי מים, אשר משיג קצוות דשא ושותלם. ההפרש של כמה מאות שקלים הוא שיוצר את ההבדל בין העשירון העליון הרוכש את הדשא המוכן לבין הצרכן, המוכן להמתין שנה עד ליצירת משטח הדשא בשיטה הרגילה.

ההוצאה לרכישת משטחי הדשא המוכן אינה נראית גבוהה במיוחד – אבל תמונת מצב זו עשויה להשתנות כיון שרמת המחירים בענף מצויה במגמת עליה. הביקוש לדשא מוכן הולך וגובר ואילו שטחי הגידול של הדשא אינם גדלים באותו שיעור. התוצאה ברורה – מחיר הדשא מתייקר.

גורמים מוסדיים

הסיבה העיקרית לגיאות בשנה שנתיים האחרונות, בתחום רכישת הדשא נובעת מתעוררות הרכישות של גורמים מוסדיים. עיריות, מש־

והיתרה מתחלקת בין חיפה והצפון (25 אחוזים לערך) וירושלים והדרום (15 אחוזים לערך).

על תחום פעילות זה נאבקים שלושת הקיבוצים וגם מספר מגדלים פרטיים מן המושבים. המגדלים המושביים מוכרים בעיקר דשא מסוג קוקיה, שהוא הקל ביותר לגידול. הוא גם הגס ביותר, אך שלושת הקיבוצים מתחרים ביניהם על המכרזים הגדולים, דוגמאת הפארק בדרום תל אביב או מגרשי כדורגל ובתי מלון. תחרות זו מביאה למיתון מסויים של מגמת עליית המחירים.

הענף ריווחי

ענף גידול הדשא, למרות התחרות הקשה בין הקיבוצים ולמרות היותו ענף עתיר עבודה – הינו ענף ריווחי מאוד. למעשה, זהו הענף החקלאי היחיד, למעט גידול צמחי נוי, שניתן למכור את תוצרתו ללא ארגזים איזורים או קרטונים וללא מחיר שנקבע מראש.

הקיבוצים אינם כפופים למרות משרד החקלאות או מתופעלים דוגמאת "תנובה", "אגרסקו" או מועצות למיניהן, אלא הם קובעים את רמת המחירים של הדשא על פי הביקוש בשוק.

התוצאה היא, שבמקרה של כפר רופין למשל – ענף גידול הדשא הפך בתוך מספר שנים לענף החקלאי הריווחי ביותר, המשמש כמקור הכנסה למפעל של הקיבוץ. שיעור הרווח של הענף עשוי להגיע ל־30 או 40 אחוזים ולמרות עתירות העבודה – שיעור רווח זה גבוה בהרבה מגידול תירס או חיטה, שריווחיותם נאמדת באחוזים בוד־

קיבוץ גבעת ברנר שולט על 50% מתעשיית גידול הדשא

מקיבוץ ניר דוד, שניסה את מזלו בענף זה והחליט לצאת מכך.

הידע הראשוני לגידול דשא יובא מארה"ב. בארה"ב ענף זה מפותח מאוד ומגלגל עשרות מיליוני דולרים מידי שנה. הביקוש הגדול לדשא מוכן בארה"ב נובע בעיקר מפעילויות ספורט מגוונות, הדורשות משטחי דשא מושלמים מידי עונה כמו מגרשי גולף או כדורגל וכן קיים ביקוש למשטחי דשא על ידי קבלנים, המבקשים למכור בתים פרטיים בפרברי הערים ומציעים לציבור הלקוחות גם מישטחי דשא בחצר הבית. פרק הזמן שבין ההחלטה על כניסה לענף זה ועד תחילת השיווק לצרכן הוא שנתיים ולאחר מכן הדשא גדל במחזור שנתי – ניתן לשווקו אותו לשנה.

צמיחה איטית

צמיחת הענף בארץ היתה איטית יחסית. הצרכן הישראלי לא היה מודע לפני חמש שנים לנושא הדשא המוכן וליתרונות הגלומים בו, ואילו גורמים מוסדיים נרתעו

רדי ממשלה, אגודות ספורט ומגרים מסלולים אתרים גילו את הדשא המוכן והחלו בהזמנות הדרגות.

כך למשל, קיבוץ כפר רופין זכה לאחרונה במכרז הגדול ביותר שהתפרסם בארץ להספקת דשא מוכן. זהו מכרז של 26 דונם שפורסם על ידי עיריית תל אביב, להספקת משטח דשא להקמת פארק בדרום תל אביב סמוך לשכונת התקווה.

גם הקיבוצים האחרים זוכים לביקוש ער מגורמים מוסדיים, לא במעט בגלל הבחירות המתקרבות אליות ההולכות וקרבות. הדשא המוכן נותן לראשי העיריות כלי להפוך שממה לירוק תוך מספר שבועות, ערב הבחירות לרשויות המקומיות – כלי כזה לא יסולא בפז.

גורמים מוסדיים בכל הארץ רוכשים דשא, אך עיקר הרכישות של האנשים הפרטיים הם במרכז הארץ – מש דן והסביבה. איזור זה מרכז בתוכו קרוב ל־60 אחוזים מכלל המכירות של שלושת הקיבוצים

רים.

גידול הדשא ריווחי מאוד למרות שהוא דורש ידע רב השקעה הונית גבוהה לפיתוח זנים חדשים ומגדלים. בארץ נמכרים כיום קרוב ל־20 זנים שונים של דשא וכל קיבוץ שוקד לפתח דשא סורי, אשר בעזרתו ניתן יהיה לכבוש עוד פלח בשוק הדשא, המגלגל כיום מחזור שנתי של קרוב ל־3 מיליון דולר.

לבד מכך, דשא אינו גידול הגדל מהיום למחר. הדשא אינו צומח בחורף, וגם את שנתו משך ארבעה חודשים בשנה. כתוצאה מכך, כמעט כל זני הדשא גדלים במחזור שנתי אחד וניתן לשווקם רק פעם בשנה ואילו ביתר השנה, הדשא מצוי בשלבי גידול שונים ולא ניתן לנצל את האדמה לשימושים אלטרנטיביים.

שלושת הקיבוצים העוסקים בענף זה, מתכוונים להרחיבו במהלך השנים הקרובות. הם ודאי שמעו על האימרה "הדשא של השכן ירוק יותר" ומתכוונים להציע לכל אדם אפשרות להפוך בין לילה את הדשא שלו לדשא ירוק יותר מזה של שכנו.

שידוך בפאקיסטאן

שרות "ניוזוויק"

מיוחד ל"הארץ"

כלפי חוץ הם נראים זוג מושלם. היא – בנאזיר בוטו, הדמות הבולטת באופוזיציה של פקיסטאן, אישה בת 34, יפה ומרשימה, שמוצאה ממשפחת בעלי אחוזות עשירה במחוז סינד. הוא – אסיף זארדארי, בן 34 גם הוא, צאצא של משפחה עשירה לא פחות, אף היא ממחוז סינד. בוטו רצתה בעל בלי שאיפות פוליטיות משלו המוכן, עם זאת, לקבל את דרכה. גם בנקודה זו זארדארי השתלב בתמונה: הוא איפוליטי. אולם אביו היה פעיל במפלגת אביה של בנאזיר, זולפיקאר עלי בוטו, שהוצא להורג בתלייה על ידי שליטה של פקיסטאן, הגנרל מוחמד זיה אול האק. אך דבר אחד שאין לצדדים במשותף – זו אהבה. השידוך הזה לא נעשה בשמים אלא על ידי שתי המשפחות על פי הנוהג המוסלמי המסורתי.

על האירוסין נמסר בלונדון, בעקבות שנה שלמה של משא ומתן בין משפחת זארדארי שהגישה את ההצעה, ובין דודתה של בנאזיר. בני בוטו בדקו את המצב הפיננסי ואת קשרי המשפחה של הזארדארים. מה שמצאו היה לרוחם: אסיף הוא בוגר בית הספר לכלכלה של לונדון, בבעלותו אחוזה בסינד, הוא מנהל חברת בניין בקאראצ'י ויש לו קבוצת פולו משלו – בילוי פופולרי בקרב פקיסטאנים עשירים. חמישה ימים לפני הודעת האירוסין נפגשו השניים לראשונה כדי שבנאזיר תוכל להחליט אישית אם היא מאשרת את הבחירה. בעיקר רצתה להבטיח שלא יהיו ביניהם סכסוכים לגבי הקריירה הפוליטית שלה. מאז חזרה לפקיסטאן מגלותה, היא פועלת במרץ כדי לאלץ את ממשלת זיה לערוך בחירות בהקדם ובכוונתה להמשיך בכך. לאחר פגישתה עם זארדארי היא נתנה את הסכמתה.

הנישואים המסודרים אינם לגמרי מסורתיים. שלא כפקיסטאניות רבות היא נפגשה ותיפגש עם ארוסה לפני יום הנישואין ואין ספק שהיא לא תישאר ספונה בביתה ולא תכסה את פניה ברעלה. "לא הייתי מתחתנת אם הייתי חושבת שזה ישפיע על הקריירה שלי", אמרה בוטו. "תהיה לו קריירה משלו, ותהיה לי הקריירה שלי". ברור

בנאזיר בוטו – בעל בלי שאיפות פוליטיות

גם איזו מהן תהיה החשובה יותר: "הוא לא יהיה מעורב כלל בקריירה הפוליטית שלי ואין לי שום כוונה לבקר במפעל המלט שלו בקאראצ'י". נראה שזארדארי מוכן לקבל את התנאים. "זה דומה לנישואים עם אישה העובדת, מתשע עד חמש ולוקחת איתה הביתה תיקים", הודה.

בוטו ציפתה כי רבים מידידיה במערב שם למדה והתגוררה במשך שנים ארוכות בגלות יגיבו בתדהמה. "לא היתה לי שום בחירה אחרת במעמדי בחברה הפקיסטנית", אמרה. "הבחירה היתה לא להינשא כלל או להינשא בנישואים מסודרים". זה מכבר היה עליה להתמודד עם המכשולים העומדים בדרכן של נשים צעירות, רווקות ושאפתניות. נישואים, אומרים תומכיה, יעניקו לה את הרספקטביליות

חופש תנועה שאין לרווקות בפקיסטאן. "בסופו של דבר", אמרה, "האישה המושלמת בחברה המוסלמית ובמנהגים דתיים היא האישה שכבר נישאת".

למעשה, חבריה לשעבר ללימודים בהארווארד לא היו מופתעים מדי. שכן היא אמנם לבשה ג'ינס ואפודות כאשר למדה שם מ־1969 עד 1973 ולא את הבגד הפקיסטאני המסורתי שהיא לובשת כיום, אך זוכרים אותה כרצינית, מסויגת ובעלת גינונים אריסטוקרטיים. "היא שילוב של מזרח ומערב", אמר פיטר גאלבריית, עוזר לחבר קונגרס. ובלי שום קשר למסורת, הוסיף, "אולי היא צודקת". בוטו היתה פעם השדכנית של גאלבריית. היא זו שערכה היכרות בינו לבין אישה בה התאהב ואותה נשא לאישה. מאוחר יותר הם התגרשו.

עטאללה מנצור / ערבים בישראל

נשים כפריות־מוגבלות

מספר האחוזים הערביים המובטלים במדינה עולה על חלקם היחסי בכוח העבודה. הדבר פשוט וכמעט טבעי. ערבים רבים עבדו בענף הבניין, ובענף זה האבטלה חמורה מאשר בענפים רבים אחרים. ברוב המקרים הערבים עובדים הרחק ממקום מגוריהם, ובלשכות העבודה נוהגים לעתים קרובות על־פי הכלל – עניי עירך קודמים. כתוצאה מכך ערבים רבים מפסידים את מקום העבודה שלהם. הדעות הקדומות נגד ערבים גם הן תורמות לפיטורים. ישנם הקובעים כי עשרים אחוז מכלל הערבים מובטלים, וישנם הנוקבים באחוזים גדולים יותר. מכל מקום, נדמה כי אין ויכוח באשר לקביעה כי חלקם היחסי של המובטלים הערבים גדול, יחסית, מזה של המובטלים היהודים. ומכאן שחלקם של הערבים הנזקקים לדמי אבטלה או להשלמת הכנסה הינו גדול. אבל רבים מבין המובטלים הערבים מתקשים לקבל את קצבת השלמת הכנסה, כיוון שקצבה זאת משולמת רק למחוסרי רכוש, ולכאורה שאין להם כל הכנסה אחרת. כדי לזכות בה חייב הנזקק לקצבה לספק הוכחות, כי אין לו רכוש (ולרוב הכפריים הערבים חלקת קרקע כלשהי). אבל גם כאשר המובטל יכול להביא אישור כי הוא מחוסר הכנסה ורכוש הוא נדרש להוכיח כי אשתו (שאינה מטפלת בתינוק) אינה מצליחה לצאת לעבודה. את התנאי האחרון מתקשים כפריים ערבים רבים להוכיח. בלשכות העבודה ישנן הזמנות לעובדות, בעיקר באיסוף הפרי בשדות או במפעלי הטקסטיל. הנסיעות אל מחוץ לכפר והשכר העלוב בענפים אלה מצטרפים לנטיות שמרניות, והבעל מחליט לוותר על קצבת האבטלה שלו.

עסקני הציבור הערביים אינם משלימים עם מצב זה. בין אלה שהתגייסו לפתרון הבעייה ג'דעאן עבאס – יועץ שר העבודה והרווחה לעניינים ערביים. עבאס, השואף להיבחר לכנסת ברשימת הליכוד, הצליח לעניין את דוד ראם, מנכ"ל חברת המשקם העוסקת בשיקום מוגבלים ונכים בעבודות שונות. חברה זאת מעסיקה כחמשת אלפים איש במפעלים המפוזרים בעשרות ישובים בארץ. מבין המועסקים במפעלים אלה בגליל, כארבע מאות עובדים ערבים (קרוב לארבעים אחוז מכלל העובדים). אבל כל מפעלי המשקם נמצאים בישובים יהודיים. הערבים העובדים במפעלים אלה חייבים לנדוד אל מחוץ לישוביהם. המשקם החליט עקרונית לנהוג בנשים ערביות כבשאר קבוצות המוגבלים, וכדי לעודד אותם לצאת לעבודה החליט לפנות לרשויות הערביות ולבקש את שיתוף הפעולה שלהם לפתיחת בתי־מלאכה בכפריהם, כדי לספק עבודה למוגבלים ובמיוחד לנשים.

מקורות "המשקם" מוסרים כי תגובת הרשויות המקומיות הערביות היתה חיובית. המועצות המקומיות הבטיחו לספק דיור לבתי המלאכה. מקורות המשקם מבטיחים כי בקרוב יוקמו בתי־המלאכה הראשונים בכפר קיינה, מג'דל כרום, ירכא, אבו סנאן ומקומות אחרים. אחד מראשי החברה סיפר כי הם נדהמו כאשר ערכו סיור במספר כפרים ומצאו נשים עובדות עשר שעות ביום במתפרות ומקבלות שכר בין 200 ל־300 שקלים בחודש – פחות ממחצית שכר המינימום הקבוע בחוק.

נצרת במקום הראשון

בנצרת נמצא סניף יחידי של המוסד לביטוח לאומי המשרת בעיקר אוכלוסיה ערבית. אין סניף כזה בישוב ערבי אחר. אחרי מלחמת ששת הימים הוקם סניף משנה לאוכלוסית מזרח ירושלים, ולפני כשבועיים נפתח סניף משנה נוסף בכפר מגאר המסונף למוסד הביטוח הלאומי בטבריה. באותה הזדמנות חגיגית הבטיח מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי, כי הוא מתכוון במהלך השנה הקרובה לפתוח סניפים לביטוח הלאומי בעיירה הבדואית רהט בנגב (המונה כיום 17 אלף תושבים), בעיירה שפרעם, ובאחת משתי העיירות טייבה או באקה אל גרביה במשולש.

אין ספק כי הדבר הכרחי. הצפיפות במשרדי הביטוח הלאומי בנצרת מחייבת הרחבת המשרדים וחלוקת האחריות בכל אחד מהם. כדי לעמוד על היקף הבעייה די לציין כי מספרם של אלה המקבלים קצבאות הבטחת הכנסה בנצרת עולה על אלה המקבלים קצבאות אלה בחיפה, תל־אביב, וירושלים ביחד.

בנצרת המצב גם אינו משתנה בשל מצב האבטלה הקשה באיזור זה.

אני מוכן להצטרף לרבים הטוענים כי לא כל מקבלי קצבאות המובטלים הם באמת מחוסרי תעסוקה והכנסה. אבל גם אם ימצא כי חמישים אחוז מכלל מקבלי הקצבה אינם זכאים לכך, יוותר מספר גדול של מחוסרי עבודה, כדי לטעון כי בנצרת מספר המובטלים הגדול ביותר בארץ. במקרה כזה תתווסף בעייה נוספת לבעיית האבטלה: יתברר כי מגיפת "הישיבה על הברזלים" של צעירים הסתים המסתובבים [illegible]

היה מקובל לחשוב כי "הערבים עובדים".

אגב, על פי מספר המובטלים נמצאת נצרת במקום החמישי בלבד. מקבלי "הבטחת הכנסה" אינם סתם מובטלים. הם נחשבים למובטלים שאינם מצליחים לקבל הפניה לעבודה אחרי חצי שנה ויותר. אין הם מקבלי דמי אבטלה המשולמת למובטל. לאחר שמתייאשים ממציאת עבודה למובטלים מפנים אותם למחלקה המאשרת הבטחת הכנסה. קצבה כזאת יכולה להינתן לנצח, וגובהה אינו תלוי בגובה הכנסת העובד כאשר עבד אלא בצרכיו. לעתים קרובות היא גבוהה משכר העובד הערבי לפני שהפך למובטל, בעיקר אם עבד קודם בטקסטיל או בענפים דומים מבחינת רמת השכר.

הנהלת המוסד לביטוח לאומי הבינה בתופעה המדאיגה, ושגרה לנצרת בודקים שגילו כי יש מקום לפתוח בחקירה משטרתית. שישה עובדים הופנו לטיפול משטרתי. ארבעה נוספים יעמדו למשפט בנציבות שירות המדינה. מספר דומה של עובדים יקבל נזיפת המנכ"ל. מטקס חנוכת סניף המשנה במגאר נעדרו נציגי משרד נצרת. גם נציגי המועצה המקומית עילבון, שצורפה למשרד החדש, החרימו את הטקס. ציפורי טוען כי ההחרמה היתה על רקע מפלגתי. אבל זוהי אותה טענה של ידידי ציפורי נגדו. הם טוענים כי מינויו באה על רקע להיטות הליכוד לנטוע אנשים במשרדים החדשים. ציפורי מודה כי קלט בשנה האחרונה כארבעים עובדים ערביים במוסד לביטוח הלאומי, בעיקר יוצאי צבא דרוזים ובדואים. הוא מתחייב כי יעשה הכל כדי שכל משרד של הביטוח הלאומי יכלול עובדים מכל העדות במדינה.

מרים הבתולה

מרים הבתולה, אמו של ישוע משיח הנוצרים ביקרה לפני שבוע בכפר ראמה. נאזיה פרג' חשה כאבים ברגליה שאיימו לגרום לה שיתוק. היא ביקשה מילדתה להביא לה מעט שמן ממנורת שמן המוצבת בכנסית הכפר. הילדה חזרה בלי שמן כי מצאה בכנסיה אנשים שלא חשה נוח בחברתם. ברגע זה הרגישה האם בברק העולה מפסלון ישן של הבתולה המוצב מזה 14 שנים בחזית דירתה. היא הרגישה כי כאביה פסקו. היא קרבה אל הפסל וראתה אותו נוטף חומר הדומה לשמן. משמן זה מרחה את [illegible] הבתולה מתפללת בקול ומהללת את הקדושה שהביאה לה מזור. שכנים הזעיקו רופא, והכומר האלפי בגיאתם נחרז אל הכפר. רבים היו מוכנים להישבע כי ראו את פסל הזימר מזיע.

הזיעה קלחה כעשרים וארבע שעות. במהלכן עבר הכפר חוויה לא רגילה. כאמור, אלפים באו מכפרים שכנים ושלושת הכמרים בכפר זה – הלטיני, הקאתולי והאורתודוקסי חברו יחד לתפילה המונית.

תושבים רבים בכפר, המוכנים להישבע כי היו עדי ראיה לחזיון, מוסיפים כי אין זה הנס הראשון הקורה למשפחה זאת. לפני שלוש [illegible] אולם שמחות עם ידידיהם.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

כל הארץ קברים קברים

דור דור וצורת הקבורה שלו, על פי אמונה ועל פי מנהג. כל בעל אמונה קובר את בניו על פי אמונתו. אם בעבר הרחוק מאוד קברו אדם בכיווץ הגוף כדי שידמה לעובר, אזי מאוחר יותר קברו פרקדן או על צדו הימני. קברו בתוך המערה או הבית, כבכבוד למת וכדי שישאר לעד עם המתגוררים במקום. קברו במערות קבורה מיוחדות וגם בשדה. בתקופה מסויימת הוסיפו ארון קבורה, גם מתנות למת וכלי שימוש שונים שיצטרכו להם בעולם הבא. או על פי מנהג, שלא יופרד אדם מחפציו האהובים עליו, ונתנו לתוך קבורתו גם את תכשיטיו, או במקרה של לוחם – את חרבו. יש הוסיפו באריכות של המלווים את המת, ויש שהוסיפו לו מטבע כסף כדי שיהיה לו בעולם הבא או ישוחד בעזרתו את אלה המבקשים לחסום לו את הדרך לעולם שכולו טוב.

למעשה, לומדים את כל ענין תרבות החיים הקבורה של תרבויות קדומות, מגילוי קברים עתיקים בעת חפירות. הקברים הם המצביעים על החיים ומאפשרים לנו השלכות השוואות לחיי קדמונים.

אנו בכך בהקשר של הפסקת החפירה בקיסריה על ידי משלחת אמריקאית החופרת מזה שנים רבות במקום ועתה הופרעה בידי קומץ אנשים של אתרא קדישא מירושלים, מקצועים בהעלאת בעיות בכל מקום אפשרי. אי אפשר לשכוח את צעקותיהם "נאצים" לעבר שוטרים יהודיים ולכל אדם שניגש לשטח ג' בירושלים. מדי שנה הם מחפשים שדה פעולה חדש. בבית שערים השמידו חפצי תרבות יהודיים עתיקים. בציפורי התנגשו עם אדם דרוקס מאגף העתיקות שסבר שלימים לקת. אבל כתובות הנאצה שכתבו אנשי הרב שמידל מתנוססות שם עד היום, ואילו דרוקס התיאש ועזב את העבודה שם. השנה מצאו לעצמם את קיסריה והם קובעים: כאן ישנם קברים יהודים. האם הם מרימים את העצמות של יהודים או שמא יש להם דרך קביעה מדעית שלא נודעה עד כה למדענים?

הציון – לירושלים

הלא ידוע לכל מתחיל במדע הדתות או ארכיאולוגיה, שלכל קבוצה אתנית ודתית יש צורת קבורה משלה. יתר על כן: כל קבורה יהודית נבנית על פי כיוון הקבורה לירושלים, המוסלמים כיוונם למכה והנוצרים – אל מקום זריחת השמש. וכל עוד לא הוכח שאמנם מדובר בקברים שכיוונם לירושלים – אין כלל טעם להתווכח עם אנשי אתרא קדישא. אלה מבקשים את טובתם בלבד, רוצים להשיג כספים ויוקרה. לו באמת ובתמים היו אנשי אתרא קדישא מבקשים את קדושת המת, היו חייבים ללכת בדרך היהודית המקובלת, והיינו "ודרשת וחקרת היטב" ורק אחר מכן לבדוק היכן ניתן לקיים "הוכח תוכיח את עמיתך", ולבסוף להגיע לידי הסכמה בדרכי שלום ואמת כדי לאסוף העצמות ולקוברן בכל מקום ומקום בארץ בו הן נחשפות.

לו היו מבקשים מאגף העתיקות ומוסדות מדע ארכיאולוגיים לאפשר להם לכבד כמוך המת, אין ספק שהיו נענים. אך זאת יש לעשות רק בדרך של הידברות ולא על ידי התעללות ובריונות.

המהול כלפי פעולת אנשי אתרא קדישא הזה ברגע שהחלו בפעי־

זותנו במקום להפעיל כלפיהם את החוק [illegible] גים, בעיקר הנשים שביניהם, החוששים לפרסם או למסור מילה אחת בנושא החפירות. כל עוד לא סיימו את העבודה מפחד הבריונים הנכנסים לאתר חפירה בניגוד לחוק. למרבית הצער, טרם נודע שאגף העתיקות העמיד לדין עובר עבירה בהפרעה לחפירה. משום מה מעדיף האגף את דרך המשא ומתן על פני דרך החוק הפלילי. בינתיים ידם של המפריעים בחפירות על העליונה, דבר שמעודד אותם כל פעם לפעולות יותר נועזות, לבקש תקציבים ותרומות מחסידיהם ותומכיהם האנטי־ציונים בארצות הברית. ואם עד כה ההפרעות של הקבוצה הזעירה נשארו בתחום ישראל, השנה הצליחו "לייצא" את מערכותיהם גם לחו"ל, על ידי איומים על מוסדות מדע התומכים בחפירות קיסריה. בכך אשמים גם כל אלה המופקדים על החוק ועל הארכיאולוגיה בארץ.

יש הגורסים כוח מול כוח ויש הגורסים לפעול בצורה חוקית [illegible] כל הצדדים שתתחשב בכל הגורמים [illegible]

בנו על קברים

צריך להיות ברור: כל הארץ כולה זרועה קברים. חלק מירושלים של היום בנויה על גבי קברים. העיר חמת שקדמה לטבריה, כולה בנויה על גבי קברים, כפי שהוכח בעת החפירות שם לפני מספר שנים. בתי היהודים נבנו ממש על גבי קברים שה"יד" שלהם יושרה, שלעתים גם החלק העליון של הקבר הוסר. על פי חפירותיו של עמנואל אייזנברג במקום, נראה היה שבוני הבתים הוציאו את שרידי המתים מקבריהם וקברום בקבורות משנה. זה דבר שוודאי היה קרוב ללבם של בני אדם באותם הימים, ואיסוף עצמות היה דבר מקובל ממש כמו הלוויה עצמה.

במסכת שמחות מצוי ויכוח האם יום איסוף העצמות יום אבל או יום שמחה הוא. קבעוהו כיום שמחה, שאכן הנפטר הגיע למנוחתו הסופית אחרי חיבוט קבר ומרעין בישין אחרים, במידה שהגיע לו, במשך תריסר חודשים.

קיים חשש שאנשי אתרא קדישא קיבלו דחיפה חזקה לפעילותם המפריעה מהוויכוח בכנסת ומקבלת חוק איסור חפירת קברים. מצד שני לא נודע עד היום שאכן מישהו מהחופרים הזעיק סמכות רשמית כדי לבדוק משהו ביחס לקבר שנתגלה במהלך החפירה. אצל הארכיאולוגים, פשוט אין קברים. אם נתגלו, מדווחים עליהם רק בדו"ח הסופי של החפירה, כדי למנוע התנגשויות עם "לובשי השחורים" כפי שמכנים אותם. מסיבות אלה קורה לעתים קרובות שארכיאולוגים אינם מוכנים לקבל בוד פירות עיתונאים ומבקרים שונים, מחשש שדבר גילוי הקברים יוודע ברבים, אף אם ברור ומוחלט שמדובר בקבר פרהיסטורי, או פיניקי מובהק או קברים של עמים אחרים, שלגבי זהותם אין כלל ויכוח.

מכל אלה עולה שאין נחישות דעת ואין החלטיות ואין שומר חוק בכל הנוגע לגילוי קברים. כאשר צד אחד מפעיל כוח, ברור שגם הדור הצעיר בקרב הארכיאולוגים קמים בזעם נגד הגבלות החוק ודורשים לפעול נמרצות נגד המשתלטים על החפירות בנוסח אתרא קדישא. עוד בטרם החלה ההצגה העונתית של אתרא דקדישא השנה, תבעו בכנס של אגודת הארכיאולוגים האחרון הקמת גוף שיפעל בכוח נגד המפריעים.

לפרוש או לא לפרוש

מאת הנרייטה בועז

הארי ואן דאן בארג, פוליטיקאי ידוע במפלגת העבודה ההולנדית, השתמש בשיטה קפיטליסטית להגדלת הכנסתו. את פגרת הקיץ הוא יבלה בעריכת חשבון נפש נוקב

אמשטרדאם

מבין כל חברי הפרלמנט ההולנדי, הארי ואן דאן בארג (מפלגת העבודה) הוא המוכר ביותר בהולנד, וקרוב לוודאי גם הפרלמנטר ההולנדי המוכר ביותר בישראל. ואן דאן בארג, שהצניעות אינה נמנית עם מעלותיו, אינו מחמיץ שום הזדמנות להביא את שמו לעיתונות ההולנדית (למשל באמצעות הגשת שאילתות) או להופעה בטלוויזיה. בישראל, בה ביקר פעמים רבות, תחילה כעיתונאי שמאלי ואחר כך כחבר פרלמנט, הוא משמש, כיהודי על פי ההלכה, נגיד מכון השלום הבינלאומי של אבא אבן. ואן דאן בארג, בן 45, אדם רזה מידות, בעל שפם שחור גדול, מעורר תשומת לב בכל מקום בו הוא מופיע. אך העובדה שהוא אחד מחברי הפרלמנט הידועים ביותר בארצו, אין פירושה גם שהוא אחד האהודים ביותר. ישנם לא מעט אנשים שאינם נמנים עם ידידיו, לא רק בקרב ציבור פרלמנט של מפלגות אחרות אלא גם בתוך מפלגתו וגם מבין חבריו לסיעה.

להארי ואן דאן בארג לא איכפת בדרך־כלל שמדברים עליו, אך הסיבה בגללה שימש נושא לשיחה בשלושת השבועות הראשונים של יולי לא היתה כלל לרוחו. בארבעה ביולי פירסם השבועון "הגאנה פוסט" מאמר מאת פול ואן אבגן על עסקות בבורסה. ואן אבגן אינו נמנה על חברי המערכת של העיתון. הוא עיתונאי הכותב בנושאים פיננסים, וגם פירסם ספר שכלל פורטרטים של חברי פרלמנט שונים, כדי להיטיב להכירם. התלווה אליהם העיתונאי בעיסוקיהם במשך ימים תמימים. אחד מחברי הפרלמנט היה הארי ואן דאן בארג. במאמר ב"הגאנה פוסט" הוא מוזכר במשפט אחד ויחיד. ואן אבגן כתב כי לפני שלוש שנים אמר לו חבר הפרלמנט שהודות למידע פנימי שהיה לו כחבר בוועדת החוץ וההגנה הפרלמנטרית, קנה יום אחד כמה אלפי מניות של חברת התעופה פוקאר כי ידע שבמהרה יעלה ערכן, ומכר אותן לאחר מכן ברווח ניכר.

כאשר קרא משפט זה, עלתה חמתו של ואן דאן בארג, ובאמצעות עורך הדין שלו דרש כי העיתונאי יחזור בו מדבריו. אולם זה המשיך לטעון כי הוא שמע את הדברים מחבר הפרלמנט. העיתון היה מוכן לפרסם רק "תיקון" בן ארבע שורות בו נאמר, כי למרות שואן אבגן כתב מה שואן דאן בארג אמר לו, היה עליו לבדוק זאת שוב לפני הפרסום. באותו גליון הופיע גם מאמר איזוטרי על ואן דאן בארג מאת חבר מערכת. העניינים יכולים היו להיעצר בנקודה זו, במידה שהדברים נגעו בחבר הפרלמנט עצמו. אולם יו"ר הסיעה הפרלמנטרית של מפלגת העבודה, ווים קוק, רצה בירור יסודי יותר של העניין. נראה כי לא היה זה סוד שואן דאן בארג אכן הרבה בספקולציות בבורסה, ומשתמש בכך כמקור הכנסה נוסף. אין חוק בהולנד האוסר על כך, ולפיכך פעילות זו אינה בלתי ליגאלית, גם אם צורם הדבר שפוליטיקאי ידוע במפלגת העבודה משתמש בשיטה קפיטליסטית כל כך להגדלת הכנסתו. גם השימוש במידע פנימי אינו עבירה שיש להיענש עליה בהולנד, אף כי הוגשה לאחרונה הצעת חוק האוסרת על פעילויות כאלה.

לפיכך החליט קוק למנות ועדה חשבון הנהנה מאמון מפלגתו, כדי לבדוק את השקעותיו של ואן דאן בארג בשנים האחרונות, בהסכמתו של האחרון. במסיבת עיתונאים שנערכה ב־17 ביולי אמר קוק כי רואה החשבון לא מצא כל הוכחה שחבר הפרלמנט השתמש במידע פנימי על בסיס חברותו בוועדת החוץ וההגנה לרכישת מניות פוקאר ומכירתן. אך הוא גילה שואן דאן בארג אכן עשה עסקות במניות חברה זו. ואן דאן בארג עצמו הודה כעת כי הוא שגה בכך והביע את חרטתו. לפיכך לא ראה קוק כל סיבה להרחיק אותו מהסיעה הפרלמנטרית. אולם ההחלטה הסופית היא בידי הסיעה בפרלמנט המונה כחמישים איש. כיון שהפרלמנט יצא לפגרת הקיץ, נידחה העניין עד לאחר החופשה. ואן דאן בארג עצמו ישתמש בפסק זמן זה לחשבון נפש, לפני שיחליט אם לפרוש ממושבו בפרלמנט, בו הוא מחזיק עשר שנים. בכלות הכל, אם לכל אדם מותר לקנות ולמכור מניות, מדוע נאסר הדבר על חבר פרלמנט של מפלגת העבודה.

בתי מלון עם סגנון

בתי המלון האלה מגישים לך כל בוקר את "הארץ" כחלק מן הארוחה ללא תוספת תשלום:

בתי הארחה והבראה

קיבוץ כפר בלום 06-943666
שפרינצק 06-573006
אריה – מוצא 02-342291
קיבוץ כפר החורש 06-572530
קיבוץ עין גדי 057-84757-8
בית יערי 053-93377
קיבוץ לביא 06-799450
קיבוץ ניר עציון 04-842541-3
קיבוץ שפיים 052-70171
בית וולפין – שבי ציון 04-924111
הדר הגליל 06-735609

מוריה – ים המלח 057-84222
נוף – חיפה 04-88731
שולמית – חיפה 04-242811
דביר – חיפה 04-89131
וושינגטון – טבריה 06-791861
זהר – באר שבע 057-77335
פרנק – נהריה 04-920278
גלי כנרת – טבריה 06-792331

עציון – אילת 059-74131-3
דן פנורמה – תל־אביב 03-663311
דן – תל־אביב 03-241111
הילטון – תל־אביב 03-244222
דפנה – טבריה 06-792261
יערות הכרמל 04-229144
שלום – ירושלים 02-422111

בתי מלון

מוריה – ירושלים 02-232232
פלאזה – ירושלים 02-284523
פלאזה – תל־אביב 03-299555
אביה סונסטה – אילת 059-79222
דניאל – הרצליה 052-544444
אפטר – נהריה 04-923431
השרון – הרצליה 052-75777

א.ק.ק. פרסום ושיווק

הוסף "הארץ" לארוחה גם במלון שלך.
בתי מלון המעוניינים להשתתף במבצע יתקשרו למחלקת קידום ופיתוח טל. 03-5121340

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

על אנשים ומחשבים / אוד גונדר

איך שופטים מחשב

תהליך קבלת החלטות במשרדי ממשלה המפעילים מחשבים אינו מערב די הצורך את הדרג המשתמש: קריטריונים של יחידות המחשב, אינם חופפים להגדרת הצרכים האמיתית

מיליונים רבים של דולרים מד־פים מדי שנה לצרכי מיחשוב משרדי הממשלה. הדו"ח האחרון של מבקר המדינה לא חלק שבחים רבים לדרכי הניצול של התקציב הזה. כך, למשל, במשרד הפנים, שם אין המערכות שהותקנו — לאחר שנרכשו משלושה ספקים שונים — עונות על הדרישות המוגדרות. כך במשרד השיכון, שמערכת היקרה שרכש מציגה ליקויים בתחום המעקב אחר ניצול זכאויות לסיוע.

כדי להבין להיכן זורמים כספי משלם המסים, מי מחליט, מה שיקוליו ומה הכישורים שהוא מביא עימו, יש לבחון את התהליך לאורך זמן, להבין את ההסטוריה של המיחשוב הממשלתי, שיש לה נגיעה של ממש להווה.

הציוד האלקטרוני הראשון במשרדי ממשלה היה ציוד קונוונציונלי, שבא להחליף עבודה ידנית ולבצע חישובים מסובבים במהירות. לדוגמה: בציוד קונוונציונלי שהותקן בשנות הששים ניתן היה לחשב 1,000 שומות מס הכנסה תוך 24 שעות. אותה תקופה, ובהשוואה לעבודה ידנית, היה בכך צעד גדול קדימה.

הצעד הבא היה מעבר למחשבים בעלי כושר אחסון גדול בסרטים מגנטיים, שהחליף את הכרטיס המנוקב. במעבר הזה הושג שיפור ניכר במהירות החישוב, ואותן 1,000 שומות חושבו בשעה בלבד. המעבר הזה, הביא גם להקמת מערכת להנהלת חשבונות אישית וכללית במסים השונים.

חשוב לציין, כי בשני המקרים האלה, באה היוזמה מן הדרגים הבכירים ביותר במערכת. אלה, ראו לנגד עיניהם בראש ובראשונה את מקבל השירותים.

כיום, ניצבים במשרדי הממשלה בפני השלב השלישי שהוא למעשה תוצאה של שני השלבים הראשונים: זהו השלב שבו נדרשת המערכת להסתייע במחשב ככלי עזר לקבלת החלטות ולמעקב אחריהן. כאן, נדרשת הערכה שונה. ביב"ם, לדוגמה, אומרים כי הגורם החשוב ביותר אותו יש להביא בחשבון הוא רמת השרות: איזו זמינות מציגה המערכת.

מי שיבחון את תהליך קבלת ההחלטות בסוגיות מיחשוב במשרדי הממשלה כיום יגלה, כי דווקא למשתמש אין השפעה רבה על רמת השרות ועל תהליך קבלת ההחלטות בנושאי מיחשוב — למרות הביקורת שהוא משמיע. במשך השנים, קנו לעצמן מחלקות מחשב מעמד עצמאי, ולא פעם הן המגדירות צרכים, הן המחליטות והחורצות פתרון — ומה שחמור מכל, הן המבצעות את הערכת הצלחתן שלהן.

כיום, אומרים מומחים בענף, מסתמנת ראשיתו של שינוי בגישת [illegible] המטריה של המערכת המרכזית. מגמה זאת היא כמובן תוצאה של חוסר שביעות רצון מן השרותים שהוא מקבל. היא עשויה להתבטא בשכירת חברות חיצוניות לביצוע פרוייקטים, ואחד משיאיה היה התהליך שהוביל לעצמאות המל"ם. התהליך כיום כזה נראה חוזה ספציפי לכל דבר על מיחשוב משרדי הממשלה.

ראשיתה של כל החלטה בנושאי מיחשוב היא בקביעת רמת שרות ומעקב אחריה. אחר כך, יש לבדוק תכנון מול בצוע בכל הרמות, מידת ההצלחה של עמידה בלוחות זמנים, ולשקול עבודה ביותר ממחשב אחד במיתקן. יש לדאוג להפקת דו"חות על ידי מרכזי המחשבים שיתאימו לא רק לצרכי המרכז בלבד. בכל ועדה מקצועית ממליצים ביב"ם לשתף מספר משתמשי קצה, החל בשלב קבלת ההחלטה והדרך מעקב התקדמות לאחר קבלת ההחלטה. במערכת השקלולים של בחירת חלופת מיחשוב, אין להסתפק בשקלולים של אנשי המקצוע בלבד. יש להוסיף שקלולים נוספים של הדרג הבכיר, ושל משתמש הקצה.

קריטריונים לרמת שרות

מרכז מחשבים מסויים, סיכם בדו"ח החודשי שלו 80 שעות זמינות בשבוע, לעומת התחייבות ל־72 שעות. אחד הלקוחות, לעומת זאת, התלונן כי לא עמד בעומס עבודתו בגלל זמינות לקויה, והוא מצידו הביא נתונים על 38 שעות זמינות בפועל. מי צודק? שניהם. כרגיל: מרכז המחשבים מדד את סך שעות הזמינות של המחשב, מ־08.00 בבוקר עד 24.00 בלילה, ואילו הלקוח התייחס רק לזמינות תת־מערכת המספקת לו שרותים, ובמשך שעות העבודה הרגילות.

מוסר השכל: ראשית, יש להגדיר שפה משותפת; ושנית, משמאספו כל נתוני השרות בבסיס הנתונים, יש למצוא דרך יעילה ומובנת להצגתם, שתאפשר הסכמה אוביקטיווית האם טוב המצב, אם רע.

על פי רוב, הדו"חות המופקים במרכזי מחשבים מתאימים יותר לצרכי המרכז מאשר להבנת המשתמשים. משתמשים בתקשורת, למשל, מתלוננים לרוב על רמת השרות ומרכז המחשבים מתעלם מטענותיהם. דו"חות המעניינים את המשתמשים יתבדו במונחי עבודה שלהם ויפרטו למשל: פרויקטים לפי צריכת משאבים (משוקלל לפי יחידות שירות); מיון שעות היום, זמן התגובה הצפוי מנסיון העבר, זמן התגובה לפי שאילתא בחלקים שונים של היום, השוואות של כל הנתונים הנ"ל לתקופות קודמות.

שלושה מישורי דיווח

דיווח טוב של רמת השרות צריך להיות בשלושה מישורים נפרדים:

במישור הראשון "יחידת מידה" היא תקופת זמינות בודדת של ישיבה אינטראקטיבית, או ריצת אצוה. רמה מפורטת זו דורשת דו"ח נפרד לכל ישיבה/ריצה, ואת במונחים של הספקי עבודה ולא פסק שגיות יע"מ או גישות דיסק. כמות הדו"חות המופקים רבה מאד, אך היא מאפשרת גם לתת בדיקה מהירה של טרוניות הלקוחות על [illegible] השרות.

המישור השני הוא סיכום כל המידע הקשור בתקופות זמינות השרותים השונים. דו"ח נפרד יופק לכל תקופה וישקף את השרותים לכלל המשתמשים בתקופה הזו. זהו אבן־בוחן למידת העמידה של מרכז המחשבים בהתחייבויותיו. הדו"חות במישור זה צריכים להיות מפורטים דיים, כך שבמקרה של שרות צולע אפשר יהיה לאבחן האם מקור הבעיה במגנות, בתפוקה, או בקיבולת הגולמית עצמה.

המישור השלישי מייצג את כל נתוני השרות השונים כשהם מצוטברים לתקופה רצויה (משמרת, יממה, שבוע, וכו'). דו"חות כאלה משרתים היטב את גורמי ההנהלה המתעניינים בהיבט הכולל של רמת השרות, הן מצד מרכז המחשבים והן מצד המשתמשים. גורמי הנהלה כאלה בוחנים בדרך כלל את רמת השרות ביחס למחיר, ויש להבהיר להם כי עלות של שיפור ברמת השרות עשויה לגדול באופן לא ליניארי, אם לא נוקטים בפעולות חיזוק כאשר העומס גדל.

דיווחי המישור השלישי מתייחסים לתקופה מוגדרת, והדבר מכביד קשיים משום שלסוגי עבודה שונים מתאימות באופן מקורי הגדרות זמנים שונות (תחום השעות שבהן ניתנים שרותי תכנות אינטראקטיביים עשוי להיות שונה מתקופת הפעולה של מערכת שאילתות מסוימת). משמרת היא תקופה נוחה לדיווח, אך עשויה להיות מלאכותית מדי במרכזי מחשבים רבים, וכן נדרש או עיבוד מיוחד של הנתונים הגולמיים, לשם קטיעתם לחלקים באורך משמרת. על כן, גם אם ניתן זיהוי משמרתי, יש צורך ברמה גבוהה יותר, כגון יממה. גם גבולות היממה עשויים להיות מלאכותיים אם מרכז המחשבים מספק שרותים ללא הפסקה. הגדרת תקופה כשבוע שלם היא הפופולרית ביותר, ושוב, יש להתאים את גבולות שבוע/יממה/ זמני העבודה מקובל במרכז המחשבים.

נושא תקופת הדיווח אינו שולי כפי שאפשר לחשוב מלכתחילה. חשיבותו נובעת מהעיקרון שיש לספק מידע באופן המתאים למושגים של המשתמשים (ובמקרה זה לדבר במונחי זמן שאינם מתנגשים עם תקופת העבודה האופיינית למשתמש). משתמש המעיין בדו"חות צריך לדעת ליחס אותם לסיווג המעשי: עבודה, עבור הנהלה, ועבור הנהלת מרכז המחשבים, וכן גם לצורך לכל דיווח את התחייבויות המקבלות לסיפוק רמות שרות שונות. למשל, זמן התגובה המובטח לשאילתא מטיפוס מסוים, או זמן הסבב שהובטח ל־90% מהקומפיילציות. מישור נוסף שצריך להתחשב בו קשור לתחום פיתוח הישומים. תרגום זה מחייב תשומת לב מיוחדת בכל הקשור לפרמטרים המאפשרים ליצור בסיס להבנת תרבנית. פרמטרים אלה יכולים לשמש ככלי מעקב יעיל על יעילות תפעולה ברמת שרות שנקבעים בתחום זה.

גם לאחר שהוספו כל הדו"חות האלה, צריך עדיין להיות מי שמסוגל להשתמש בהם, על מנת להפיק מהם תועלת לקראת תוכנות העתיד שלו. [illegible] כאן, נכנסת שוב לתמונה שאלת האינטראקציה בין משתמש הקצה ובין האחראי למחשב. אותה מגמת חיפוש אחר פתרונות טובים יותר, עליה עמדנו קודם, היא, אולי, שתביא לאינטגרציה אמיתית של מערכות מחשב בשירות הממשלתי. במקרים שהוזכרו כאן, עליהם עמד מבקר המדינה, נובע הכישלון מן הנתק בין המשתמשים לבין המחשב והמינהל־מפעילים. את כל המקרים האלה ניתן למנוע.

כמה זה מיפס

איך משווים מחשבים? על השאלה הזאת נכתבו כבר עשרות אם לא מאות מחקרים, והוצגו לא מעט נוסחאות. כשפרסמתי פעם את נתוניה של חברה מסוימת שהשוותה מחשב מתוצרתה לזה של חברה אחרת, תוך שימוש בנתונים מקצועיים בדוקים לכאורה, קיבלתי תגובות נועמות אודות סילוף כביכול.

התופעה הזאת מוכרת מתחום הרכב. נתונים אודות כמות סוס, מהירויות זינוק וכיוצא באלה מקשטים כמעט כל מודעה. אלא שכל עולם אינך יכול לדעת כיצד להתייחס אליהן. אם המומנט המירבי נמצא בקצה הבלתי אפשרי של גבול היכולת של הילוך מסויים, קלושים הסיכויים שתנצל אותו.

בעולם המחשבים, חיים בדרך כלל על פי נתוני ה"מיפס", מיליון פעולות בשניה. אלא שעתה קם מאיק סטאלמן, שהכין ניתוח אסטרטגי עבור חברת ההשקעות בבורסה האמריקאית "סאנפורד ס. ברנשטיין", וקורא תיגר גם על השיטה הזאת. סטאלמן אומר, כי צרכנים אינם בוחנים בדרך כלל ברצינות את שאלת היחס עלות/ביצוע. לדבריו, גם השאלה "לכמה מיפס הוא מסוגל" שוב אינה מבחנה את מי שמוליכים על רכישת מחשב. מה שמשנה בדרך כלל הוא הפתרון הכולל, ויכולת החברה המשווקת לספק אותו. על מנת לתמוך את גרסתו, הוא מציג גם מבחן המלמד על היחס בין המיפס התיאורטי ובין הביצועים בפועל. מחשבי יב"ם מסידרה 9370xx מגיעים בפועל לכמעט עד שני שליש מספר המיפס התיאורטי. יב"ם 12/4381 מגיע לכשליש, ואקס 8200 נע סביב 20%.

על מנת לשחרר את הקורא סופית מאמונתו במיפס, בא הגיליון האחרון של הירחון "בייט", ומציג השוואה בין אינטל 80386 ומוטורולה 68020. השורה התחתונה של ההשוואה היא: אל תתייחס לנתונים התיאורטיים. הביצועים בפועל משתנים על פי סוג היישום.

מה שמביא אותנו כמובן למסקנה הישנה והטובה, לפחות לגבי מי שקונה מחשב אישי: אל תקנה על פי פרוספקט. שב ונסה אותו. במחשבים גדולים יותר, הבעיה הרבה יותר מורכבת. שם, יוסיפו המיפס ואנשי המכירות המגלגלים אותם לעשות את שלהם.

פי"אס 2 דגם 80: הכרות ראשונה

אנשי בוני תוכנה הם בין הבודדים בארץ אשר זכו עד כה לשבת מול יב"ם פי"אס 2 דגם 80. מחשב ראשון כזה הגיע בסוף החודש שעבר למשרדי יב"ם, וההכרות עימו, לה זכה כותב שורות אלה, היא הזדמנות לבחון מעט את המתרחש בחזית "המאבק המשפחתי", פי"סי ותאמיו מול פי"אס לדגמיו, מאבק שהוא האירוע המתמשך המרכזי בשוק המחשבים האישיים והעסקיים.

הטענה על אודות אי־תאימות המערכת, אותה מעלים נגד הסידרה החדשה, מתבררת כנכונה באורח חלקי ביותר, אם בכלל. אי התאימות קיימת בכל האמור בשימוש בכרטיסי הרחבה למיניהם, וגם זאת רק לגבי המחשבים שמעל דגם 40, המצויידים בבאס חדש. יצרני כרטיסים אלה יצטרכו עתה להתאים את חיבוריהם לארכיטקטורה החדשה — וסמניות ראשונות של כרטיסים כאלה כבר מופיעות, לפחות בשדרות בעיתונות המקצועית. דגם 30, אגב, סובל על פי העתונות הזאת ("בייט" גליון יולי) מבעיה מסויימת הנוגעת למירווח הצר שבין שלוש תושבות כרטיסי ההרחבה, המשוקמים אופקית (ולא אנכית, כפי שהיה מקובל עד כה). על פי הדיווח ב"בייט", לא ניתן להכניס שלושה כרטיסים בעלי עובי כפול, ויש להשאיר במקרה של שימוש בכרטיס כזה תושבה פנויה, להבטחת אוורור.

ביקורת מרכזית על סדרת הפי־אס 2 באה לגבי זניחת כונן התקליטונים הגמישים, בן "5.5" שהפכו לסטנדרט בענף, לטובת כונן תקליטונים קשיחים, "3.5". מול הביקורת הזאת צריך להזכיר את קיבולת הנתונים הגדולה יותר של התקליטון החדש (1.44 מגה בייט, פי ארבעה מקיבולת תקליטון סטנדרטי) — ובעיקר את העובדה כי יחד עם המערכת החדשה מוצעת גם סדרה של פתרונות העברה חד־כיווניים: דרך יציאת המדפסת במחשב מן הדור הקודם, בתקשורת א־סינכרונית, או באמצעות כוננים חיצוניים למערכת החדשה.

העולם הגדול של סדרת הפי"אס 2 נותר תחום מערכת ההפעלה. אר־אס 2, הפצת מערכת ההפעלה האמורה לאפשר ניצול מלא של פוטנציאל הדור החדש, מתוכננת לתחילת 88, וייתכן כי תוקדם. לפי שעה, זוכה ערכת פי"אס 2 שמפיצה "מיקרוסופט", המיועדת למפתחי תוכנה ובניה על פי הצהרות אודות פי"אס 2, כפי שהן ידועות כיום. חברות תוכנה, המשלמות מחירים גבוהים במיוחד תמורת ערכת הפיתוח של "מיקרוסופט", אומרות כי בכוונתן לפתח באמצעותה דור חדש של תוכנות קישור ושיתוף בין עולם המחשבים האישיים, המיני והמיינפריים.

אר־אס 2 אמורה לפתור את הבעיה המרכזית שהעיקה על משתמשי מערכת ההפעלה דוס: מגבלת 640 קי. מערכת הדוס אינה מציעה פתרונות מספקים בתחום העבודה ברשתות, ובעיקר בריבוי משימות וריבוי משתמשים. אר־אס 2 תריץ תחתיה תוכנות דוס (גרסה 3.0 ומעלה) ותהיה מסוגלת לטפל בקבצי דוס — אך לא בתוכניות דוס. כך למשל, קובץ טקסט שייכתב במעבד תמלילים העובד תחת דוס יוכל להיקרא גם במעבד שיפעל תחת אר־אס 2, אך תוכנת מעבד התמלילים עצמה לא תוכל לעבוד בין המערכות, אלא לפעול ב"הלוך" הדוס שמציעה אר־אס 2.

ההכרעה החדשה של יב"ם הציבה בפני הלקוחות בכוח בעיית החלטה לא קלה: האם לרכוש עכשיו מחשב אישי (על תואמיו הרבים), המבוסס על מעבד 80286 של אינטל, או את דגם 50 של הסידרה החדשה, המציע את אותו מעבד, יתרונות גראפיים ניכרים, ארכיטקטורת מיקרו ערוץ חדשה ובעיקר — יתרונות מערכת הפעלה שטרם הושקה במלואה. כיום נראה, כי המשתמש המתמצא הזקוק לעבודה בריבוי משימות, ובעיקר זה המעוניין באופציות גידול עתידיות — ילך ויפנה לכיוון הסידרה החדשה.

אשר לדגם הגדול יותר, מורה בחינה שערך "קומפיוטר וורלד" בגיליון 15.6, על יתרון בולט של פי־אס 2 מדגמי 80 על פני דגמי קומפאק 386. שני הדגמים, נזכיר, מתבססים על מעבד אינטל 80386. קומפאק היתה החברה הראשונה שהציגה מכונה מבוססת על שבב זה, בהקדימה את יב"ם באורח ניכר. יב"ם, לעומתה, בחרה להציג מכונה שאינה רק מכונת דוס משופרת — וליוותה את ה־386 בארכיטקטורה חדשה ובמערכת הפעלה שטרם נבחנה.

הרצת תוכנית דייבייס 3 פלוס במערכות המושוות, עדיין תחת מערכת ההפעלה דוס, העלתה את הנתונים הבאים:

	פי"אס 2 80"071	פי"אס 2 80"041	קומפאק דסק פרו 386"130	קומפאק דסק פרו 386"130
ללא מעבד	48 שניות	49 שניות	120 שניות	128 שניות
עם מעבד מתמטי:	46שניות	47שניות	119שניות	127שניות

כדאי לשים לב, כי חסכון הזמן המושג באמצעות המעבד המתמטי (במונחי אחוזי זמן נחסך) גדול ביב"ם באורח משמעותי מזה של קומפאק. הסבר אפשרי לכך, לנוכח זהות המעבדים, הוא הארכיטקטורה החדשה של יב"ם, המנצלת כנראה טוב יותר את פוטנציאל המעבד.

"קומפיוטר וורלד": עליה ליב"מ — קומפאק ירדה; קומפאק: רבעון מוצלח

קשה להתמצא בים הנתונים שמציע שוק המחשבים, על מקורותיו השונים. כך, למשל, מרווח סקר שערך העתון "קומפיוטר וורלד" בחנויות מחשבים ברחבי ארה"ב על ביקוש רב למחשבי יב"ם, ובעיקר למערכות האישיות החדשות, פי־אס־2. על פי נתונים אלה, היוו מערכות פי־אס־2 25% מכלל מכירות יב"ם בחנויות במהלך חודש מאי. "קומפיוטר וורלד" מעריך, כי יב"ם מכרה בחודש זה באמצעות חנויות 75,900 מחשבים, אפל 29,200 וקומפאק 20,700. בהשוואה לחודש אפריל, מסתמן גידול של 16.4% במכירות מחשבים אישיים של יב"ם, גידול של 8.4% במכירות אפל וירידה של 22.2% במכירות קומפאק.

אותו סקר מעריך, כי השוק מתחלק כיום כך: 75.9% ליב"ם, 29.2% לאפל, 20.7% לקומפאק, 6.2% לאי־טי־טי (התעודה האמריקאית של מחשבי אוליבטי הנמכרים בארץ), והשאר — בין יצרנים אחרים.

לעומת הנתונים האלה, שאינם מחמיאים במיוחד לקומפאק, בא סיכום הרבע השני של 87 אותו מציגה החברה עצמה וחושף תמונה ורודה הרבה יותר: הכנסות קומפאק ברבע השני עמדו על 250 מיליון דולר, 50 מיליון יותר מתחזיות קודמות של מומחי שוק. נשיא "קומפאק", רוד קניון, מנה בין הסיבות להצלחת החברה את האכזבה בשוק מהכרזת אר־אס־2 של יב"ם, שהלכה בכיוון של אי תאימות לסטנדרטים קיימים בשוק. הוא ציין במיוחד את הדיסקט הקשה בן 3.5 אינטש, אותו פיתחה יב"ם, שעה שעשרה מיליון בעלי מחשבים אישיים משתמשים בדיסקט גמיש של 5.5 אינטש.

אפל, אגב, הודיעה על גידול של 42% במכירותיה ברבעון שהסתיים ביוני, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. היקף המכירות עמד על 637.1 מיליון דולר, וההכנסה נטו הגיעה ל־53.5 מיליון, עליה של 65% לעומת הרבעון המקביל.

סוכני הנסיעות: מיחשוב חובק עולם

אנשי המכירות של חברות המחשבים השונות קוראים היטב את העתונים. בין דפיהם של אלה אפשר לזהות לא פעם את אותם מגזרים משגשגים בשוק, שאחריהם כדאי לחזר. כך, מצפצפת תיבת הדואר של המדור הזה בהודעות יצרני תוכנה לענף הבניין, שהתעורר מתרדמה. וכך, דומני, הביאה התנועה הערה בנמל התעופה בן גוריון להתעוררות גם על מגזר סוכני הנסיעות.

המגמה הכללית בענף הזה היא של תקשורת, ברמה הגבוהה ביותר. זה מכבר קשורות חברות תעופה מסויימות במערכות מידע, ברשות הזמנות בארץ, הובילה אל על את התהליך במערכת ההזמנות הבינלאומית "כרמל". מסופים של מערכת זאת הוצבו לפני עונות אחדות בסוכנויות הנסיעות, לצורך ביצוע הזמנות באמצעותם. אלא שהשימוש במסוף בודד מקשה על העבודה: לא ניתן לשרת יותר מלקוח אחד, ונוצר צוואר בקבוק המורגש בעיקר בסוכנויות הגדולות.

פתרון לבעיה הזאת הציגה יב"ם, באמצעות חיבור תקשורת של מחשב 36 מתוצרתה למערכת "כרמל". כך, ניתן להעמיד מסופים על פי המספר הנדרש במשרד, ולייעל את העבודה. התקנה ראשונה של יב"ם 36 בסוכנות נסיעות בוצעה ב"אופיר טורס", בתל אביב, תוך שימוש בארכיטקטורת אס־אן־אי.

הפתרונות אינם מצטמצמים לתחומי ישראל בלבד. סוכנות הנסיעות "דיזנהויז" התקינה במשרדיה מערכת "אמדס", המאפשרת לבצע הזמנות בתקשורת ישירה ובזמן אמיתי בכ־600 חברות תעופה ובעשרות חברות להשכרת רכב. מרכז המערכת הזאת ממוקם בבוסטון. היא נמצאת בשליטת חברת "הוסיה", ומאגדת כ־1,400 סוכנויות נסיעות ברחבי העולם. מפעילי המערכת אומרים, כי יתרונה הבולט הוא בקשר הישיר — ובאישור המיידי להזמנה.

מוטורולה עשויה ליצא מערכת מחשב לפלא־פון שפותחה בתדיראן

חברת מוטורולה העולמית שוקלת לשווק מערכת ממוחשבת שפותחה בישראל לניהול חברת הפלאפון כחלק מפעילותה העסקית ברחבי העולם. משלחת ראשונה מקפריסין כבר בוחנת את המערכת.

המערכת הממוחשבת של חברת הפלאפון היא יחידה מסוגה, שנכתבה במיוחד לתפעול מערכת טלפון סלולארית. המערכת פותחה על ידי מרכז המחשבים של תדיראן, ומופעלת על ידו. מערכת המחשב מטפלת בחיוב הלקוח, תחזוקת הרשת, ומשרתת את צרכי התכנון העתידי.

מרכזיית מוטורולה מרכזת את נתוני השיחות על סרט מגנטי, המועבר לעיבוד במרכז המחשבים של תדיראן. כל רשומת שיחה מתואמת למספר המנוי ולמספר הזיהוי של המכשיר. מדי חודש נבדקות בדרך זאת כארבעה מיליון שיחות, המבוצעות על ידי 3,000 מנויי הפלאפון.

לקראת מועד החיוב, בסוף החודש, מבוצעת ריצת חיובי לקוחות. החשבוניות המופקות כוללות תמחיר כל אחת מן השיחות, ופירוט מדוייק שלהן, ללקוחות המעוניינים בו. דו"חות סטאטיסטיים המופקים במקביל מאפשרים מעקב אחר ניצול משאבי הרשת, לצורך אופטימיזציה של המשאבים. המערכת מציעה אתרים חדשים להקמת תחנות ממסר, על פי הדרישה לשיחות באזורים שונים של הארץ.

בינת הציגה רשת אתרנט מבוססת על סיבים אופטיים

המחיר לכל חיבור — 1,000 דולר

חברת "בינת" הציגה מערכת פרי פיתוחה, לרשת אתרנט המבוססת על סיבים אופטיים. רשתות אתרנט, סטנדרט תקשורת מחשב מקומית מן הנפוצים ביותר, המבוססות על כבל קואקסיאלי קונבנציונאלי, מוגבלות כרגיל לטווח של כשניים וחצי קילומטרים. שימוש בסיבים אופטיים מאפשר פריסת הרשת לטווח של עד חמישה קילומטרים, כאשר השיפור המהותי ביותר הוא בשטח הכיסוי. רשת אתרנט קונבנציונאלית מוגבלת לרצועה של כמאה מטרים משני עברי הכבל. המערכת החדשה, פנט 12, בנויה כרשת "כוכבים", צמתי תקשורת בעלי 12 חיבורים, אותם ניתן לפרוש על שטח כיסוי הגדול עד פי 50 מזה של אתרנט.

המערכת מציעה גם אופציה של יתירות — גיבוי לקו גיבוי "חם", הנכנס לפעולה במקרה תקלה. בעזרת שיחזור אות רצוף בתוך קבוע בין תשדורות (להבדיל ממצב השקט המוחלט, ברשתות קיימות), מתאפשרת בקרה של מצב הרשת, התראה על תקלות. בתוך ששה עד תשעה חודשים צפויה הכרזה על מוצרי בקרה אינטגרטיביים, לשירות מנהלי רשתות.

השימוש בסיב אופטי עודו יקר יחסית: מחיר חיבור אחד (מחיר לפורט) הוא כ־1000 דולר, למעלה מ־50% יותר ממחיר חיבור רשת רגילה. השימושים המומלצים לסיבים כאלה הם איפוא בעיקר בין צמתי תקשורת מרכזיים, כאשר החיבורים מן הצומת והלאה עשויים להתבצע גם בעתיד הנראה לעין בכבל קואקסיאלי. ב"בינת" צופים ירידת המחיר לחיבור לפחות מ־800 דולר בתוך כשנתיים.

מחשבים לעובדי תה"ל — לא במימון ההנהלה

תגובה

מידיעה שפורסמה במדור זה ב־26.7.87 ניתן היה להבין כי חברת תה"ל רכשה מחשבים אישיים לעובדיה. מבצע הרכישה וסקר השוק הינם פרי יוזמה של עובדי החברה ומומן על ידם, במגמה להעלות את הרמה המקצועית של העובדים בחברה.

יוסי גוטמן
ועד עובדי תה"ל

מערך המיחשוב באגרקסקו יוסב למחשבי דיגיטל

חברת כרמל מחשבים מסבה את מערך המיחשוב שלה ממחשבי דטה פוינט למערך מבוזר אשר יתבסס על מחשבי ואקס של חברת דיגיטל. כרמל מחשבים היא חברת המיחשוב של אגרקסקו, הגוף המופקד על היצוא החקלאי של ישראל. המערך החדש, המורכב ממחשבי מיקרוואקס 2, יותקן במשרדים הראשיים של החברה בארץ, במסופי היצוא ובחמישה עשר אתרים בחו"ל. על הזכיה בפרויקט התמודדה דיגיטל מול ראסה ג'ונל, יב"ם ואן־סי־אר, כאשר בשלב הסופי נותרו דיגיטל ויב"ם.

כיום מותקנים במשרדי כרמל מחשבים בתל־אביב, מרכז תקשורת של דיגיטל ומחשב מיקרוואקס 2 לפיתוח תוכנה. כן מותקנים מחשבים כאלה בנמל התעופה בן־גוריון ובאתרי החברה בפרנקפורט, פאריס ולונדון. לקראת אוקטובר יבוצעו התקנות באתרי החברה במארסיי ובניו־יורק, וב־1988 תושלם ההסבה בכל האתרים האחרים של אגרקסקו וכן בחברת ק.א.ל. הפריסה החדשה תאפשר לאגרקסקו שליטה ובקרה מירביות על העבודה בסניפים השונים, תוך יעול ניכר במשימות הניהול.

לשם הסבת מערכת התוכנה למחשבי ואקס פיתחה כרמל, יחד עם בית התוכנה טי־בי־אל מניו ג'רסי, מהדר אשר יאפשר להריץ את התוכנה הקיימת, (הכתובה בשפת ראסה באסיק) על מחשב ואקס במערכת הפעלה ו־אמאס.

המערכת המבוזרת החדשה של דיגיטל תאפשר גישה מכל אתר ממחשבי הקצה אל הקבצים שבמחשב המרכזי, שהוא מתחזרת באס. בנוסף לכך יוכלו העובדים בהנהלת החברה להשתמש במערכת המבוזרת לשאילתות ובירורים.

אחזקת התוכנה תיעשה באמצעות תקשורת מרחוק. הקשר עם היצרנים בישראל ועם הלקוחות בחו"ל יבוצע באמצעות רשתות תקשורת ציבוריות, כאשר ברשת המחשבים תשתלב גם מערכת טלקס.

קרא ב"כספים" – השבועון הכלכלי של ישראל, גליון 366

* תחקיר על הוועדה המנהלת של חברת העובדים: חוסר דיווח, מינויים פוליטיים, אינפורמציה לקויה, תותמת גומי של ישראל קיסר
* קרן ת"א לפיתוח: חלקת אלוהים הקטנה של שלמה להט ונתן בן יהודה
* צמיחה כלכלית בהודו: רג'יב גאנדי מהמר על טכנולוגיה אמריקנית
* חוק מס שבת: ניתוח האפשרויות לפטור מתשלום
* הפסקת הסיוע האמריקאי: טייוואן מוכיחה שהשד אינו נורא

וכן המדורים הקבועים: מחשבים, ביטוח, נדל"ן, תיירות, שוק ההון, משק עולמי ועוד

כספים

בית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 651/87
בענין: עזבון המנוח מילטון פליס ז"ל

אנו, מנהלי עזבונו של מילטון פליס ז"ל, מבקשים בזה את נושי מילטון פליס ז"ל להודיע לנו בכתב על תביעותיהם.
ההודעה תימסר לידי עו"ד דור שר מגבלת, מרחוב שמואל הנגיד 8, ירושלים [illegible]
יהודית בריכה פליס
דוד יהונתן פליס

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב התכנון המקומי עמק חפר

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית/מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, אישרה [illegible] שינוי תכנית/מתאר מקומית הנקרא "שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' עח/514". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8656 חלק מחלקה 3 ביר אדסה
עיקרי הוראות שינוי התכנית: שנוי יעוד משטח חקלאי לשטח מיועד לתחנת תידלוק מטיפוס ג.
ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3370 ה' תשמ"ג, עמ' 2930 ובעתון בוקר הארץ מתאריך: 6.8.86 ובעיתון בוקר נוסף חדשות מתאריך 7.8.86 בשפה הערבית: אל אתיחאד 7.8.86
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965.
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה.
הוגשה על ידי: אילן דימנט כתובתו: רח' אבצל סירני 22 בכפריים
בקשה המתייחסת לקרקע שבנדון: שם הישוב הרצליה רחוב הנשיא גוש 6667 חלקה 76 מגרש 6
מהות ההקלה, לגבי המותר באזור כו מבוקשת הקלה, האמור, והיינו:
א. בקשה להקלה עד 6% בשטחי בניה.
ב. בקשה להקלה בקו בנין צדדי והיינו: 3.75 מ' במקום 4.00 מ' המותרים.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
גרטרוד רחל הרמן
(לבית שינפלד מקניגסברג)
ההלויה תתקיים היום יום ראשון י"ד באב 9.8.87 בשעה 17.00 בבית הקברות ברמות השבים.
משפחות ויטליס והרמן
רמות השבים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו
ריבה פלקובסקי ז"ל
אבלים:
בתה: ברטה ברוקנשטיין וב"ב
בניה: אריה פלקוב וב"ב
יודי פלס פלקובסקי וב"ב
על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפונים: 456827, 5413370

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו האהובה
ד"ר אדית וולף
ציוותה את גופתה למדע
ילדיה: תמר שטרנברג וב"ב
אלכס טלמור וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
חיה אדלר
על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפון:
04–234147
המתאבלים:
אסתר ומנחם שטיינר
נעמי ושלמה אדלר
נכדיה ונינה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתה של
אמנו האהובה
ד"ר רוזטה שפיץ
[illegible]
בשנת ה־80 לחייה
ההלויה תערך היום יום ראשון י"ד באב 9/8/87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בחולון
השבעה בבית גיגר רח' הזיתה 3 רחובות
רחל גרטי־שפיץ וב"ב
ראובן שפיץ וב"ב
סלי גיגר־שפיץ וב"ב
וכל המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של
וילי (בנימין) וייס
פרטים על ההלויה בטלפון: 02–631857
המשפחה המתאבלת אשתו: מרים
יהודית ואמציה קפלן
בנצי והילדי וייס

לחברי ולידידי
תודה על תנחומיכם בכתב ובעל־פה
על מותו של יקירנו
ג'ורג'
פלורנס ויין

במלאת 5 שנים לפטירת יקירתנו
רבקה (רגינקה) טננבוים ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה.
ביום שני ט"ו באב תשמ"ז 10.8.87 בשעה 6.00 אחה"צ
בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער החדש
המשפחה

במלאת 4 שנים לפטירתו של יקירנו
סא"ל (מיל.)
נתן הלוי (הורוביץ) ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו, מחר יום שני ט"ו מנחם אב תשמ"ז 10.8.87 בשעה 5.30 אחה"צ.
בבית הקברות הישן בראשון לציון.
המשפחה

חברי בית לחם הגלילית
אבלים על מות חברם
אמנון שחר
ומשתתפים בצער המשפחה
מושב בית לחם הגלילית

לפרופ' שמואל וייס
משתתפים באבלך הכבד על מות
רעיתך ז"ל
האוניברסיטה הפתוחה

לחברתנו לעבודה
שולה ויניצקי
אתך באבלך הכבד במות
אמך ז"ל
יו"ר הדירקטוריון
מנכ"ל החברה
וכל בית "מקורות"

כלכלה ועסקים

בהסתדרות אין כל חדש:

שנה לאחר הגשת דו"ח מבקר ההסתדרות שהמליץ על החלפת הנהלת קרן הפועלים החקלאיים מונה חבר הנהלה כמנכ"ל הקרן

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל: אבדוק את המינוי ● ראש האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג: לא נמצא מועמד אחר

מאת יהודה שרוני

חיים שמש, אחד מחברי הנהלת קרן הפנסיה של הפועלים החקלאיים, מונה לפני ימים מספר כמנהל הקרן. שמש כיהן כחבר הנהלת הקרן, בשנה שמבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל, הגיש לפני שנה דו"ח חריף ביותר על הנעשה בקרן, בו קרא להחלפת הנהלת הקרן. ואכן, זמן קצר לאחר הדו"ח הוחלף ראובן ארביב מנכ"ל הקרן, ובמקומו מונה באופן זמני ראובן אבלי, שהמשיך לכהן במקביל כמנכ"ל קרן "נתיב".

המינוי הזמני של אבלי נעשה בהנחה כי תוך מספר חודשים יצא אל הפועל איחוד קרנות הפנסיה.

ברם, איחוד זה לא יצא עדיין לפועל, ותוקפו מינויו של אבלי פג.

באגף לבטחון סוציאלי ביקשו מועמד אחר שיאות לכהן כמנכ"ל, אך מועמדים שונים, ובהם מנכ"ל קרן הפנסיה מבטחים, עמוס עדן, סירבו לקבל עליהם את התפקיד. התפקיד נמסר לשמש.

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל מסר בתגובה כי לא ידע שלתפקיד מנכ"ל קרן החקלאים מונה אדם שכיהן בהנהלה הקודמת, והבטיח לבדוק את המינוי.

דב פלג, ראש האגף לבטחון סוציאלי אישר בתגובה כי נעשה ניסיון למצוא מנהל לקרן החקלאים, אך לא נמצא מועמד. לדבריו, המינוי יהיה בתוקף עד לאיחודן של קרנות הפנסיה.

לאומי פיא:

הנהלת כור מפגינה זילזול בציבור המשקיעים

כור: הוצאתה לפועל של תוכנית גיוס ההון היא מורכבת ביותר ויש בה בעיות טכניות ופוליטיות ★ יוסי ניצני מנכ"ל הבורסה: העובדה שבעיית הסחירות ומיבנה ההון במניות כור עדיין לא הוסדרה, חורה מאוד להנהלת הבורסה

מאת יהודה שרוני

הנהלת קונצרן כור מפגינה זלזול בציבור המשקיעים, כאשר אינה פועלת לשינוי מבנה ההון של הקונצרן, כך אמר לאחרונה יוסף ילין, מנכ"ל "לאומי פיא", בשיחות שקיים עם ראשי קונצרן כור והנהלת הבורסה. "לאומי פיא" היא בעלת המניות הרוצנית הגדולה ביותר בכור. היא מחזיקה מניות בשווי 8 מיליון דולר.

ילין קרא להנהלת הבורסה לבדוק את האפשרות לא לאשר את הנפקת איגרות החוב של הקונצרן בהיקף של 40 מיליון שקל, אם הקונצרן לא יפעל קודם לכן לשינוי מבנה ההון. לדבריו, הציבור צריך להשקיע למעלה מ־100 אלף שקל על מנת לרכוש מנית כור בשווי של 1 ש.ג. לדבריו, הבורסה פתרה את בעית הסחירות במניות כור על ידי שינוי טכני בלבד, ולאחר מכן הולה ללחוץ על הנהלת הקונצרן כדי לשנות את מבנה ההון.

מקונצרן כור נמסר בתגובה כי הוצאתה אל הפועל של תכנית גיוס ההון היא מורכבת ביותר, וקשורה בבעיות טכניות ופוליטיות. עוד נמסר כי הון הקונצרן כולל סוגים רבים של מניות, שחלקן מוחזקות על ידי הממשלה, וזה מקשה מאוד את הנפקה.

יוסי ניצני מנכ"ל הבורסה מסר בתגובה כי חורה מאוד להנהלת הבורסה שבעיית הסחירות ומבנה ההון במניות כור עדיין לא הוסדרה. ניצני טען כי כל מגעי הבורסה עם הנהלת כור לא העלו דבר, אך הבורסה לא תרפה עד שימצא פתרון מניח את הדעת.

"תדיראן" סיימה את מחצית 1987 באיזון

הצליחה לעמוד בתחזית המכירות שלה

מאת יונתן שרמן

"תדיראן" עומדת לפרסם בעוד כשלושה שבועות את התוצאות החצי שנתיות שלה ומהן עולה, כי החברה הצליחה לסיים את מחצית השנה באיזון.

ב"תדיראן" ובחברת האם "כור", חששו כי החברה תסיים את התקופה שבין ינואר ליוני '87 בהפסד. אך בימים אלו התברר כי הקבוצה סיימה אותו באיזון למרות בעיות רווחיות היצוא והעלויות הגבוהות יחסית של שכר העבודה.

אחת הסיבות העיקריות לתוצאה זו היא העובדה, שלראשונה מזה שנים רבות, "תדיראן" הצליחה לעמוד במלוא תחזית המכירות שלה במחצית השנה הראשונה. בעבר פיגרה "תדיראן" בשני הרבעונים הראשונים של השנה אחר תחזית המכירות שלה בסכומים גדולים ביותר של עשרות מיליוני דולרים.

השנה, הצליחה "תדיראן" למכור במחצית השנה ב־360 מיליון דולר מתוך תחזית כוללת של מכירות המסתכמות ב־750 מיליון דולר בכל שנת '87.

"תדיראן" הצליחה גם לעמוד בתחזיתה בכל הקשור למצבת כח האדם. היא תכננה לפטר כ־300 עובדים בשנת '87 מכל המחלקות והמפעלים בקבוצה ובעיקר במינהלה הראשית ובאחזקת המערכות. במחצית הראשונה של השנה פוטרו קרוב ל־400 עובדים ומצבת כח האדם של "תדיראן" כיום, יחד עם חברות "אלישרא" ו"אל אופ", כוללת 12,400 איש.

פיגור משמעותי בתוכנית העבודה של "תדיראן" קיים בתוכנית הארגון מחדש של חברת "אלישרא". איחוד חברת "אלישרא" עם חטיבת המערכות של "תדיראן" מתעכב וגם שילוב עובדי חטיבת התקשורת של "אלישרא" בחטיבת התקשורת של "תדיראן" עדיין לא הושלם.

שקם חתם על הסכם להעברת ביטוחי "מועדון השקם" לאילון

מרבית חברי מועדון השקם נותרו מבוטחים ב"אושיות"

מאת אריה לביא

ארבעה חודשים לאחר ששקם החל להעביר את ביטוחי "מועדון השקם" לחברת - דולב מקבוצת הפניקס הישראלי שינה שקם שוב את דעתו וחתם על הסכם להעברת ביטוחי "מועדון השקם" לחברת הביטוח "אילון".

מנכ"ל אילון, לוי רחמני, מסר ל"הארץ" שבימים אלה הושג הסכם עם שקם לפיו ביטוחי מועדון השקם יועברו לחברתו, וכבר הוחל בביצוע ביטוחים עבור מועדון השקם.

לפני כחצי שנה ניהל שקם מאבק על זכותו להעביר את ביטוחי מועדון השקם מחברת אושיות לחברת דולב. לאחר שחברת אושיות שביטחה את חברי "מועדון נאבקה על כך שהביטוחים ישארו אצלה.

כעת לא ברור מה הניע את שקם להעביר מחדש את הביטוחים הללו. נראה, שחברת דולב הגישה שורה של תביעות לשקם בעניין המשך הביטוחים ואלה הניעו את שקם להעביר את הביטוחים לחברה אחרת. התביעות נבעו מהערכה בחברת דולב שהרווחיות בתיק ביטוח זה, שנחשב בעבר כאחד החשובים בענף הביטוח, הינה נמוכה מהצפוי.

הסיבה לכך היא התחרות הקשה בכל ענף הביטוח אך במיוחד לגבי אנשי הקבע וסוכנים אחרים שרשאים להשתמש בשרותי שקם. לכך ניתן להוסיף את העובדה שתיק הביטוח של "מועדון השקם" אינו כל כך גדול כמו שהיה בעבר. מרביתם של הלקוחות המשיכו להיות מבוטחים באמצעות סוכני חברת אושיות ורק אלפים אחדים מחברי מועדון השקם עברו לחברת דולב שתמשיך לבטח את אלה, לפחות עד סוף שנת הביטוח.

מנכ"ל חברת דולב, ד"ר איתמר בורוביץ לא היה מוכן למסור את הסיבות להפסקת ההסכם בין חברתו לבין שקם. עם זאת אמר שההסכם הסתיים "בהבנה הדדית מלאה".

דובר שקם, משה אילת, אמר שאומנם מועדון השקם החל להעביר ביטוחים לחברת אילון, אך במקביל נמשכת העברת הביטוחים גם לחברת דולב. לדבריו טרם הושג הסכם פורמלי עם חברת דולב ושקם מוכן למכור ביטוחים גם של חברות ביטוח אחרות.

קשיים בביצוע ההסכם לבניית מאגרי הדלק

ההשקעה: 80 מיליון דולר ● כתשעה חודשים חלפו מאז זכו אזורים והקבלן ארמור במיכרז להקמת מאגרי הדלק

מאת אריה לביא

ההסכם בין משרד האנרגיה לבין החברות האמורות להקים מאגרי דלק בהשקעה של 80 מיליון דולר מתעכב עקב קשיים שהתגלו במו"מ עם החברות הללו. פרויקט זה הינו מהגדולים בענף הבניה והתשתית, ובענף הבניה ציפו לו תקופה ארוכה.

במיכרז שנערך לפני כתשעה חודשים השתתפו כמה מהחברות הגדולות בענף הבניה ובכלל זה חברת סולל בונה. את המיכרז ערכה חברה ממשלתית הפועלת ליד מינהל הדלק. במיכרז זכתה הצעה שהוגשה על ידי חברת אזורים שהשתתפה במיכרז ביחד עם הקבלן משה ארמור המתמחה בעבודות מתכת, תוך שיתוף פעולה עם החברה האיטלקית פרדי המתמחה בהקמת מאגרי דלק. על פי ההסכם בין שלוש החברות, תעסוק החברה האיטלקית בהקמת המאגרים יחד עם הקבלן הישראלי, ואילו אזורים תשמש מעין קבלן ראשי של הפרוייקט ותהיה ממונה על הצד המינהלי.

מנכ"ל חברת אזורים אריה גיסין אישר בשיחה עם "הארץ" שההחוזה מתעכב "בגלל שורה של נושאים שטרם לובנו סופית. זכיה במיכרז זה דבר אחד, והחתימה על הסכם זה דבר אחר". הוא סירב למסור פרטים על הנושאים השנויים במחלוקת בה סבירה שכל הנושא הינו סודי.

מינויים

● יוסי שגיר (41) מונה לתפקיד מנכ"ל עירית ראשון לציון זמן קצר לאחר ששוחרר מחיל הים בדרגת אלוף משנה. עירית ראשון לציון היא השניה לאחר ירושלים שמינתה מנכ"ל לעיריה.

● ברנרד בוק מונה למנכ"ל חברת "איל" שבבעלותה מלון דניאל בהרצליה ושלושה בתי מלון בצרפת. בעבר שימש מנכ"ל מלון פלזה וחבר מועצת המנהלים של רשת "קאנאדיין פסיפיק" בישראל.

● ישראל שלמון התמנה לסמנכ"ל בנק ברקליס דיסקונט. זכריה אלתגני ששימש מנהל אזור גוש דן של הבנק מונה לשמש בכיר למנכ"ל.

● פרופ' יאיר אהרוני מאוניברסיטת תל אביב התמנה למועצת המנהלים של חברת מאיטקס.

● רמי בין (59) מונה למנהל הייצור בחברת רהיטי ברג.

העורך: נחמיה שטרסלר

מקורות — הממשלה קובעת הכל

דו"ח על דו"ח /רו"ח יצחק עזר

מקורות פועלת כרשות המים בהתאם לחוק המים. עיקר פעילותה הוא פיקוח על הקמת מפעלי מים והפעלתם במסגרת מערכת אספקת המים, לרבות הפעלתם והקמתם של מפעלים כאלה שמומנו על־ידי ממשלת ישראל. מובן שהחברה עוסקת באספקת מים לצרכנים, אם במישרין ואם באמצעות רשויות מקומיות.

ההפסד המדווח של החברה נובע מגובה הפחת שנזקף בספרים, ואשר אינו מהווה הוצאה על בסיס מזומן, כך שלמעשה להחברה רווח לפני הוצאות פחת. יתרה מכך, חלק מרכושה הקבוע של החברה ממומן על־ידי הממשלה (שלא בהלוואות), והשאלה היא אם יש משמעות לרישום הוצאות הפחת על אותו חלק, למרות שהחברה בדוחות תוצאותיה כמשק סגור, הרי שלמעשה ממשלת ישראל קובעת את רווחיותה אם במישרין, באמצעות מחירי המים ומענקים שוטפים, ואם בעקיפין — על־ידי מימון ההון שהיא מעמידה לרשותה.

רכושה הקבוע העיקרי של החברה הוא השקעות בהקמת מפעלי מים, שהסתכמו (לפני פחת) בכ־2,844 מיליון ש"ח. כ־1,000 מיליון ש"ח מתוך סכום זה מומנו במישרין על־ידי ממשלת ישראל במימון ספציפי. דרך ההצגה בדוחות הכספיים של החברה, של מפעלי המים אשר הוקמו במימון ממשלת ישראל, מעוררת מספר שאלות. החברה מציגה מצד אחד השקעות באותם מפעלים, ומצד שני את הסכומים שהתקבלו מממשלת ישראל. על רכוש זה נזקפו הוצאות פחת בשנת הדו"ח בסכום של כ־25 מיליון ש"ח. זקיפת הוצאות הפחת הביאה, כמובן, לגידול בסכום ההפסד המדווח. הצגה שונה בדו"ח הכספי של אותם סכומים, בדרך שמוצגים מענקים המתקבלים מהממשלה למימון רכוש קבוע (כ־מפעלי העיה וכד'), היתה מביאה להקטנת היקפי המאזן וההשקעות ברכוש קבוע, ובמקביל להקטנת הוצאות הפחת וקיטון בהפסד המדווח.

בדוחותיה הכספיים נוהגת החברה להוון הוצאות מימון, הנהלה וכלליות למפעלי המים, וזאת בתקופת הקמתם. כמו כן, נזקפות חלק מההוצאות הכלליות השוטפות לעלות מפעלי המים, וכן הוצאות את מפעלי המים של החברה. יתרה מכך, אותו ציוד אשר גילו יכול לנוע בהתאם לשנת הפחת. כאמור, מוצג בספרי החברה בערכים המתואמים למדד. השאלה היא אם יש משמעות להתאמה למדד של צינורות וציוד שאיבה, שגילם עשוי לעלות על עשר שנים ואף להגיע בקשר עם השקעות לחיסכון אנרגיה עתידי. החברה אינה מגלה בדוחותיה הכספיים את סכומי ההוצאות שהוונו, כאמור. היוון הוצאות מביא להקטנת ההפסד המדווח מצד אחד, ומצד שני להגדלת העלות המתואמת של הרכוש הקבוע. בחינה של הרכוש הקבוע במונחים כלכליים (תשואה או שווי ריאלי) מעוררת שאלות לגבי המשמעות של אותה זקיפה.

מפעלי המים מופחתים על פני תקופה של בין 20 ל־50 שנה. ספק רב אם ניתן להפחית בשיעורים כאלה (המקובלים בעיקר לגבי מבנים) צינורות וציוד מכני המשמש ל־50 שנה.

תמצית מאזן מאוחד מותאם ליום 31 במרס 1986

במיליוני ש"ח

מפעלי מים	1,113	הון וקרנות	810
מפעלי מים ע"ח הממשלה	738	הפסד נצבר	(427)
רכוש קבוע אחר	39		
	1,890		383
		מימון מפעלים ע"ח הממשלה	995
		עתודות	266
השקעות	9	התחייבויות לז"א	275
רכוש שוטף	70	התחייבויות שוטפות	50
	1,969		1,969

תמצית דו"ח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ב— 31 במרס 1986

במיליוני ש"ח

רווח לפני פחת ומימון	31
הוצאות מימון	(13)
הוצאות פחת	(82)
הפסד לשנה	(64)

הפסקת פעילות חברת בת

באפריל 1984 הוחלט חברת הבת "מקורות בינוי ופיתוח בע"מ" לפעול כגוף עצמאי. פעילותה צומצמה והחלק הנותר מפעילותה הועבר למקורות. חלקה של החברה בהפסדי החברה־הבת הוערך בכ־21 מיליון דולר. עד כה קיבלה החברה מהממשלה סכום של כ־5–6 מיליון דולר, אשר שימשו לכיסוי התחייבויות של החברה־הבת. טרם נקבעו הסדרים כספיים לכיסוי יתרת עלות ההפסקה. הסכומים שהתקבלו מהממשלה נרשמו כתקבולים ע"ח מניות, כך שההפסד מהפעילות של החברה־הבת נכלל בהפסד המדווח של החברה. בעוד שהתקבולים ששימשו למעשה לכיסוי אותו הפסד נרשמו בחשבונות ההון ולא בדוח רווח והפסד. צורת רישום זו מביאה להגדלת ההפסד המדווח של מקורות.

מימון

מדוחותיה הכספיים של החברה עולה כי מרבית מקורות המימון שלה הם מממשלת ישראל. מימון זה ניתן להחברה בארבע דרכים עיקריות:

1. הונה העצמי של החברה, ביחד עם הלוואות צמיתות של ממשלת ישראל בסכום של כ־810 מיליון ש"ח. מתוך סכומים אלה, חלקה של הממשלה הסוכנות הוא הגדול ביותר. לחברה הפסד נצבר של כ־427 מיליון ש"ח, כך שיתרת ההון העצמי היא כ־383 מיליון ש"ח. ההון העצמי נטו מהווה איפה כ־19% מסך המאזן של החברה.

2. ממשלת ישראל העמידה לחברה מימון ספציפי בסכום של כ־995 מיליון ש"ח, אשר שימש את החברה להשקעות במפעלי מים ספציפיים. כמחצית מהסכום יועדה להקמת מפעל המים הארצי (מפעלי הירדן). בדוחות הכספיים מוצג סכום זה כסעיף נפרד (שלא במסגרת ההון) והוא מותאם למדד במקביל לתיאום ההשקעות באותם מפעלי המים. מרכיב מימון זה מהווה כ־51% מהיקף המאזן של החברה.

3. לחברה הלוואות לזמן ארוך בסכום כולל של כ־275 מיליון ש"ח. מרבית הסכום הועמד לחברה על־ידי ממשלת ישראל באמצעות בנקים מסחריים. הלוואות אלו נושאות ריבית ובעיקרן צמודות למדד המחירים לצרכן. מרכיב זה מהווה כ־13% מהיקף המאזן.

4. בנוסף לאמור לעיל, מקבלת החברה מהממשלה מענקים שוטפים. בשנת הדו"ח הסתכמו מענקים אלה בכ־61 מיליון ש"ח בערכים נומינליים. מובן שבערכים מותאמים למדד סכום זה גבוה יותר. מענקים אלה הם בנוסף למענקים מיוחדים לכיסוי הפסדים שנבעו מפעילות של החברה־הבת.

הוצאות המימון של החברה הסתכמו בשנת הדו"ח בכ־160 מיליון ש"ח (על בסיס נומינלי). מתוך הנתונים הכלולים בדוחות הנומינליים, ניתן להעריך כי בערכים מתואמים, החלק הריאלי שבהוצאות המימון הסתכם בכ־19 מיליון ש"ח, כאשר מסכום זה נזקף חלק לעלות הרכוש (בעיקר מפעלי המים). חלק זה מוערך בכ־6 מיליון ש"ח.

מדיניות חשבונאית

בשני נושאים נוקטת החברה במדיניות חשבונאית אשר אינה מקובלת בדרך כלל. המלאי שברשות החברה מוצג לפי מחיר הקנייה האחרון, כשהוא מותאם למדד מתאריך רכישתו ועד ליום עריכת הדוח הכספי. שיטה זו חורגת מהשיטה המקובלת, של הצגה לפי עלות או שוק, כנמוך שבהם. תיתכן אפשרות שהמלאי יוצג בערכים גבוהים מערכי שוק, וזאת בתקופות של הקפאות מחירים או ירידתם.

החברה לא יצרה הפרשה בגין כל התחייבויותיה להשלמת פיצויי פיטורין, מענקי פרישה ומענקים בגין אי־ניצול ימי מחלה של עובדיה, בסכום של כ־17 מיליון ש"ח. הנהלת החברה מסבירה החלטה זו בהסתמך על ניסיון העבר, המצב בהווה וציפיותיה לעתיד. עם זאת, היא אינה מבהירה את תקפותה המשפטית של התחייבות זו; ובמידה והיא קיימת, מדוע לא הופרש בגינה.

סוף סוף אושרה תכנית פנסיה של שכירים גם לעצמאים

מנורה
חברה לבטוח בע"מ

מנולייף – מנורה
MANULIFE - MENORAH

מכתבים למערכת הארץ

וירשובסקי לא פרש, הוא נדחף

מכתבו של דן מרגלית מה־2.8.87 ב"הארץ" באכזבת מבחינת היושר העיתונאי. וירשובסקי לא נטש את שינוי לפני שלוש שנים, אלא שינוי התחילה להתרחק מעקרונותיה עם כניסתה לממשלת הליכוד ה־לאומי". כ־40% מחברי מועצת שינוי התנגדו והמשיכו להתנגד להצטרפות זו. רק 50 חברי מועצת שינוי מתוך 120 הצביעו בעד הקמת "תנועת המרכז".

יזיית שינוי ניהלה במשך השנה האחרונה את התנועה לא בדיוק לפי הנוהג הדמוקרטי, וזאת ע"י הגבלת החוברים לשלוש דקות של התבטאות בעת דיוני המועצה. המצע החדש, שעליו הצביעו 50 חברים, הובא לדיון עם ההערה שיש לקבלו או לדחותו כפי שהוא, ואין אפשרות לשנותו (צורה דמוקרטית מאד לקבלת בעלת חשיבות רעיונית). את הוצאת בטאון שינוי שהיה מיועד לבירורים רעיוניים השתיקו מיד אחרי הופעת הגליון הראשון.

להאשים את וירשובסקי שהוא מקנא ברובינשטיין בשל היותו שר בממשלת ישראל, זה מגוחך ולא הוגן. וירשובסקי לא פרש משינוי כל כך מרצונו הוא, אלא קצת נדחף החוצה על ידי חבר אינטרסנטים אשר מקוים שתנועת המרכז החדשה תגיע לכנסת הבאה ולקואליציה הבאה (חלום חייהם) על מנת להתפוס ג'ובים כפי שעשו זאת בשנתיים האחרונות.

שמואל לוסטיג
חבר מועצת שינוי
תל אביב

שעון קיץ באופן קבוע

במכתבו (2.8.87) מבקש מרדכי אופיר מחברי הוועדה הציבורית לבדיקת שעון הקיץ לפני שנתיים, לומר את דברים עתה, לאחר שנראה לו שהניסוי נכשל מבחינת צמצום תאונות הדרכים. כמי שהיה חבר הוועדה והואשם ע"י שר הפנים דאז, הרב פרץ כ"אחראי" להפעלת שעון הקיץ, אני יכול לבשר למר אופיר כי עניין ההפחתה בתאונות בקיץ הזה עובדתית ואינו יותר עניין לוויכוח.

טרם סוכמו נתוני הקיץ של 1987 (אלה יהיו רק בסוף ספטמבר) אך גם השוואה אל הקיץ הקודם, 1986, די בה כדי להצביע על המגמה. לעומת שיעורי עליה בתאונות בתשעת חודשי השנה בשיעור של 15%, מתמתנת המגמה בקיץ, אינה עולה על 9.8%, כלומר הפרש של 5.2% כמעט כפליים מן ההפרש שהיה ב־1983, כאשר לא הופעל שעון הקיץ.

אמנם ניכרת בשנה האחרונה עליה כללית בהיקף תאונות הדרכים, אך דווקא בקיץ, כאשר מופעל שעון הקיץ, מגמה זו מתמתנת.

אי לכך לא רק שאני מוצא את עמדתי באותה ועדה ציבורית לנכונה אלא שאני ממליץ להפוך את עניין שעון הקיץ לנוהג קבוע בישראל.

משה עמירב
חבר הוועדה הציבורית
לבדיקת שעון הקיץ
ירושלים

פרס למשתמטים

ב"הארץ" הופיעו שתי ידיעות, זו ליד זו: "קצין צהל בן 22 נרצח בעזה ביריות אקדח". "הרמטכל העיר לקצין חינוך ראשי על שגיונה אי־גיוס תלמידי ישיבות". ומנהיגי האומה עוד מעזים לדבר על שיוויוניות, הוסר אפליה?

האם דמו של בחור יהודי אשר ממלא את חובתו למדינה פחות אדום מאשר דמו של אותו פושע, שעל מנת להתחמק מעונש, "חוזר בתשובה"? או מדמו של סתם משתמט מהצבא אשר רשום כי תלמיד ישיבה ומקבל כתמורה על השתמטותו את כלכלתו מהמדינה?

מדוע צריך אותו בחור (ואף נערה שאינה צבועה ולא מבריזה על עצמה כדתיה), בגמר שירותו בצה"ל, לשלם אלפי דולרים תמורת זכותו ללמוד בזמן שהמשתמט משירותו הלאומי מקבל פרס מהמדינה — פרנסה וכלכלה מלאה לו ולמשפחתו מקופת המדינה? ועוד מתפלאים שיש ירידה מהארץ?

יש להתפלא על כי בכלל מישהו נשאר כאן; ליאור עיסאת אפשר לומר: סבלנות, חביבי; אין צורך להלחם בישראל — בעוד זמן לא רב ישארו בארץ הזאת רק הערבים והטורי קרתא; זה יהיה שלום על ישראל, תרתי משמע.

יעקב שחרון
תל־אביב

מה על חוק הערוץ השני

אני מבין שאתם עסוקים מאד. אני מבין שכולכם עסוקים בחקיקה בלתי נלאית בכל הקשור ל: בתי דין רבניים; מיהו יהודי; תיקון רישום הגיור; חנינה לאסירי המחתרת.

רציתי בצניעות להזכיר לכם שיש עוד כמה הצעות חוק המחכות לאישור בוועדות הכנסת השונות ואשר נוגעות לפרטיהם של עם ישראל האשר טרם הצליחו להגיע לידי סיום חקיקה רק משום שאתם עסוקים בהיותם בנושאים הנוגעים ל־10%־8% מתושבי ישראל.

מה על חוק הערוץ השני, לדוגמה? האם דינו להגיע לידי חקיקה רק בעוד זמן רב רק משום שהוא נוגע ל־90% מכלל אזרחי ישראל? האם בנחרים לכנסת על מנת לעסוק בסיפוק מאווייהם של 10% מתושבי ישראל ולהתעלם לחלוטין מ־90% מהאזרחים להם יש בעיות אחרות?

איציק קל
תל־אביב

הנשיא צריך להתערב

קידום תהליך השלום עם שכנינו הערביים הוא אינטרס לאומי עליון. הקפאתו — חבלה חמורה באינטרס זה. המבוי הסתום חוסם האנכים בכל הנוגע לקידום תהליך השלום אליהם נקלעו הרשויות — המבצעת המחוקקת — הוא מצב חמור ומסוכן המחייב בכל מחיר ומייד להתגבר עליו.

בשעת משבר זו, אנוכי, וודאי רבים מאזרחי המדינה, מצפים מכבוד נשיא המדינה להיחלץ לעזרה ולהטיל את מלוא כובד משקלו וסמכותו המוסרית כדי להתגבר על המשבר ולקרוא לראשי שתי המפלגות הגדולות לכנס ללא דיחוי פורום פריטטי מתאים שיגיע תוך פרק זמן מוגדר וקצר להסכמה על מתכונת מדיניים לקידום תהליך השלום במסגרת "קונסנזוס לאומי", כפי שזה היה "בשעות היפות של האומה" ערב הסכם השלום עם מצרים.

אביגדור ברנוביץ
ירושלים

שביתה אסורה

לא דיברו די על חומרה שביתת תחנות הדלק. מדובר על שביתה שהתחילה בלי הודעה מראש. אמרו שהשביתה תתחיל ביום ששי בבוקר, אבל היא התחילה בפועל שתים עשרה שעות קודם.

אסור ששביתה תגרום נזקים מידיים. כל שבת חייב לתת הודעה מספיקה מראש כדי שהצרכנים יוכלו להתגונן. השביתה גרמה שנאת חינם בין נהגים ובין בעלי התחנות. גם מטעמי בטחון אסורה שביתה כזאת. אם יהיה גיוס פתאומי, שהמילואימניקים יחכו בתור עד שמובילי הדלק יבואו לתחנות?

הפעם יצאנו בשלום. מה יהיה בפעם הבאה? יש שביתות שאסור שתפרוצנה!

ד"ר ש. זלמן אהרונוב
קרית מוצקין

מרכז המידע

בעתון "הארץ" מיום 5.8.87 פורסמה ידיעה בדבר הקמת מרכז מידע לחומרים מסוכנים. בידיעה מופיעות מספר עובדות לא נכונות וברצוני להעמיד דברים על דיוקם.

ראשית, בראש המרכז יעמוד גורם ממערכת הבטחון ולא כפי שפורסם. יעקב היכל, שהוא עובד משרד הכלכלה התכנון ולא עובד הוועדה לאנרגיה אטומית, מונה לעמוד בראש ועדת היגוי תאום בין־משרדי אשר מתפקידה להנחות את המרכז שהוקם ולשמש גורם מטה לוועדת השרים לעניני חומרים רעילים וחומרים מסוכנים.

בידיעה צוין כי עלות ההקמה והתפעול של מרכז המידע בשנתו הראשונה היא בסך 600,000 ש"ח. העלות שהוצגה בפני ועדת השרים ואושרה על ידה היא בסך 320,000 ש"ח בלבד.

אריה זהר
סגן מזכיר הממשלה

המבחר העצום שלנו והבחירה היא שלכם

חבילות שי מכל הסוגים הגדולים והמהודרים, הכל לפי בחירתכם, מתוך המבחר העצום של הדברים הטובים שלנו בקו-אופ.

קו-אופ רשת הריבוע הכחול - הבחירה שלכם!

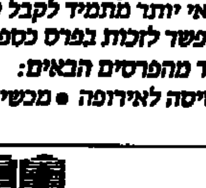

אלפי מוצרים, אין סוף של צירופים, מתנות מכל הסוגים, תוי קניה בערכים שונים, ב־200 סניפי קו-אופ ו־20 בתי הכל בו של המשביר לצרכן בכל הארץ.

מבצע הגרלות "שנה טובה בריבוע"

השנה אנו חוגגים יחד אתכם את יובל ה-50. השנה כדאי יותר מתמיד לקבל שי לחג של קו-אופ, כי לכל שי מצורף כרטיס הגרלה המאפשר לזכות בפרס כספי מיידי, ובנוסף להשתתף בהגרלה הגדולה ולזכות באחד מהפרסים הבאים: •מערכת קומפקט-דיסק •מיקרוגל •מדיח כלים •טיסה לאירופה •מכשירי רדיו טייפ ניידים •טרנזיסטורים ועוד.

צלצלו עכשיו ליועץ סומך טל.

03-7551321 , 03-7551111

קו-אופ

קולנוע / רחל גורדין

ג'ורג' ברנס משמאל — אלוהים ושטן בלהטוט שחוק אחד

"מלפפון" של שטן

"תעלולי שטן", קולנוע לב, ת"א

הפעם מופיע ג'ורג' ברנס בתפקיד השטן, כמענה למשאלת־לבו של מלוחן צעיר ועני המוזה ברגע של חולשה כי היה מוכן למכור את נשמתו לשטן בתמורה להצלחה. השטן מעניק לבן־זוגתו זהות חדשה של כוכב, ומנתק אותו מאשתו ומאורח חייו הקודם. כשמגלה הצעיר כי עשה מיקח טעות, כבר מאוחר לחזור בו. רק אלוהים מסוגל להצילו, והוא אמנם עושה זאת על־ידי משחק פוקר עם השטן ליד שולחן הימורים בלאס וגאס.

בין כל האפשרויות שהדמיון מציע, בוחר התסריט של "תעלולי שטן" תמיד באפשרות הבנאלית ביותר. הדיאלוג חסר שנינות, הצילומים — בעיקר בקטעי ההופעות — כהים, ואינם מענגים את חוש הראייה, והסרט כולו נוסך שיממון.

תופעת הקיץ ידועה כ"עונת המלפפונים" בקולנוע. סרטים סתמיים, בנאליים, הנשכחים מיד לאחר הצפיה בהם, הם היבול המקובל בעונה זו. גם בין אלה יש פחות גרועים, אך "תעלולי שטן" — השלישי בסידרה של "או, אלוהים" — אינו נמנה עימם. זה אינו "פאוסט" חדש, אף לא קומדיה קלילה ומשעשעת. זה "מלפפון" אמיתי, משעמם וחסר טעם מוגדר. אפילו ג'ורג' ברנס בן השמונים — שחקן ותיק מקצועי, וקומיקאי עם חוש בתפקיד "אלוהים" — אינו מצליח להלהיב את "תעלולי שטן" מן הביצה שלתוכה הכניס אותו התסריט. לקראת סיום הסרט, הוא צובר מעט תאוצה — מאוחר מדי.

אם השם "תעלולי שטן" (במקור "או אלוהים שטן שכמוך") נשמע כרמז לשעשוע עם עוקץ, לא כדאי לתלות תקוות בביזיון זה. הופעתו של ג'ורג' ברנס כאלוהים בבעלי התעצמות כבר איבדה את כוח ההפתעה שלה בשני הסרטים הקודמים בסידרה. הפעם מנסים לרענן אותה על־ידי יצירת דמות זהה אך מטופחת יותר, בשטן. נוכחות השטן אינה מנוצלת לפעלולים או אמבטאות חדשות, הוא מופיע ונעלם במפתיע, כמו אלוהים, אך אין בו אף שמץ מאהבת הבריות של זה. בסרטים הקודמים בסידרה היה מעט רוך והומור. "תעלולי שטן", לעומת זאת, הוא סרט מנוכר וחסר רמיזן.

הארץ ממליץ

בלון לתופש הגדול (ת"א, ירושלים, חיפה) — "התופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צנוע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודיה בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על רקע חנות בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות")

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפשרית. קומדיה דרומית.

שם הורד — (ת"א) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההסטוריון אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות, מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלוכלכות (ירושלים, ת"א) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטי בידור

חנות קטנה ומבעיתה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א) — קומדיה קופית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח. המארח עתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 9.8

תאטרון הבימה:
מה'לה אמרה: 20.30
בית ספר לנשים: 20.30

תיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 20.30

על תחמיצו הערב בטלויזיה את הכתבה על המחזמר "עלובי החיים"

בתכנית "מצב הרוח"
בהנחיית ירון לונדון

התזמורת הסימפונית ירושלים
רשות השידור
הודעה
נמשך חידוש המנויים לעונה 1987/88 של התזמורת.
נא לפנות לקופה של תאטרון ירושלים בימים א'–ה' בשעות 10 בבוקר עד 7 בערב.
מנויים חדשים יכולים להרשם בתאטרון ירושלים וגם במשרד התזמורת, טל. 215426.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוצאת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד־מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00־20.00
ביום ו' — 8.00־15.00 טל. 03־433300
שירן — שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום — 668585, 669631 מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1288 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898 מוקד לילה — 631811 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר שלום — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19: טל' 03־7549111 "שקל" קוד מנוי 222 מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 08־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00־24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־264649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

קשב לבית — שרות מיטיים לרשאה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איתורית 1500 7549111
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 222732.17.00
ירושלים — 243358
חיפה והצפון — 229488
הגליל המערבי — 04־922222
מרכז מידע למבקר לחוץ מטעם "מסגלים"
א רה 11.00־13.00
ב רה 16.00־18.00
טל: 220031
רוח מאור 13 תל־אביב
קו אלי — האגודה למען הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
261070 א'־ה' 20.00־16.00
ערב לשירות אדם — חברה ציבורית לשירות הציבור בנושא רק 24 שעות ביממה
03־5461727/8

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב נוה ישראל נצח ישראל 11
פינת אבן גבירול 53 226545
בני ברק רבי עקיבא 174 222386
ירושלים אלבא יפו 42 223703
חיפה נורדוי נורדוי 13 664039
בת ים בני בת ים הנביאים 3 5515671
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 31 611123
הקריות הדסן סמכות מודיעין ק. בוצקין 715136
רחובות כללית בני משה 452381
חדרה נגבי ה. סמואל 74 336850

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00.
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' רד' 16.00־19.00 רח' הסמרט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלטקסט
09.05 שעת כושר
09.15 פרפר נחמד
09.40 הלב
10.05 מתמטיקה. סדרה
10.30 צבע בגוף, סדרת הרפתקאות
10.55 מדע. אור השמש
11.25 להקת "מעמידי הפנים"
14.00 טלטקסט
14.05 היום שבו השתנה היקום
15.00 רכבת ההפתעות
15.20 גבעת פלפלת
15.40 מאתיים שנות למועצת החול
15.45 שעת כושר
15.55 הירוזת, ציפי ברדרים
16.00 רחוב סומסום
16.25 ילדת הפלא. סדרה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 תהילה. סדרה
18.15 מעשנים יד שנייה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם כוכבים
18.45 (ע) חידושים והמבצעות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת
22.40 מבט הדת: תרבות ואמנות
23.30 גבול הרמזורים
00.00 פסוקו של יום חדשות

ערוץ 2

19.00 שמיניות באוויר
20.00 מבט שני. מאבה
21.00 פופ

ירדן ערוץ 6

17.30 סרט קולנוע צרפתי
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 מר בנג'מין (סדרה קומית)
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 כאבי גיל ההתבגרות
21.10 סרט תיעודי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 האגמור (בלשי)
23.10 הבופרים (סדרה קומית)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי הטמטון (מצויר)
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 שובבי הסלעים (לילדים)
18.00 משפחת ולוטן (סדרה)
19.00 60 דקות
20.00 תכנית מיוחדת
21.00 סרט. "מלך ההר"
22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהמוזה ניכותה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהמוזה ניכותה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סידורה לה פה סול
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד. רצף מוסיקאלי
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
22.30 קונצרט קצר
23.00 בחוזרי יצירות

רשת א'

07.30 רדיו־קל. עברית קלה
08.05 חוגה
09.05 סלודיה. שירות ומידע
10.05 שיריקה
11.05 פניני בוקר
12.05 מעורב ימתיכוני
14.06 בראש צעיר
15.00 צבעי הקשת
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 דרידעשות, מאגאזין נוער
18.06 מנחת ערב. הוזי דתי ומסורת
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום מתנ"ך
19.30 שירודים ליום ראשון
22.05 בנוף ראשה. עם הזה בושה
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים
19.00 היום בגבו
19.35 עם ישראל
20.05 שלום לבן נגבי. פיוט וברכה

רשת ג'

22.05 בינינו לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להאזין בחלום. שירים
18.06 מבצעי הזמונים הלועזיים
21.05 אורוס עתיק
23.05 מסביב לחצות

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משלים. עימות יומי
19.05 רדיו ספורט
20.05 עושים מדינה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרבש ועל הביצאק
23.05 עשרים הארבע, היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.00 מיגשורי לילה. עם הדו סוסו
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 חוגה
08.27 משפט המאגזין — שידור יע
14.06 בראש צעיר — מאגזין לילדים
15.00 צבעי הקשת—שירים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
15.57 משפט המאגזין — שידור וה
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום מתנ"ך
19.30 שירודים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 בראש צעיר

רשת ג'

06.05 בוקרה לאשר־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
09.05 בא לי — עם מנחם פרי
10.05 שיחה — שעה של לביטלס
11.05 שלושים בכל — עם יקיר אביב
13.05 כל טוב — פזמונים ומערכונים
14.06 בגן גב — עם שש עשרי
16.05 מוסיקה לעניין

09.05 כוכב הבוקר
10.05 כל צבעי הרשת־מאגזין יומי
12.10 אלי־אלף בוב
13.05 בתוך היסטוריה ומצבים
14.06 לראות לא לא—תרבות ואמנות
14.30 בת צחוק־הזה הזמר
15.05 רגעי קסם
16.05 חוצת הארץ—שירים עבריים
16.55 קראו ספר—קוראים ממליצים
17.05 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה בשודרת
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדם עין־הרשת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בקרימם ישראל — איקונאליה
09.05 פתוח — תכנית אירוח
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 יום יום רג
16.05 ארבע אחר־הצהרים
17.00 ערב טוב ישראל
17.05 משקפיים — עם מיכל ימאולי

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאמבה בכסיס
22.05 מסע הקסם המסתורי
23.05 קול הנאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — עמי ותמי 5.00, ילדים וורגים לאלוהים 7.00, 9.30
אסתר — גשק קטלני 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — ראשים מרבזים 7.30, 9.30, 11.15
בית ציוני אמריקה — 5.00, 7.45, 9.45
שבלול, 23.45 אופניים להובים
בן יהודה — חבר מבוכב אחר "איטי" 5.00, 7.30, 9.40
גורדון — רוק הנוי רוק 5.00, 7.45, 9.45
בת קבאסקו 5.00, 7.30, 9.45
בת — בלון לתופש הגדול 5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פושע מבוטל, ילדה קטנה 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שרותים אישיים 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — פייבל הולם האמריקאי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, שירות מלכלכות 7.30, 9.50
הוד — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
הייגב אין — עמי ותמי 7.45, 007 באיזור הסכנה 9.45
הוד — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — שבלול 5.00, 7.45, 9.45
תעשייה הישראלית — תרמית הדוק אחר רול הישראלית 9.45
חן 1 — שלגיה 10.45, 12.45, 4.00, הגוכל האוהבת והמאוהבת 5.40, 7.55, 9.55
חן 2 — רובין הוד 10.45, 12.45, 4.00, חנות קטנה ומבעיתה 5.35, 7.45, 9.50
חן 3 — רומני אבסות לי 10.45, 12.45, 4.00, אני התמימה 5.30, 7.50, 9.55
חן 4 — מבוני 10.45, 12.45, 4.00, אל תקרא לי לבון 5.35, 7.50, 9.55
חן 5 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.45, 12.45, 4.00, בורים למשמר אחר 5.40, 7.50, 9.55
לימור — שיכורין ושים 2.00, 12.00, נחד מכוכב אחר 5.00
לב 1 — נרדפי החוק 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — תעלולי שטן 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 3 — לילי הגלית 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, ימי רדיו 5.00, 10.00
לב 4 — בקצב השעון 11.30, 2, 5, 8.5, 10
מוזיאון ת"א — מתוק של מכן 4.30, 7.00, 9.30
מבחיר — חנות קטנה ומבעיתה 6.00, 8.00, 10.00
גן הפרחים קולנוע קיץ — לורי אנדרסון — בית האמיצים 9.00
סינמה 1 — תמיך אמריקאי 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 2 — אסקימו לימון 7 אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק — קוראים לי אף אחד 7.15, רומן ליל 9.30
סיון — משחק פראי 5.00, 7.30, 9.40, סרט מטורף 12.00
מאי — לא עם זין 5.00, 8.00, 10.00
פריז — לבידינגס 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, נבירים 11.30
צפון המטורש — שם הורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — סוד הצלחה 5.00, 7.30, 9.30
תמוז — כמו בלד 7.15, 9.40, קומדיה סקסית בליל קיץ 12.00
תכלת — חנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — 007 באיזור הסכנה 4.30, 7.15, 9.45

רמת השרון

כוכב — מתרכים באהבה 11, 4.45
הרומן שלי באוקספורד 7, פלאטון 9.30
בית נגלי — 10.30 חלום אלקטרוני

ירושלים

אדיסון — 007 באזור המסוכן 7.00, 9.30
אורגיל — שלגיה ושבעת הגמדים 10.30, 12.30, הגוכל האוהבת והמאוהבת 5.00, 7.15, 9.45
אור 1 — אני התמימה 4.30, 7.15, 9.15, עסקה ללא רחמים 11.30
אור 2 — מתרכים באהבה 10.30, בקצב השעון 4.50, 7.15, 9.15
אור 3 — לבידינגס 4.30, 7.15, 9.15, קוראים לי ברוסלי 10.30, הרפטסיסט 11.15
אור 4 — קרוקודיל דנדי 10.30, 4.30, רון 9.00, מעבר לתקווה 11.15
אור 5 — אהבה בשוקים 10.30, 4.30, 7.15, 9.15, ברזיל 11.15
ארנה — מועדון גן עדן 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — שלושה אמיגוס 6.00, הפר 7.45, ואיפה הנייטות לעזאזל? 10.00, שלושה אמיגוס 12.00
כפיר — ימי הרדיו 4.30, 7.30, 9.30, הבירה — סוד להכל שירפים
מיטשל — לא עם זין 7.30, 9.30
סינמטק 1 — שודרי המינה האבודה 7.00, שבוע של חמשה 9.30
סינמטק 2 — פגיגים האנר 9.00
סמדר — ילדים וורגים לאלוהים 7.00, 9.20
עדן — סופרמן 4 4.30, 7.30, 9.30
רון — בלון לתופש הגדול 4.30, 7.30, 9.30, מסכה האגבות 10.45
תיאטרון ירושלים — שיחות מלוכלכות 6.45, 9.15

רמת גן

אואזיס — לבידינגס 5.00, 7.30, 9.45
אורדע — סופרמן 4 11.00, 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הטכל האוהבת והמאוהבת 5.00, 7.30, 9.45
הדר — סוד ההצלחה 7.15, 9.40
רב גן 1 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.30, 12.20, 5.00, בלון לתופש הגדול 7.30, 9.40
רב גן 2 — רומני אבסות לי 10.30, 12.20, 5.00, ימי הרדיו 7.30, 9.45
רב גן 3 — רובין הוד 10.30, 12.20, 5.00, אני התמימה 7.30, 9.45
רב גן 4 — שלגיה ושבעת הגמדים 10.20, 12.30, 5.00, קרוקודיל דנדי 7.30, 9.45
ליד — לא עם זין 5.00, 7.30, 9.30
שבעום — חבר מכוכב אחר איטי 5.00, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — כלא נשים 8.30
דוד — מתרכים באהבה 2 — 5.00, בלון לתופש הגדול 7.15, 9.15
חן — פייבל הולם האמריקאי 11.00 בבוקר, נחד מכוכב אחר 5.00, המטבל 7.15, 9.15

נתניה

סמדר — מר פופינס 11.00, חנות קטנה ומבעיתה 6.00, 8.00, 10.00
שרון — הרפתקאותיו של סופר בלש 11.00, לא עם זין 6.00, 8.00, 10.00
אסתר — עמי ותמי 10.00, 12.00, 5.00, ילדים וורגים לאלוהים 7.00, 9.30

בית־שאן

מתנ"ס — אליבר טוויסט 5.30, 9.15

קרית אונו

ברכט קולנוע — חברי הדרקון אליוט 4.30, צבע הכסף 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — כשוד פראי 7.00, 9.15
אורלי — שלגיה ושבעת הגמדים 11.00, 4.30, ימי הרדיו 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — 007 באזור המסוכן 7.00, 9.15
חן — לבידינגס 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 — סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — ימי הרדיו 6.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — ילדים וורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
פאר אור — המרדפים — לא עם זין 4.30, 7.15, 9.15, 23.30 סיפורים כהדים
פאר — הגוכל האוהבת והמאוהבת 4.30, 7.00, 9.15
רון — עמי ותמי 10.30, 12.30, 16.30, 007 באזור המסוכן 7.00, 9.30
שביט — אהבה בשוקים 5.00, לא עם זין 7.00, 9.00
רב גת 1 — בלון לתופש הגדול 7.00, 9.15
רב גת 2 — הרפתקאות סופר בלש 11.00, 4.30, לא ונלית 7.00, 9.15
אורות — סופרמן 4 5.15, 7.15, 9.30
בית העם — המטבל באמינים 7.00, 9.15
הדובל — סופרמן 4 7.15, 9.15
מכוון — מתרכים באהבה 5.00, הגוכל האהבות והמאהבת 7.00, 9.15
מאיר — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
סינמה — סופרמן 4 11.00, 7.00, 9.30
המוסכל — בכיסי

הרצליה

דוד — סופרמן 4 11.30, 5.00, 7.15, 9.30
היכל — ילדים וורגים לאלוהים 7.00
מלון דניאל — 19.14, 21.30 משחק פראי
תפארת — ב"ים למכשר אחר 5.00, 7.30, 9.30
דן אכדיה — להתחתן שנית 7.00, 9.30

חולון

כנדל — רומני אבסות לי 5.00, נמק קטלני 7.30, 9.30
ארמון — ברטלי האבירי 5.00, לא עם זין 7.30, 9.30
מגדל — 007 באזור המסוכן 7.15, 9.40
רינה — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
מתנ"ס — שיבי שבי 11.00, שלושה אמיגוס 4.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — 007 באזור המסוכן 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — סופרמן 4 10.30, 12.30, 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — 007 באזור המסוכן 9.30, עמי ותמי 10.30, 12.30, 5.00, 7.30
היכל 3 — סוד ההצלחה 5.00, 7.30, 9.30

עפולה

היכל התרבות — ילדים וורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.15
חן — מכוה קיץ בוהלי 9.15

כפר סבא

חן — קרוקודיל דנדי 7.00, 9.15
בית ביבר — אהבי השם 6.00, שלום לך
אורנים 10.00
עמי — מר פופינס 11.00, 5.00, ב"ים למשמר אחר 7.00, 9.15